

INS

INSPIRATIVNÍ STORY

3/2025 | Čtvrtletník Svazu měst a obcí České republiky

Od kanálu po muškáty

Slovo předsedy Svazu měst a obcí ČR str. 5

Střípky str. 7
Krátké zprávy ze světa samospráv

Svazová agenda v kostce str. 12
Z jednání komor, komisí a pracovních skupin Svazu

Od kanálu po muškáty str. 14
Téma vydání

Nejlepší starostové a primátoři str. 73
Vyhlášení tradiční soutěže

Kdy na preventivní prohlídku str. 75
Ministr Válek informuje

Obce chtějí stavět a renovovat str. 86
Co ukázal dotazník

ČASOPIS SVAZU MĚST A OBCÍ ČR

Vychází v nákladu 3200 kusů zdarma.

Vydává SMO ČR.

Za zpracování a obsahovou náplň odpovídá
redakce: Alexandra Kocková, Michaela Mottlová,
Lenka Zgrajová

Kancelář: 5. května 1640/65, 140 00 Praha 4

tel.: 234 709 711, e-mail: kockova@smocr.cz

ID datové schránky: 5fkgwn3

Grafická úprava a DTP: www.magnetico.cz

Tisk: Jiřina Danková

Titulní strana: Miroslav Žbánek, primátor
města Olomouc, autor: Jan Andreáš

Ev. č.: MK ČR E 14584

Milé čtenářky, milí čtenáři,

časopis, který právě držíte v ruce, Vás opět zavede do měst a obcí, kde se nespí – a kde se i technická infrastruktura stává prostorem pro inovace, odvahu a chytrá řešení. Ať už jde o Třinec, Chlumětín nebo Paceřice, všude tam najdete příklady, že i vodovod, kanalizace, silnice či energetika mohou být spravovány nejen odpovědně, ale také s vizí a nápadem.

Zajímalo nás, jak mohou obcím na této cestě pomoci i ti, kdo stojí „na druhé straně barikády“ – tedy například Ministerstvo dopravy, Povodí Vltavy a další organizace, které mají vliv na fungování veřejné infrastruktury. A právě jejich zástupci přinášejí v tomto čísle svůj pohled na to, jak spolupráci s obcemi posílit a zefektivnit.

INS je opět nabitý inspirací – z velkých měst i malých obcí, z míst, kde se přemýšlí o budoucnosti s respektem k lidem, prostředí i technice.

Přeji Vám, ať Vás podzimní vydání provází babím létem nejen příjemně, ale hlavně podnětně.

Krásné čtení!

Za redakci
Alexandra Kocková
tisková zástupkyně Svazu

23. - 24. října 2025 | Kongresové centrum Praha

KONFERENCE ENERGETIKY A ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ 2025

S námi budete na všechny změny připraveni

- posílení energetické soběstačnosti obcí
- spolupráce obcí se soukromým sektorem
- konec uhlí - budoucnost teplárenství
- modernizace energetické infrastruktury
- energetické využití odpadů
- změny CZT
- EPR systémy
- tepelná čerpadla
- LEX OZE 3

Konferenci pořádá

SMO

SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

SKUPINA ČEZ

GENERÁLNÍ PARTNER

Slovo předsedy

Vážené starostky, vážení starostové,
milé čtenářky a čtenáři,

obce a města tvoří páteř této země – a to nejen svým odhodláním, ale také schopností inovovat. Důkazem je i toto podzimní číslo časopisu INS, které se zaměřuje na oblast technické infrastruktury a její chytré a odpovědné správy.

Dovolte mi vyzdvihnout konkrétní příklad: Moravičany na Olomoucku. Malá obec, která se nespokojila s energeticky náročnou čistírnou odpadních vod a místo toho se vydala cestou spolupráce s odborníky z Vysokého učení technického v Brně a s partnery z praxe. Výsledkem je chytré, úsporné a samostatně řízené zařízení, které obci každý rok šetří stovky tisíc korun – a navíc posílilo její odolnost v době energetické krize. To je přesně ten přístup, který bychom si přáli vidat v českých městech a obcích častěji.

Ukazuje se, že inovace nejsou výsadou velkých měst. Obce všech velikostí dnes mohou těžit nejen z vlastních nápadů, ale také ze spolupráce s institucemi a experty. Praktickou roli přitom často hrají i organizace, které vnímáme jako centrální nebo státní, a přesto dokážou být obcím dobrými partnery. Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových nabízí k využití nepotřebné objekty i pozemky. Státní fond

životního prostředí pomáhá s dotacemi na vodohospodářské i energetické projekty. Státní fond dopravní infrastruktury podporuje údržbu a rozvoj místních komunikací. Správa státních hmotných rezerv začíná čím dál více vnímat obce jako důležitý prvek krizové připravenosti. Český statistický úřad nabízí kvalitní data využitelná pro plánování rozvoje a praktické rady pro oblast veřejných zakázek poskytuje i Úřad pro ochranu hospodářské soutěže – ostatně v tomto čísle najdete rozhovor s jeho místopředsedkyní Markétou Dlouhou.

To všechno ukazuje, že otevřenost spolupráci, propojení se světem dat i odborného zázemí a odvaha ke změnám – to jsou základní kameny moderní a odpovědné samosprávy.

Hezké čtení

František Lukl
předseda Svazu měst a obcí ČR
starosta města Kyjova

XXVIII. CELOSTÁTNÍ FINANČNÍ KONFERENCE

8. - 10. prosince 2025 | Praha

POŘÁDÁ

SMO

SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Na co se můžete na největší konferenci SMO ČR těšit?

- legislativní novinky ze světa financí samospráv
- diskuze se zástupci nové vlády i parlamentu
- spolehliví dodavatelé z řad soukromého sektoru
- praktické workshopy
- příklady dobré praxe
- nové trendy v investování
- dotační zdroje
- networkingová večere s programem

SKUPINA ČEZ
GENERÁLNÍ PARTNER

Střípky

Od letoška platí pro obce nová povinnost zajistit oddělený **sběr textilu jako odpadu**, aby nekončil v popelnicích se směsným a nešel dále využít. Ukázalo se ale, že města a obce řeší řadu problémů s tím spojených – třeba rozházený textil nebo poničené kontejnery. Někde nemohou sehnat společnost, která by se o textil postarala. Firmám zase chybí kapacity. Z některých obcí kontejnery na textil mizí, svozové firmy několikanásobně zdražily jejich pronájem. Charitativní sběr textilu komplikují i ti, kteří vha-
zuji do kontejneru jiný odpad, např. shnilé jídlo, plechovky nebo stavební odpad. Ředitelka Svazu Radka Vladyková k tomu dodává: „*Někde se kontejnery vůbec oblečením nenaplní nebo je v takové kvalitě, že už je nepoužitelné. Některá města pak musí i za sběr a svoz těchto kontejnerů platit víc peněz, než platívala dříve.*“

Ministerstvo pro místní rozvoj v květnu představilo metodiku pro obce, která ukazuje, **jak postupovat při výstavbě dostupného nájemního bydlení** společně se soukromým sektorem. Jde o první ucelenou příručku pro tzv. PPP projekty v oblasti bydlení v českém prostředí. PPP umožňuje obcím využít zkušenosti a znalosti soukromých developerů, a tím dosáhnout vyšší efektivity při výstavbě obecních bytů. Metodika je určena především pro velké projekty v hodnotě nad miliardu korun, tedy asi 250 a více bytů. Nabízí sadu praktických nástrojů pro přípravu a realizaci těchto projektů od příručky krok po kroku, přes ekonomický model až po vzorové smlouvy.

Počátkem června Svaz vyjádřil ostrý **protest proti novému nastavení výpočtu autorských odměn**, které od ledna 2025 zavedl Ochranný svaz autorský (OSA). Poplatky se některým městům zvýšily až několikanásobně, bez předchozího projednání, bez ohledu na charakter akce, její význam pro veřejnost či finanční možnosti pořadatelů. Svaz odmítl tvrzení OSA, že nové sazby byly projednány se zástupci samospráv. Města se o změně většinou dozvěděla až zpětně, s několikaměsíčním zpožděním a bez možnosti do procesu jakkoliv zasáhnout. Svaz požádal o okamžité pozastavení nového ceníku a zahájení věcného jednání.

Přes zjevný nesouhlas Svazu schválil v květnu Senát **zákon o podpoře bydlení**. Má pomáhat domácnostem s příjmy do 1,43násobku životního minima. Počítá se zřízením sítě kontaktních míst, která budou poskytovat poradenství směřující k prevenci ztráty bydlení. Původně návrh počítal s tím, že kontaktní místa bydlení vzniknou u obcí s rozšířenou působností, mělo jich tedy být 205. Koalice ale ve Sněmovně prosadila, že jich bude jen 115. Vzniknout má dobrovolný systém garancí pro soukromé majitele bytů, takzvané bydlení s ručením, a finančních příspěvků pro obce, které pronajmou své byty lidem v bytové nouzi. V prvním roce má fungování zákona stát státní pokladnu 600 milionů korun, po plném náběhu 1,5 miliardy korun.

Prezident republiky 16. května podepsal **nový zákon o státní sociální pomoci**, který přináší změnu dávkového systému – ze současných čtyř dávek (příspěvek a doplatek na bydlení, příspěvek na živobytí a přídavek na dítě) bude pouze jedna „superdávka“, složená ze čtyř komponent podle konkrétní potřeby domácnosti. Jsou to: složka na živobytí, složka na bydlení, bonus na děti, pokud plní svou školní docházku, a tzv. pracovní bonus, jenž má motivovat k zaměstnání. Nově se bude při rozhodování zohledňovat i majetek domácnosti – nemovitosti, auta, finanční úspory. Úřad práce nebude sledovat jednotlivé pohyby na účtech, ale pouze aktuální zůstatek. Nová úprava obsahuje ale i další změny. Podrobnější informace získáte na našich webových stránkách a samozřejmě na stránkách MPSV. Zákon vstoupí v platnost 1. října t. r.

Co přináší **tzv. celnický balíček** pro samosprávy? Od července začala platit novinka týkající se radnic a zejména obyvatel obcí a měst, kteří neplatí různé místní poplatky, jako např. za psy, komunální odpad či za pobyt. Mění se způsob vymáhání takových drobných pohledávek – v případě zájmu obce může převzít vymáhání pokut a nedoplateků Celní správa. Ruší se ohlašovací povinnost pro osoby, které příležitostně prodávají lihoviny na kulturních a sportovních akcích. Celníci už nebudou vykonávat kontrolu zaměstnávání cizinců ani sbírat údaje od osob pěstujících mák setý či konopí – to dosud vyžadovalo i spolupráci obcí. Nově budou mít celníci také kompetence týkající se denaturace lihu. Podle MF a Celní správy mají změny vést ke snížení nákladů na straně dlužníků, zefektivnění výkonu státní správy a k úsporám pro veřejné rozpočty.

Známe **Zelené obce roku 2025**.

Porotu nejvíce oslovily Ratiboř na Vsetínsku, Rudíkov na Třebíčsku, Havlíčkův Brod a Ostropovice na Brněnsku. **Rudíkov** (méně než 1000 obyvatel) bodoval díky využití dešťové vody, výstavbě nájemního bydlení pro mladé nebo vybudováním dočišťovacích tůň. **Ratiboř** (nad 1000 obyvatel) zaujala propracovaným systémem motivace v třídění odpadu a vybudováním komunitního centra. **Havlíčkův Brod** ocenila porota mimo jiné za revitalizaci městského parku či stavbu čistírny odpadních vod, která zároveň produkuje bioplyn. **Ostropovice** byly ohodnoceny za nejlepší sociální počin. Slavnostní vyhlášení vítězů se konalo v rámci konference Udržitelná budoucnost obcí, kterou hostil pražský Kampus ČSOB 5. června. Záštitu soutěži poskytl mimo jiné opět i Svaz.

V Tanvaldu zavedli **finský – samoobslužný – styl stravování, školáci neplýtva**jí a ušetří se miliony. Děti mají výběr ze dvou jídel a mohou si vzít samy, kolik chtějí. Výrazně méně tedy vyhodí a ušetří se peníze i za personál. Podle starosty Tanvaldu Vladimíra Vyhnálka se děti zbavily stresu, vymizely fronty a nepředvíhá se. Princip je postavený na tom: běž si třeba pětkrát přidat, ale nevyhazuj. Celý proces je také rychlejší – k dispozici jsou čtyři výdejní pulty. Překvapivě se navaří i více polévek a salátů, které si děti samy naběrou. Když dojedí, nádobí rozmístí do speciálních košů, které pak projedou myčkou. Pokud nějaké jídlo zbude, je darováno v rámci projektu Zachraň jídlo např. matkám samoživitelkám nebo důchodcům. Při sestavování jídelníčku je ale vždy třeba dbát na vyváženou stravu.

Zálohování versus žluté popelnice – tato diskuse pokračovala i v jarních měsících. Ve dnech 21. až 23. května to bylo v Plzni na kongresu Sdružení komunálních služeb, který přinesl další možnost diskuze o legislativních změnách, modernizaci odpadového hospodářství a rozvoji infrastruktury. Byla zde zdůrazněna potřeba dokončení projektu **„Kovy do žluté“** a potřeba jeho intenzivnější podpory. Podle Petra Havelky, ředitele České asociace odpadového hospodářství, může systém nabídnout ještě více žlutých nádob a technologicky to zvládnuté už je. Svaz na konferenci zastupovala Olga Dočkalová, předsedkyně svazové Komise životního prostředí, která situaci zhodnotila slovy: „Boj je to urputný a tvrdý“. Dodala však, že v určitých fázích boje se daří zvrátit vývoj a projevila přání pokračovat tak, aby byly splněny všechny povinnosti, které z legislativních požadavků vyplývají.

Česká pošta se má stát moderní veřejnou službou a platformou pro státní agendu. **Memoranda o spolupráci, která stvrzují nový směr pošty a Balíkovny**, podepsali 5. června v Praze na konferenci Pošta spojuje ministr vnitra Vít Rakušan, zástupci České pošty a samospráv. Za Svaz připojil svůj podpis místopředseda Pavel Drahovzal. Transformovaná pošta má být „prodlouženou rukou státu“ a nabídnout občanům pomoc nejen s poštovními, ale také digitálními a správními službami. Měla by mít především nebývalý dosah do regionů. Poštáči by třeba mohli pomáhat důchodcům s vyplňováním digitálních dotazníků. Balíkovna hodlá snížit náklady úpravou provozu, omezováním ztrátových linek, optimalizovat rozvozy a rozumně přizpůsobit ceny trhu.

V soutěži o **nejlepší radniční zpravodaj roku 2024 mezi 180 přihlášenými dosáhly na první příčky Pilníkov, Hrdějovice a Frýdek-Místek**. Sedmičlenná porota vyzdvihla kvalitu a originalitu v různých kategoriích podle velikosti obcí a měst. V kategorii obcí do 1 500 obyvatel získal sošku Zlatého Cyrila (ocenění) Pilníkov z Královéhradeckého kraje, který zaujal skvělou harmonií obsahu a vizuální podoby. Mezi obcemi a městy od 1 500 do 10 tisíc obyvatel zvítězily jihočeské Hrdějovice s vynikající grafikou a obsahovou rovnováhou. V kategorii nad 10 000 obyvatel kraloval Frýdek-Místek, který zazářil především v redakční práci a vizuální konzistenci zpravodaje. Oceněny byly i nejzajímavější příspěvky. Slavnostní vyhlášení proběhlo 4. července na Velehradě v rámci Dnů lidí dobré vůle.

Vítězem Zlatého erbu za rok 2025 se stalo město Jirkov z Ústeckého kraje. Druhé místo obsadil Uherský Ostroh ze Zlínského kraje a třetí skončilo město Rokytnice nad Jizerou z Liberecka. Cenu Jana Savického za nejlépe zvládnuté kritérium povinných informací získal Nový Hrádek z Královéhradeckého kraje. Diplomy vítězové převzali 12. května 2025 během galavečera na konferenci ISSS 2025. Připomeňme, že soutěž Zlatý erb každoročně oceňuje nejlepší webové prezentace měst a obcí, letos se konal už její 27. ročník. Hlavní důraz poroty byl kladen na přístupnost webových stránek, hodnotila se však i kvalita poskytovaných informací, přehlednost, modernost a přizpůsobení pro různé cílové skupiny – občany, podnikatele i turisty. Záštitu nad letošním ročníkem opět převzal Svaz spolu se Sdružením místních samospráv.

Od září 2025 by měla vstoupit v platnost **nová pravidla pro školní stravování**, kterou přináší vyhláška MŠMT. Vařit podle nich mohou školní jídelny od letošního září, povinnost to pro ně bude od školního roku 2026/2027. Během přechodného období bude probíhat intenzivní metodická práce ze strany dozorových orgánů, které budou jídelnám asistovat. Podle nových pravidel by jídelny měly servírovat např. méně brambor, omezit sladké nápoje, snížit by se měly průměrné porce masa, přibýt by naopak mělo ryb či luštěnin, ovoce nebo zelenina by pak měla být podávána s každým jídlem. Novela má také zavést novou věkovou kategorii dvouletých dětí, které mohou chodit do mateřské školy. Svaz v připomínkovém řízení upozorňoval, že jídla nemusí dětem chutnat a bude větší odpad. Podle Potravinářské komory bude zavádění změn problematické, jelikož vzhledem k velkému množství připomínek se materiál stal nepřehledným.

Počátkem července schválil Senát novelu školského zákona, která přináší řadu změn. Obce mnohé z nich uvítaly, nicméně zásadně **nesouhlasily s převzetím odpovědnosti za financování nepedagogických pracovníků**, jak se dle novely má stát od 1. ledna 2026. Tento krok je podle Svazu nesystémový a potenciálně destabilizující pro hospodaření samospráv, pouze opět přenáší další finanční i administrativní zátěž na bedra obcí, a to bez jasných garancí dostatečných zdrojů. Peníze na nepedagogy mají obce a kraje dostávat prostřednictvím RUD. Pokryjí ale skutečné náklady? Jakékoli změny v systému financování by měly být především předmětem důkladného vyhodnocení dopadů na místní rozpočty. Kategoricky proti byly i školské odbory a opozice.

Témata letošního ročníku

- Obnova obcí po živelních katastrofách
- Jak zajistit kvalitní život obyvatel a rozvoj obce
 - Dostupné bydlení
 - Školství: architektura a finance
 - Projekty, které navrátily život do center měst a obcí
- Digitalizace stavebního řízení

POŘÁDÁ

SMO
SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

2. ročník konference pro samosprávy

Město a jeho architektura

9. října 2025 | Kongresové centrum Praha

GENERÁLNÍ PARTNEŘI

SKUPINA ČEZ

Svazová agenda v kostce

Komise pro energetiku

15. května 2025, hybridně

Zúčastnění byli nejprve informováni o současném projednávání legislativy – lex OZE III., lex PLYN, a dopadech směrnice o čištění městských odpadních vod. Lex OZE III řeší především agregaci, akumulaci a flexibilitu, lex PLYN pak rychlejší povolování zejména v oblasti teplárenství. V rámci novely energetického zákona se zvýšila hranice výkonu (na 135 kWp), na které se budou vztahovat zpětné kontroly. Většina obecních FVE tak bude pod tímto limitem a vyhne se složité administrativě. (Senát zpětné kontroly úplně vypustil.) Host jednání Tomáš Voříšek krátce představil společnost SEVEN Energy, která se zaměřujeme na energetické úspory, a následně prezentoval „Národní akční plán pro využití odpadního tepla“, který předložilo Ministerstvo životního prostředí. Zdůraznil jeho cíle, ale upozornil i na hlavní překážky – vysoké počáteční investice, administrativní složitost, technologická náročnost, slabá koordinace mezi aktéry. Doporučil motivovat obce k větší iniciativě v energetických projektech. Dalšími hosty byli Zuzana Krejčířiková, ředitelka útvaru public affairs ČEZ, která mj. varovala před energetickými šmejdami v oblasti větrné energetiky, a Bohdan Zronek, ředitel divize jaderné energetiky ČEZ. Podal aktuální informace k využití jaderné energie v ČR, která je pro republiku klíčová. Pokryje zhruba 41 % výroby, uhlí zatím kolem 40 %, zbytek obnovitelné zdroje a paroplynové elektrárny. ČR potřebuje stabilitu pro plánování na 20 a více let, včetně jasného vymezení energetického mixu. Blíže se zaměřil na výkon a životnost Dukovan a Temelína.

Zúčastnění byli informováni o legislativě – lex OZE III., lex PLYN a směrnici o čištění městských odpadních vod. Lex OZE III řeší agregaci, akumulaci a flexibilitu, lex PLYN

urychluje povolování zejména v teplárenství. Novela energetického zákona zvýšila hranici výkonu pro zpětné kontroly na 135 kWp, většina obecních FVE se tak vyhne složité administrativě (Senát kontroly úplně vypustil). Tomáš Voříšek představil SEVEN Energy a „Národní akční plán pro využití odpadního tepla“, zdůraznil cíle i překážky – vysoké investice, administrativní náročnost, technologické požadavky a slabou koordinaci, doporučil motivovat obce k energetickým projektům. Zuzana Krejčířiková varovala před energetickými šmejdami ve větrné energetice a Bohdan Zronek přiblížil aktuální stav jaderné energetiky v ČR, klíčovou pro 41 % výroby, a potřebu stabilního energetického mixu pro plánování na 20 a více let, včetně Dukovan a Temelína.

Komise pro venkov, zemědělství a lesnictví za účasti hostů z Výboru DSO

19. června 2025, hybridně

Nejprve byl představen plán dalších kroků pro podporu hospodářsky a sociálně ohrožených území (nově budou nazývány „regiony příležitosti“), který byl konzultován i s územními partnery. Zatím neexistuje jasná metodika pro cílení dotací, systém podpory je stále neefektivní. Je třeba upravit RUD, aby lépe odráželo socioekonomické rozdíly mezi regiony a zvýšilo podporu venkovských a periferních oblastí. Probíhá rovněž příprava Strategie regionálního rozvoje po roce 2028, která je mj. zaměřená na podporu zůstávajících oblastí a řešení problémů, jako je energetická či dopravní chudoba, dostupné bydlení nebo chudinské ubytovny. Host Karel Gargulák z PAQ Research představil inspirativní příklady spolupráce obcí při zajištění efektivního fungování škol, které umožní

zachovat školy v menších sídlech. K tématu slučování obcí bylo konstatováno, že je nutné podporovat společenství obcí jako nástroj proti těmto snahám, měla by být také snížena hranice minimálního počtu obcí pro jejich vznik, a to z 15 na 10. Změny by měly vstoupit v platnost od roku 2026.

Svaz přijal delegaci Lotyšské asociace místních a regionálních samospráv

27. června 2025, Praha

Cílem setkání byla výměna zkušeností a dobré praxe v oblasti vzdělávacích systémů obou zemí. Zástupci obou asociací si navzájem představili strukturu svých vzdělávacích soustav, způsoby financování a roli státu, krajů a obcí při správě škol. Česká strana přiblížila připravovanou změnu, která má přinést transparentnější rozdělení zdrojů a větší efektivitu zejména u menších školských zařízení. Téma vyvolalo živou diskusi o financování a slučování venkovských škol. Další část debaty se týkala podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, role asistentů pedagoga a metodické podpory. Diskutovány byly také výhody a nevýhody centralizovaného a decentralizovaného řízení škol i trend klesajícího počtu žáků, který má pochopitelně vliv na plánování kapacit škol do budoucna.

Komise pro regionální udržitelný rozvoj

9. červenec 2025, Praha

Členové komise nejprve ocenili iniciativu MMR zaměřenou na podporu hospodářsky a sociálně ohrožených území (HSOÚ) a strukturálně postižených

krajů (SPK). Opatření jsou ale podle nich nesourodá a mají různou povahu. Zásadním požadavkem zůstává změna RUD ve prospěch HSOÚ a SPK. Dále se komise zabývala financováním a rozvojem samospráv celkově. Analýza PAQ Research upozornila na zásadní nedostatky současného systému financování obcí: rozdrobenost samospráv, akumulace úspor a menší investice, daňový systém nemotivuje k podpoře podnikání, nevhodné financování rozvinutých regionů. Následovala prezentace MMR a MF vyhodnocující investice státu do jednotlivých území. Hlavní zjištění – nerovnoměrná alokace, nesoulad s regionální strategií (investice nejsou systematicky směřovány do HSOÚ a SPK), nízká efektivita programů (vysoký podíl malých dotací).

Prezentované analýzy ukazují na systémové nedostatky v nastavení financování obcí a územním rozložení veřejných investic. Potřeba změn je zřejmá – od reformy RUD, přes podporu investiční aktivity obcí až po zlepšení koordinace a cílení národních dotací. Klíčovým požadavkem je efektivnější a spravedlivější přístup ke všem územím, s důrazem na motivaci obcí k rozvoji a lepší napojení státních politik na územní realitu.

Závěrem byli členové komise seznámeni s prioritními oblastmi a opatřeními Strategického rámce politiky soudržnosti 2028+ v ČR a některými dalšími aktualitami z oblasti regionálního rozvoje.

Členové komise ocenili iniciativu MMR na podporu hospodářsky a sociálně ohrožených území (HSOÚ) a strukturálně postižených krajů (SPK), upozornili však na nesourodost opatření a různé povahy programů. Zásadní je změna RUD ve prospěch HSOÚ a SPK. Analýza PAQ Research identifikovala nedostatky ve financování obcí – rozdrobenost samospráv, akumulace úspor,

nízké investice, daňový systém nevyhovuje podpoře podnikání, nevhodné financování rozvinutých regionů. Prezentace MMR a MF ukázala nerovnoměrnou alokaci investic, nesoulad s regionální strategií a nízkou efektivitu programů. Potřeba změn zahrnuje reformu RUD, podporu investiční aktivity obcí a lepší koordinaci dotací, s cílem efektivnějšího a spravedlivějšího rozvoje území. Komise byla seznámena i s prioritami Strategického rámce politiky soudržnosti 2028+ a aktuálními tématy regionálního rozvoje.

Finanční komise

17. července 2025, hlasování per rollam

Komise se vyjádřila k návrhu **„Apelu proti nestandardním změnám v RUD – žádost o vypuštění těch bodů ze senátního tisku 162, které mění rozpočtové určení výnosu z daní z příjmů právnických osob v případech, kdy je poplatníkem samotná obec či kraj“**. Předně odmítla, aby mimo standardní legislativní proces byly přijímány dopředu neavizované a s územními samosprávnými orgány neprojednané změny v RUD. Nemůže souhlasit s narychlo schválenými změnami u rozpočtového určení výnosů z daní, které platí obec jako daňový poplatník. Komise opakovaně připomíná, že celý výnos daní z příjmů právnických osob placených obcemi (s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně) je tradičním příjmem rozpočtu obcí od samého počátku 90. let. Prostřednictvím Předsednictva Svazu se tedy obrátila na Senát s žádostí o vypuštění těch bodů ze senátního tisku 162, které mění rozpočtové určení výnosu z daní z příjmů právnických osob v případech, kdy je poplatníkem samotná obec či kraj. Koncem července byl návrh vrácen Poslanecké sněmovně.

Foto: archiv SSHR

Od kanálu po muškáty

Technická infrastruktura se na první pohled může zdát jako samozřejmá – silnice, mosty, čistírny, sběrné dvory nebo technické služby jsou tu „odjakživa“. Jenže právě ony tvoří základní předpoklad pro to, aby obce a města fungovala, rozvíjela se a byla příjemným místem k životu.

Kvalitní správa infrastruktury dnes neznamená jen opravy a údržbu. Stále častěji jde o promyšlené investice, inovativní technologie a spolupráci napříč obory i úrovněmi veřejné správy.

V hlavní rubrice přinášíme pohled na různé podoby této práce. Od rozhovoru s ministrem dopravy Martinem Kupkou o vzniku Inspekce silniční dopravy

přes příklady moderních čistíren odpadních vod až po inovace v odpadovém hospodářství či fungování technických služeb. Všechny tyto příběhy mají společný jmenovatel – hledání cest, jak zajistit spolehlivou infrastrukturu, která bude dlouhodobě udržitelná, finančně efektivní a šetrná k lidem i prostředí.

Moderní technika pomáhá Kyjovu udržet město čisté a zelené

Kyjov patří mezi města, která systematicky investují do kvalitního technického zázemí. Moderní stroje a vybavení usnadňují práci technickým službám a umožňují pečovat o veřejný prostor s důrazem na efektivitu a hospodárnost. O současném stavu městské infrastruktury hovoří starosta Kyjova a předseda Svazu měst a obcí ČR **František Lukl**.

Pane předsedo, jak byste popsal současné technické zázemí města?

V Kyjově máme technické služby, které zajišťují opravdu široký záběr – od údržby zeleně, přes úklid komunikací, opravy cest, péči o přírodní koupaliště a hřbitov, až po správu veřejného osvětlení. A i když v poslední době neprovádíme velké technologické inovace, díky moderním a výkonným strojům dokážeme práci odvádět rychle, efektivně a šetrně k životnímu prostředí.

Zeleň je v Kyjově viditelnou chloubou. Jak o ni pečujete?

Na jaře mají naše zahradnice opravdu napilno. Kromě běžné údržby květinových záhonů se věnujeme i velkým výsadbám do truhlíků, takže město se promění v barevný ráj. V létě zavlažujeme květiny pomocí mobilních cisteren a máme také automatický závlahový systém na náměstí a kruhových objezdech. Seč travnatých ploch zajišťujeme profesionálními sekačkami a speciálními stroji, například velkoplošným SCAG Tiger II, víceúčelovou Gianni Ferrari nebo malotraktorem s mulčovačem.

Čistota ulic je také důležitá. Jak ji udržujete?

Používáme moderní zametaací stroj NILFISK City Ranger 3570, který výrazně pomáhá snižovat prašnost. Při přepravě materiálu se spoléháme na nakladač CASE SV185. Tyto stroje jsou sice finančně náročné, ale jejich výkon a životnost se nám dlouhodobě vyplácí.

Modernizovali jste i veřejné osvětlení.

Ano, téměř 1 500 světelných bodů jsme v posledních letech vyměnili za úsporná LED svítidla v rámci dotačního programu. Letos jsme

pořídili i novou vysokozdvížnou plošinu na podvozku terénního vozu, která slouží nejen k údržbě osvětlení, ale i k ořezům stromů a dalším zásahům ve výškách.

Jak byste celkově zhodnotil stav městské infrastruktury?

Technické zázemí města je stabilní a kvalitní. I přes omezené rozpočtové možnosti máme strojový park, který patří k nejlepším v regionu. Investice, které jsme v minulých letech udělali, nám dnes umožňují provozovat město na vysoké úrovni, a to s ohledem na efektivitu a hospodárnost.

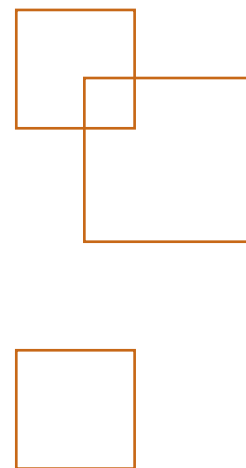
Děkujeme za rozhovor

Foto: Michaela Mottlová

Rozhovor s ministrem dopravy Martinem Kupkou o vzniku Inspekce silniční dopravy

Dopravní infrastruktura je páteří každé obce. Silnice, mosty a místní komunikace umožňují lidem cestovat, podnikům fungovat a obcím se rozvíjet. Právě tyto cesty nižších tříd ale často nesou největší díl zátěže nákladní dopravy. Přetížení vozidel nad povolené limity urychluje opotřebení komunikací, zvyšuje náklady na opravy, obtěžuje obyvatele hlukem a emisemi a v neposlední řadě ohrožuje bezpečnost provozu.

Nově vzniklá Inspekce silniční dopravy (INSID) má od 1. července 2025 pomáhat obcím tyto problémy zvládat. K jejímu rozjezdu přispěl i ministr dopravy **Martin Kupka**, který sám řadu let působil jako starosta Líbeznic a z vlastní zkušenosti ví, co každodenní nápor tranzitní dopravy na místní infrastrukturu znamená.

Pane ministře, jak může Inspekce v této věci obcím pomoci?

Česká republika je dopravní křižovatkou a tato skutečnost se nezmění. Tím spíš musí stát zajistit důslednou kontrolu dodržování pravidel a vymáhání platných limitů. Nákladní doprava z logiky věci zatěžuje infrastrukturu víc než lehká osobní vozidla, a přestože tvoří menší podíl, studie jasně prokazují, že nad hranici zatížení nápravy 11,5 tuny exponenciálně roste zatížení komunikací.

Proto jsme pozornost soustředili především na kontrolu a přísné postihy právě v oblasti přetěžování. Do konce letošního roku bude na české dálniční síti v provozu 31 vysokorychlostních vah – část v režimu zkušebním, část v ostrém.

Dalším důležitým krokem k ochraně infrastruktury a bezpečnosti provozu je vznik Inspekce silniční

Martin Kupka je od prosince 2021 ministr dopravy ve vládě Petra Fialy. V letech 2016 až 2022 působil jako zastupitel Středočeského kraje (v letech 2016 až 2017 také náměstek hejtmanky a v letech 2020 až 2022 pak první náměstek hejtmanky). Obec Líbeznice vedl jako starosta mezi roky 2010 až 2021. Ve funkci ministra prosazuje rozvoj železniční i silniční infrastruktury, digitalizaci dopravy a podporu ekologické mobility.

dopravy. INSID působí nejen na dálnicích, ale i na silnicích nižších tříd, kde je dopravní zátěž často největší. Spolupracujeme s obcemi a kraji na vytipování lokalit, kde jsou kontroly nejvíce potřeba.

INSID vznikl z praxe, z komunální zkušenosti. Není to byrokratický aparát, ale odborná terénní jednotka, která má jasný úkol: chránit naše silnice a lidi, kteří u nich žijí. Inspektoři dohlížejí i na správné upevnění nákladu, dodržování přestávek a odpočinku řidičů, nebo na to, aby nedocházelo k manipulaci s tachografy. Každá inspekční jednotka je také vybavena mobilními vahami a může provádět kontrolní vážení přímo v provozu.

Inspekce má kontrolovat i technický stav vozidel. Co se tedy změní?

Po českých silnicích stále jezdí vozidla v nevyhovujícím technickém stavu, a to i s platnou STK. Taková vozidla mohou vážně ohrozit bezpečnost provozu, způsobit do-

pravní nehodu a zároveň výrazně zhoršit životní prostředí. Proto inspekci vybavujeme dvěma mobilními jednotkami STK a dvěma jednotkami pro měření emisí, aby mohla stav vozidel ověřit okamžitě na místě. Technici jsou schopni provést přímo v provozu kompletní kontrolu technické způsobilosti vozidla – od seřízení brzd až po měření emisí. Při běžných kontrolách technického stavu samozřejmě prověřují i únik kapalin nebo to, zda vozidla nejsou vybavena nedovolenými technologickými zařízeními, například emulátory pro odpojování systému AdBlue. V případě závažných závad jsou inspektoři oprávněni nařídít jízdu do nejbližší STK nebo SME, odebrat doklady či registrační značky a zabránit pokračování v jízdě.

Posilujeme také dohled nad stanicemi technické kontroly a měření emisí. Kraje a obce s rozšířenou působností zde mohou sehrát významnou roli častějšími kontrolami nad rámcem povinných lhůt. Některé mechanismy už máme – například tzv. test poctivosti –

a další doplňujeme, včetně automatického vyhodnocování dat z Informačního systému technických prohlídek, který umožní odhalovat podezřelé průběhy měření.

Jaké další kroky stát připravil?

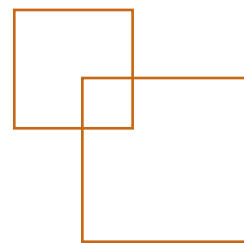
Vznik INSID je jedním z klíčových kroků, ale musí být zasazen do širší strategie rozvoje dopravní infrastruktury. Česká republika nutně potřebuje dostavět základní dálniční síť – D35, Pražský okruh, dálniční tahy k hranicím – a odstranit úzká hrdla, například na D1 u Brna. Bez kapacitní dálniční sítě nejsme schopni zajistit bezpečnější a ekologičtější dopravu ani vytvořit podmínky pro další ekonomický růst.

Velkou výzvou je výstavba vysokorychlostních tratí. Ty mimo jiné odvedou část osobní dopravy z hlavních železničních koridorů, čímž uvolní prostor pro větší objem nákladní dopravy po železnici. Společně s kapacitní silniční sítí a důslednou kontrolou pravidel tak vytvoříme funkční model, který přispěje k ochraně obcí před nadměrnou zátěží a zajistí férové podmínky v dopravě.

Děkujeme za rozhovor

Nejsme všemocní. Ale víme, kde umíme pomoci

Přetížené kamiony, objíždění zákazníků, otřesy v domech, zničené silnice. Samosprávy hledají cestu, jak chránit veřejný prostor. Inspekce silniční dopravy může být partnerem, pokud se najde prostor a reálný cíl. **Pavel Bergman**, ředitel kontrolní sekce Inspekce silniční dopravy (INSID), popisuje, jak vypadá spolupráce Inspekce s obcemi v praxi a co vše je potřeba vědět předem.

Od července působí na českých silnicích nový kontrolní úřad – INSID. První zkušenosti ukazují, že samosprávy mají o spolupráci s Inspekcí silniční dopravy velký zájem. Jak ale říká ředitel kontrolní sekce INSID Pavel Bergman, zásadní je mít správné očekávání, připravenost a vědomí reálných možností – pak může být výsledek funkční, rychlý a přínosný pro všechny strany.

Od spuštění INSID uplynulo jen pár týdnů. Ozývají se obce?

Ano, a musím říct, že mnohem častěji, než jsme původně očekávali. Ještě před startem Inspekce se na nás obrátilo město Dobříš. Pak následovaly další žádosti napříč republikou – od menších venkovských obcí až po větší města, například z Vysočiny, jižní Moravy, Středočeského i Olomouckého kraje. Některé žádosti jsou velmi konkrétní, věcně podložené a připravené. Jiné spíše odrážejí dlouhodobou frustraci z dopravní zátěže, na kterou obce samy dlouhodobě nestačí.

S jakými problémy se obce nejčastěji na INSID obracejí?

Převažují stížnosti na nadměrný průjezd nákladní dopravy, a to často navzdory platnému dopravnímu značení. Typické jsou situace s přetíženými soupravami, přepravou z lomů, dřevozpracujících provozů nebo pískoven, kde dochází k poškozování silnic nižších tříd. Často se setkáváme i s tím, že dopravci záměrně ob-

jíždějí zakazy vjezdu nebo si zkracují trasu mezi dálničními tahy. Ve Znojmě si například stěžují na přetížení historického centra kamiony jedoucími z Rakouska. V Olšovci doplácí na rozhodnutí sousedního města, které zákaz zavedlo, a doprava se přesunula k nim. Ve Zbečně jezdí těžká vozidla z lomu přímo skrz zástavbu. Obec Jestřebí u České Lípy si stěžuje na porušení hmotnostních limitů.

V jakých případech můžete skutečně zasáhnout a kde má INSID své limity?

To je zásadní rozlišit hned na začátku. INSID je specializovaný kontrolní orgán, který může provádět kontrolu přetížení, technického stavu vozidel, upevnění a zajištění nákladu, dodržování pracovního režimu řidiče, kabotáže nebo přepravy nebezpečných látek. K tomu máme potřebné technické vybavení i pravomoci. Na místě můžeme uložit pokutu, kauci, zakázat další jízdu nebo odebrat doklady. Ale nemůžeme řešit vše. Porušení zákazu vjezdu, předjíždění kamionů na dálnicích přes zákazovou značku, překračování rychlosti nebo jízda na červenou jsou výlučně v gesci Policie České republiky. Naše role začíná tam, kde je podezření na porušení zákonů v oblasti dopravy jako předmětu podnikání v silniční dopravě.

Jak vypadá ideální spolupráce mezi obcí a INSID?

Řekněme si na rovinu – nejlepší výsledky přináší spolupráce tam, kde obec nejen popíše problém, ale zároveň přiloží návrh řešení. Jestřebí je velmi dobrý příkladem. Popsali úsek, vytipovali kontrolní místo, zajistili souhlas obce Provozdín, která pozemek vlastní. Pokud obec jen oznámí, že „má problém s kamiony“, ale nemá vhodnou plochu, čeká se, že najdeme řešení za ni, celý proces se prodlužuje. Naopak obce, které připraví místo, rozumějí našim kompetencím a samy aktivně hledají cestu, mají největší šanci na rychlý zásah. A tam může vzniknout dlouhodobá spolupráce.

Co se děje, pokud vhodné kontrolní místo není?

Pak se snažíme hledat možnosti v okolí, například na krajských nebo obecních pozemcích. Pokud to nejde, zůstává místo v záznamu a situaci sledujeme dál. Bez rovné a zpevněné plochy o délce minimálně 50 metrů ale mobilní vážení provést korektně nemůžeme. Nejde o neochotu, jde o technický a bezpečnostní limit. I proto nabízíme krajům a obcím doporučení, jak taková místa vytvořit nebo přizpůsobit. Obec, která to zvládne, je vždy o krok napřed.

Zaznamenali jste obavy obcí z administrativní zátěže?

Ano, v některých případech zaznívá, že „to stejně odnese obecní úřad“. Ale praxe ukazuje něco jiného. Přestupky řidičů zpravidla vyřešíme přímo na místě, včetně pokuty či zákazu jízdy. Obcím s rozšířenou působností předáváme do správního řízení přestupky týkající se provozovatelů vo-

zidla. Z hlediska objemu jde ale o zvládnutelnou agendu – referenti, kteří běžně řeší stovky přestupků měsíčně, zvládnou několik případů z kontrol INSID bez potíží. Rozhodně to není důvod, proč se spolupráci vyhýbat.

Co byste starostům doporučil, pokud chtějí INSID oslovit?

Obrátit se na nás mohou kdykoli, ale čím konkrétnější podnět, tím efektivnější spolupráce. Pomůže, když přesně popíší problém, navrhnou vhodné místo a přiloží mapu nebo fotografii. Pokud je možné přidat i souhlas vlastníka pozemku, na němž lze kontrolu provádět, zrychlí to celý proces. Nemáme kouzelnou hůlku, ale velmi dobře víme, kde leží naše kompetence a kde můžeme být obcím reálně nápomocní. A pokud starosta nebo zastupitelé sami hledají cestu a aktivně připraví podmínky, najdeme způsob, jak kontrolu provést a obcím pomoci.

Děkujeme za rozhovor

Pavel Bergman od roku 2004 působil v Centru služeb pro silniční dopravu, kde vedl mobilní expertní jednotku, řídil odbor silniční kontroly a později byl náměstkem ředitele pro kontrolní činnost. Po transformaci Centra na Inspekci silniční dopravy (INSID) 1. července 2025 se stal ředitelem Kontrolní sekce. Má přes dvacet let zkušeností z terénních kontrol, vedení inspekčních týmů i mezinárodní spolupráce. Usiluje o efektivní a cílenou kontrolní činnost využívající moderní technologie, která zvyšuje bezpečnost na silnicích a podporuje férové podmínky v silniční dopravě.

Jestli chceme změnu, musíme jí jít naproti

Dobříš dlouhodobě trápí tranzitní doprava, především kamiony směřující mezi dálnicemi D4 a D5. Starosta **Pavel Svoboda** popisuje, proč město požádalo o spolupráci Inspekci silniční dopravy (INSID), co všechno bylo potřeba připravit – a jaké mají po prvním měsíci kontroly výsledky.

Dobříš je jedním z prvních měst, kde INSID začal kontrolovat. Co Vás k tomu vedlo?

V Dobříši se dlouhodobě snažíme omezit tranzitní nákladní dopravu, která projíždí přes naše město. Řidiči kamionů si zkracují cestu mezi D5 a D4 přes silnici druhé třídy, která vede přes Dobříš, několik menších obcí a přes Brdský hřeben. Na konci loňského roku kvůli tomu dokonce vznikla i petice, kterou podepsalo přes 1600 obyvatel obcí na této trase. Nejde nám o omezování místní nákladní dopravy pro firmy, které zde působí, zásobování či dopravu na místní stavby. Jde nám skutečně o mezinárodní tranzit, který by primárně měl využívat dálnice a silnice prvních tříd. Podle měření, které tu v r. 2022 provedli studenti ČVUT, tvoří 56 % nákladní dopravy v našem městě právě tranzit. Tedy nákladní doprava, která městem jen projíždí. Přitom denně přes Dobříš projede přes 300 nákladních aut. Proto jsme uvítali, když od prvního dne zahájení činnosti INSID probíhaly kontroly i na Dobříši.

Jde už hovořit o konkrétních zkušenostech nebo přínosech?

Ano. Hned při první akci INSID v Dobříši inspektoři odhalili dvě soupravy, kde byly porušeny předpisy, a udělili pokuty. Je to signál. Nadto nám v městské pokladně přibýlo asi dvacet tisíc korun. Pro město to byl nejen konkrétní zásah proti porušení

zákonu, ale i přímý finanční pří-
nos. Možná ještě důležitější je ale
psychologický efekt. Řidiči TIR si
místa kontrol hlásí přes vysílačky
nebo mobilní aplikace. Jakákoliv
kontrola tak pomáhá našemu zá-
jmu – tedy aby přes naše město
jezdila nákladní auta, která jsou
technicky v pořádku a dodržují
předpisy.

Jak na tyto kontroly reaguje veřejnost a jak řidiči?

Občas slyším názor, že jsou
kontroly INSID nebo policie šika-
nou řidičů. Já tento pohled nesdí-
lím. Jde nám přeci všem o dodr-
žování zákonů a bezpečnost na
silnicích. Přetížené soupravy ničí
povrch silnic. A je přitom celkem
lhostejné, zda je majitelem dané-
ho úseku Ředitelství silnic a dál-
nic, Středočeský kraj, či konkrétní
město. Sníženou životnost silnic
a častější opravy musí někdo za-
platit. A je to vždy z peněz nás
všech. Podobně nedodržování
přestávek, vysoká rychlost v obci
nebo nedostatečně zajištěný ná-
klad zvyšují riziko nehody, a tedy
i potencionální škody na majetku
či dokonce na zdraví.

Bylo náročné kontroly na území města připravit?

Ano, zásadním úskalím je na-
jít vhodné kontrolní místo. Spolu
s Městskou policií jsme v katastru
Dobříše vytypovali čtyři plochy,
které z našeho pohledu dávaly
smysl. Ukázalo se ale, že ani jedna
není ideální. Pro vlastní kontrolu
souprav, včetně mobilního vážení,
potřebuje INSID rovnou a pevnou
plochu minimálně o rozměrech 50
x 5 metrů s minimálním sklonem.
A k tomu ještě další místo, kde je
možné kamiony odstavit, než na
ně dojde řada a kde mohou po-
čkat na dořešení přestupku, pří-
padně kde se mohou otočit.

Došli jste k nějakému řešení?

Zatím pro kontroly využívají pra-
covníci INSID odstavnou plochu
na Příbramské ulici. Město přímo
u silnice potřebný velký zpevně-
ný pozemek nemá. Zvažujeme
po domluvě s Českými drahami
využívat část plochy bývalého
nákladového nádraží. To je zatím
v jednání. I nám je jasné, že bez
bezpečného místa pro kontroly to
nejde.

Měli jste obavy, že přestupky z kontrol zatíží městský úřad?

Tato otázka se opravdu objevila
– jestli zvládneme případné pře-
stupky zpracovávat. Odpověď je
jednoduchá: ano, zvládneme. Pro
představu, na odboru správních
agend, který dopravní přestupky
řeší, tvoří hlavní část práce pře-
kročení rychlosti v obci. Takových
přestupků bylo za prvních pět mě-
síců letošního roku již celkem 3435.
Přestupky zjištěné Inspekcí silniční
dopravy v počtech jednotlivých
kusů za daný den tak tvoří zcela
nepatrný zlomek práce. Není tedy
důvod, proč bychom to nezvládli.
Máme systém i zkušenosti. Kont-
rola dodržování zákonů je potřeb-
ná. Proto práci INSID na Dobříši
vítáme a snažíme se jim vytvořit
vhodné podmínky.

Co byste poradil ostatním starostům, kteří o spolupráci s INSID uvažují?

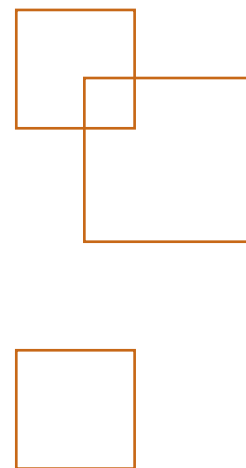
Především je důležité si ujasnit, co
INSID může a co nemůže. Neřeší
zákazy vjezdu nebo rychlost – to
je záležitost policie. INSID kontro-
luje technický stav, váhu, upevně-
ní nákladu. Pokud má obec reálný
problém s tranzitem a je schopná
připravit plochu pro kontrolu, do-
poručuji do toho jít. My to udělali
– a dnes máme nástroj, který nám
pomáhá. Neřeší všechno, ale roz-
hodně je to krok správným smě-
rem.

Děkujeme za rozhovor

Pavel Svoboda je starostou města Dobříš od března 2020. Vystudoval obor mezinárodní obchod na Vysoké škole ekonomické v Praze a před vstupem do politiky pracoval jako IT konzultant v oblasti internetového bankovníctví a systémových transformací. Ve vedení města klade důraz na vyvážený rozvoj, otevřenou komunikaci s veřejností, ochranu přírody a zapojení obyvatel do rozhodování. Za jeho působení proběhly například rekonstrukce školních objektů, atletického areálu, zimního stadionu, varhan v kostele a vznikl také participativní rozpočet či pumptrackové hřiště.

Měření rychlosti jako součást infrastruktury: Město Dubí digitalizuje proces a volá po legislativních změnách

Měření rychlosti sice nepatří mezi klasické prvky technické infrastruktury, přesto s ní úzce souvisí – dotýká se bezpečnosti, správy veřejného prostoru i investic obcí. Příklad města Dubí ukazuje, jak lze tuto agendu pojmout systémově a s důrazem na prevenci. Místní městská policie využívá tři certifikované radary, jejichž provoz postupně automatizuje. Nejde však primárně o výběr pokut, ale o účinné zklidnění dopravy a zvýšení bezpečnosti obyvatel. Inspirací může být i pro další města a obce, které hledají rovnováhu mezi efektivním dohledem a technickými možnostmi samospráv.

„Zkušenosti z Dubí ukazují, že měření rychlosti pomocí radarů má skutečný přínos pro bezpečnost obyvatel. Smyslem přitom není represe, ale prevence,“ říká starosta města **Jiří Kašpar**. Vysvětluje, že ke zřízení radarových stanic vedly podněty od občanů a že při rozhodování o technickém řešení i postupu vycházel z podrobných dat, která mu poskytla městská policie.

Radary jako odpověď na podněty občanů

„Na základě opakovaných stížností obyvatel jsme požádali městskou policii o vyhodnocení dopravní situace. Ukázalo se, že k výraznému překračování rychlosti skutečně dochází – například v jednom měřeném úseku jelo přes 90 % vozidel rychleji než 56 km/h,“ shrnuje starosta.

Velitel městské policie Tomáš Pykal k tomu upřesňuje:

„Město Dubí aktuálně provozuje tři certifikované měřiče rychlosti. Celkové náklady na jejich pořízení, instalaci a modernizaci činily necelé 2 miliony Kč. Dva radary měří rychlost v jednom směru, ve druhém jsou makety. Třetí zařízení

je modernizovaný průběžný měřič z 90. let."

Provoz a administrativa: zatím s ruční evidencí

Radarová zařízení už dnes odhalují vysoký počet přestupků. Jen za prvních pět měsíců roku 2025 řešila městská policie 1500 dopravních přestupků, na pokutách město vybralo téměř 1,4 milionu Kč. Přesto je kapacita města pro řešení všech přestupků omezená. „Zatím je celý systém výrazně zatížen administrativou. Dva strážníci ručně zpracovávají přestupky, evidují data, kontaktují provozovatele vozidel," popisuje Tomáš Pykal. Roční náklady na provoz radarů a správu dat činí zhruba 325 000 Kč, další výdaje jdou na mzdy administrujících strážníků.

Digitalizace agendy je nezbytná

Podle starosty Jiřího Kašpara město aktivně pracuje na tom, aby celý proces probíhal digitál-

ně. „Po plném zprovoznění upraveného softwaru budou strážníci přestupky pouze označovat a systém vše ostatní – od zjištění provozovatele až po odeslání výzvy – provede automaticky," vysvětluje. Takto ušetřený čas budou moci strážníci věnovat přímé práci s občany.

Potřeba legislativní změny

Jiří Kašpar je přesvědčen, že pokud by městské policie mohly přestupky řešit přímo vůči provozovatelům, zefektivnil by se celý systém: „Namísto složité administrativy a předvolávání by bylo možné přestupky řešit formou složenky bez odečtu bodů, ale s plným preventivním efektem. To by umožnilo i menším obcím bez ORP efektivně zklidnit dopravu na svém území. **Dnes je totiž praxí, že dopravní přestupky jsou řešeny na úrovni obcí s rozšířenou působností (ORP) a vybrané pokuty jsou příjmem ORP, nikoliv samotných obcí, které nesou náklady**

na provoz radarů. Město Dubí, které vymáhá pokuty prostřednictvím zákona o obecní policii, je tak průkopníkem v přístupu, aby finance zůstávaly v obcích."

Dodává, že tento přístup má u obyvatel Dubí podporu. „Nejde o represe, ale o bezpečnost dětí, seniorů, všech občanů. Pokud mají radary přispět ke klidnější dopravě, pak má investice smysl."

Jiří Kašpar je starostou města Dubí od roku 2022. Vystudoval mezinárodní obchod a ekonomickou diplomacii na VŠE v Praze a absolvoval také studijní pobyt na Universidad Torcuato Di Tella v Argentině. Před nástupem do komunální politiky pracoval v oblasti mezinárodních vztahů, ekonomické diplomacie, obchodu a marketingu. Ve vedení města se zaměřuje především na rozvoj infrastruktury, kulturního prostoru a modernizaci služeb pro obyvatele Dubí.

SFDI: Pomáháme obcím zlepšit dopravu a bezpečnost

Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI) každoročně rozděljuje více než miliardu korun na rozvoj dopravní infrastruktury ve městech a obcích. Příspěvky lze využít například na opravy mostů, výstavbu cyklostezek, rekonstrukci chodníků, budování nových přechodů i na zvyšování bezpečnosti pěších. O tom, jak fond funguje a co všechno nabízí, jsme hovořili s jeho ředitelem **Zbyňkem Hořelícou**.

Bez podpory fondu by mnohé projekty vůbec nevznikly

V roce 2025 SFDI hospodaří s rozpočtem přesahujícím 170 miliard korun, z nichž naprostou většinu tvoří investice do velkých infrastrukturních projektů. Přesto i menší akce, na první pohled drobnější, mají v jeho činnosti své pevné místo.

Podporuje dlouhodobě také rozvoj dopravní infrastruktury v obcích a městech – zejména výstavby a rekonstrukce chodníků, přechodů pro chodce, míst pro přecházení, světelných signalizací, autobusových zastávek, lávek, podchodů i cyklostezek, cyklostezky a bezpečná křižení s nadřazenou dopravní sítí. Výše příspěvku obvykle pokrývá 65–85 % uznatelných nákladů. Tyto programy tvoří sice jen 1–2 % celkového rozpočtu fondu, jejich dopad je ale v každodenním životě obrovský. Pro rok 2025 je na tyto účely v rozpočtu fondu vyčleněno 1,46 miliardy korun.

Základním cílem této podpory je zvýšení bezpečnosti v dopravě a odstranění bariér ve veřejném prostoru. To má zásadní význam nejen pro osoby se zdravotním postižením, ale i pro široké skupiny lidí s dočasným nebo trvalým pohybovým omezením – seniory, tě-

hotné ženy, rodiče s kočárky nebo děti. Infrastruktura pro tyto skupiny přitom obvykle není ve vlastnictví státu, ale právě obcí a krajů, jejichž rozpočty často nestačí pokrýt náklady na stavební úpravy nebo nové projekty. Příspěvky SFDI tak umožňují realizaci mnoha záměrů, které by jinak zůstaly jen na papíře.

Od roku 2000 do roku 2024 bylo v rámci těchto tří kategorií schváleno 4338 projektů v celkovém objemu přes 19,3 miliardy korun. Výsledkem jsou tisíce kilometrů nových nebo modernizovaných pěších a cyklistických tras, které zvyšují kvalitu života obyvatel v celé republice.

Od roku 2017 mohou města a obce získat příspěvek také na stavby, které řeší bezpečné křížení s nadřazenou dopravní infrastrukturou – tedy na mosty, lávky a podchody, a to prostřednictvím samostatné oblasti příspěvků „Křížení komunikací“.

„Víme, že pro menší i střední obce je výstavba mostu nebo lávky často mimo jejich finanční možnosti. Proto jsme rádi, že můžeme alespoň částečně pokrýt tyto náročné, ale z hlediska bezpečnosti a dostupnosti naprosto nezbytné stavby, a že jsme již na mosty přispěli částkou přes dvě a půl miliardy korun,“ říká ředitel Státní-

ho fondu dopravní infrastruktury Zdeněk Hořelica.

Program umožňuje získat až 150 milionů korun na jednu akci. V případě výstavby mimoúrovňového křížení místní nebo veřejně přístupné účelové komunikace s dálnicí nebo silnicí I. třídy lze získat příspěvek až do výše 85 % užitelných nákladů, u rekonstrukcí a oprav dokonce až 100 %. Pokud se jedná o křížení silnice II. nebo III. třídy, činí výše podpory až 65 % při výstavbě a 75 % při rekonstrukci. Podporované stavby musí mimo jiné splňovat požadavky na bezbariérovost, pokud jsou určeny pro pěší nebo cyklisty.

SFDI vzhledem k omezeným zdrojům neplánuje v nejbližší době rozšiřovat oblasti podpory týkající se mostů a lávek, zaměřuje se na efektivní využití stávajících nástrojů.

Kvalitní příprava je klíčem k úspěchu

Jedním z důležitých kritérií pro úspěšnou žádost o podporu je kvalitní projektová dokumentace a reálné vyhodnocení dopadu stavby na bezpečnost, dopravní obslužnost a bezbariérovost. Právě na tyto aspekty se fond při hodnocení projektů zaměřuje.

„Snažíme se obce motivovat, aby

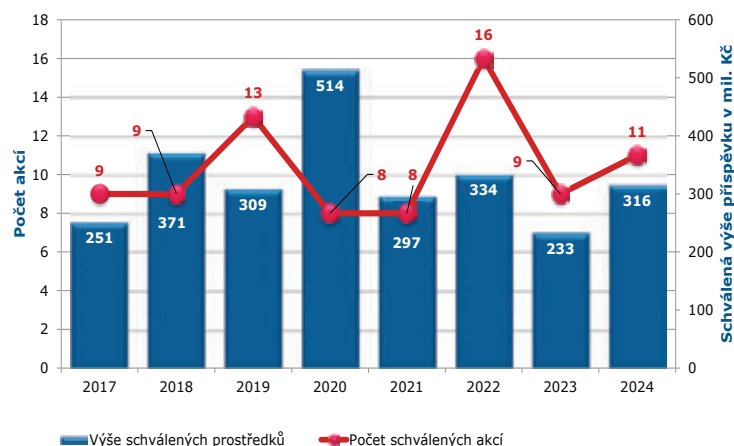
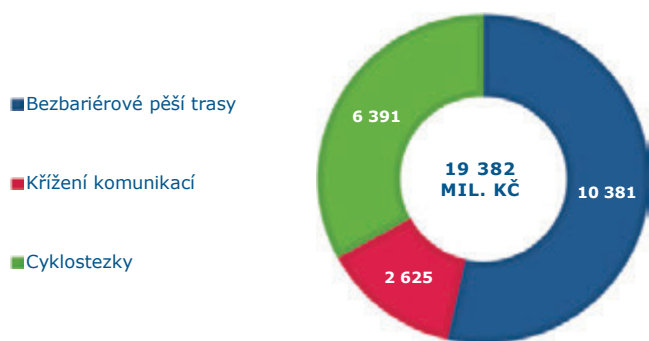
projekty nejen dobře plánovaly, ale i smysluplně realizovaly. Je pro nás důležité, aby každá investovaná koruna přinesla konkrétní užitek – bezpečnější pohyb chodců, propojení částí města nebo zajištění bezbariérového přístupu,“ upřesňuje Hořelica.

Nejen města, ale i malé obce

„Naším cílem je, aby podpora šla tam, kde ji skutečně potřebují. A to může být jak centrum krajského města, tak malá obec, která se snaží zajistit bezpečný pohyb dětí do školy,“ říká Hořelica.

SFDI dbá na to, aby byla podpora pro obce co nejdostupnější. Administrativní náročnost žádostí se snaží udržet na rozumné úrovni, zároveň však trvá na transparentnosti a splnění zákonných požadavků. Obcím nabízí metodická doporučení i konzultace, zejména k bezbariérovému řešení pěších tras. Na konzultacích, které probíhají prezenčně nebo korespondenčně, je posuzována např. šířka nebo sklony pěších tras, napojení sjezdů a přechodů či správné použití hmatových úprav. „Zástupce obce si z konzultace odnášejí připomínkovanou dokumentaci a zápis z jednání.“

Mikroweb „CeskoBezBarier“

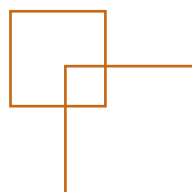
V polovině roku 2022 vznikl i nový mikroweb www.ceskobezbarier.cz zaměřený přímo na oblast příspěvků na realizaci bezbariérových dopravních staveb a možnosti jejich financování z rozpočtu SFDI, který má ještě více usnadnit žadatelům a příjemcům najít potřebné informace a případně i inspiraci pro vlastní realizace.

Bezpečnost, bezbariérovost a rozumné plánování

Bezpečnost zranitelných účastníků provozu zůstává hlavním kritériem při posuzování žádostí. „Chceme, aby lidé v obcích moh-

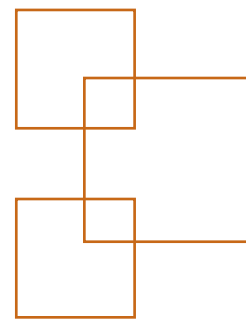
li chodit nebo jezdit na kole bez obav. A to se bez kvalitní infrastruktury neobejde,“ zdůrazňuje ředitel fondu.

Podpora fondem není samoúčelná – má vždy reflektovat reálné potřeby obyvatel. Fond proto upřednostňuje projekty, které vycházejí ze strategických plánů, návaznosti na další infrastrukturu nebo dlouhodobého koncepčního záměru obce.

Zbyněk Hořelica je od roku 2015 ředitelem Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI), ve funkci byl potvrzen i v roce 2023. Ve fondu působí od roku 2008, dříve jako náměstek ředitele. Vystudoval Ekonomickou fakultu VŠB-TU Ostrava. Zaměřuje se na financování dopravní infrastruktury a podporuje digitalizaci ve stavebnictví, zejména projekt digitálního standardu staveb (DSS DI). Pravidelně vystupuje na odborných konferencích.

Technická infrastruktura musí sloužit lidem, ne naopak

Vsetín buduje moderní dopravní uzel, rozvíjí chytré parkování i energetiku, klade důraz na zeleň a zapojuje občany do plánování veřejného prostoru. Technická infrastruktura není jen o trubkách, kabelech a betonu. Ve Vsetíně ji vnímají jako základní nástroj pro zvýšení kvality života a posílení udržitelnosti. Podle místostarosty **Jiřího Růžičky** se musí město rozvíjet s ohledem na funkčnost, moderní technologie, ale i s respektem k lidem a prostředí, v němž žijí.

Jiří Růžička v letech 2017–2022 zastával funkci starosty města, od roku 2022 zde působí jako místostarosta. Před svým nástupem do vedení radnice se zaměřoval především na sociální oblast a působil ve stavebnictví. Je členem Předsednictva Svazu měst a obcí ČR, kde má v gesci Komisi pro kulturu a cestovní ruch. Vystudoval VUT v Brně a Univerzitu Karlovu v Praze.

Jaká témata v oblasti technické infrastruktury považujete za klíčová z pohledu měst a obcí v nejbližších letech? Co se jeví jako největší výzvy pro samosprávy?

Jsem přesvědčen, že pro plynulý chod měst a obcí v dnešní době je klíčové, aby měly zajištěnou technickou infrastrukturu ve všech oblastech, ať už se jedná o dopravní infrastrukturu, vodní hospodářství, energetiku, internet, odpady či dostatek míst pro pohřbívání.

V kontextu města Vsetína s ohledem na infrastrukturu, která je ve městě již vybudovaná, vnímám jako klíčové zajištění dopravní obslužnosti včetně tzv. dopravy v klidu, zajištění dodávek energií a v neposlední řadě také zajištění míst pro pohřbívání, kde zpracováváme projekt na rozšíření místního hřbitova.

Parkování ve městech je s ohledem na rostoucí počet aut celospolečenský problém. Pro nás ve Vsetíně je zároveň jednou z priorit k řešení. Soustředíme se na stavbu parkovacích domů a také zavedení systému polo/rezidentních zón. Jako součást vybavenosti instalujeme při zavádění systémů parkování „smart“ prvky (kamery a sdělovací prvky pro informace o volných místech, parkovací automaty se čtením SPZ, kontroly úhrady poplatků skrz kamery), které pomohou městu i občanům s provozem a využíváním parkovacích kapacit. Důležitá je taky dobrá dostupnost veřejné dopravy jak místní, tak příměstské.

V oblasti energetiky jsou města a obce jednak významnými spotřebiteli, ale také mají veliký potenciál na straně výroby elektrické energie na střeších svých nemovitostí. Příležitosti pro propojení fotovoltaických elektráren s místy spotřeby a možnost dosažení úspor na nákladech za elektrickou energii vidím v komunitní energetice. Ve Vsetíně chceme v rámci energetického společenství využít volné plochy střech městských objektů pro výrobu elektřiny a její následnou distribuci do energeticky náročných

provozů, jako je zimní stadion, bazén nebo veřejné osvětlení.

Jaké konkrétní projekty technické infrastruktury realizovalo nebo připravuje město Vsetín – např. sběrný dvůr, veřejné osvětlení, ČOV apod.?

Největší akcí realizovanou v našem městě v porevoluční historii, která stále probíhá, je rekonstrukce vlakového a autobusového nádraží. Ta v sobě kromě vybudování dopravního terminálu, nástupiště pro vlaky a autobusy obsahuje i rekonstrukci prostoru před nádražím a také za ním. Díky této investici v celkové hodnotě cca 4 mld. Kč se výrazně zlepší dopravní dostupnost centra města a lidé dostanou komfort odpovídající dnešním standardům včetně nových, bezpečných zastřešených nástupiště, dopravního terminálu, nového podchodu propojujícího stranu města před a za kolejemi a parkovacího domu.

Momentálně zde probíhá výstavba autobusového nádraží, které se nachází v bezprostřední blízkosti nového vlakového nádraží. Město je investorem této stavby a zároveň již zhruba 10 let také koordinuje přípravu celého území, bez níž by nebylo reálné, aby tato složitá akce realizovaná pěti investory proběhla.

Při přípravě celé akce jsme kladli důraz na minimalizaci vzdálenosti pro přestup cestujících mezi vlakem a autobusem a také na propojení částí města, které jsou jinak rozděleny drahou. Vznikl tak koncept autobusového nástupiště, které přiléhá k prvnímu vlakovému nástupišti (tzv. systém hrana-hrana), díky němuž stačí cestujícím minimální doba přestupu z autobusu na vlak a opačně. Z nádraží se také lidé dostanou na druhou stranu koleji pohodlně dvěma nově zbudovanými podchody pod železniční trati. Tyto stavby jsou vyvrcholněním několika desetiletí snažení mnoha představitelů vsetínské radnice o modernizaci této zásadní části dopravní infrastruktury ve městě.

V současné době ve Vsetíně také probíhá výměna veřejného osvětlení, která je z velké části financována z programu Efect. Máme za sebou dvě etapy výměn, třetí, závěrečná, započne letos. Díky výměně zdrojů světla ušetří město miliony korun za provoz veřejného osvětlení. V rámci energetického společenství také připravujeme zavedení napájení veřejného osvětlení některých městských částí z bateriových úložišť.

V minulých letech vystavělo město logistické centrum odpadů, sběrný dvůr poblíž centra a kompostárnu. Ve spolupráci s naší svazovou společností se dále zabýváme řešením efektivní likvidace odpadu v souladu s platnou legislativou.

Jaké máte zkušenosti se sběrem textilního odpadu a jak se Vsetín připravuje na třídění gastroodpadu, které bude od ledna 2026 povinné?

Město Vsetín má kontejnery na textil od roku 2013, momentálně jich mají občané k dispozici 35. Provoz zajišťuje na základě smlouvy odborná společnost. Občané mají také možnost odevzdat odpadní textil na sběrném dvoře v LCO nebo sběrném místě, které provozují Technické služby města Vsetína.

Na zavedení povinného třídění gastroodpadu se aktivně připravujeme. V současné době zjišťujeme technické a organizační možnosti, jak systém svozu gastroodpadu efektivně nastavit. Ve městě je několik rezidenčních zón s rodinnými domy a také osm sídlišť s bytovými nebo panelovými domy, přičemž přístup ke sběru gastroodpadu je v každém z těchto typů osídlení odlišný. Co funguje u rodinných domů, nelze úplně jednoduše aplikovat na sídliště.

Řešíme nastavení systému sběru a svozu včetně jeho četnosti, typ sběrných nádob, ale také způsob dalšího využití odpadu (např. v bioplynové stanici nebo kompostárně).

Jak přistupujete k úpravám veřejných prostranství? Spolupracujete s architektem, využíváte moderní přístupy, zapojujete veřejnost?

Úpravy veřejných prostranství vnímáme jako společensky citlivou záležitost. Způsob provedení a jejich konečná podoba hraje důležitou roli v utváření města a jeho vnímání občany. Proto věnujeme patřičnou pozornost komunikaci připravovaných záměrů s veřejností. Plánované akce pravidelně projednáváme na veřejných setkáních s občany a pracujeme s jejich připomínkami. V poslední době zájem veřejnosti o připravované projekty roste. Setkáváme se však také čím dál častěji s výrazně protichůdnými a často vyhraněně prezentovanými názory, které v konečném důsledku vedou k významným průtahům přípravy konkrétních akcí.

Občané se mohou také zapojit a předkládat každoročně své nápady v objemu do výše jednoho milionu Kč prostřednictvím tzv. participativního rozpočtu. Výběr vítězných návrhů probíhá podle předem dané metodiky.

Město má zřízenou pozici městského architekta, který úzce spolupracuje s útvarem investic na přípravě záměrů úprav veřejných prostranství a městských investic. V rámci připravovaných investic oslovujeme různé architektonické kanceláře. V případě exponovaných prostor v centru města třeba i více z nich.

Plánované rekonstrukce i výstavby nových investic připravujeme s ohledem na probíhající klimatické změny. Ve veřejném prostoru zavádíme systémy efektivního hospodaření s dešťovou vodou. Instalujeme propustnou vsakovací dlažbu, zasakovací a retenční nádrže. Kde je to možné, instalujeme systémy na využití zachycené vody pro závlivku městské zeleně. Chceme, aby veřejné prostranství bylo udržitelné, praktické, příjemné a sloužilo k setkávání lidí.

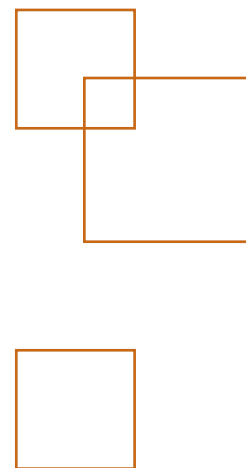
Co se vám ve Vsetíně nejvíce osvědčilo při správě veřejné zeleně a co byste doporučil i ostatním městům?

Vsetín patří mezi pět nejzelenějších měst v ČR. Vnímáme pozitivní funkci zeleně na snižování teplot a akumulaci tepla ve veřejných prostranstvích. Při údržbě travnatých porostů aplikujeme tzv. diferencovanou péči o zeleň, tzn. trávu sečeme v různých částech města s různou četností. V centru častěji, na sídlištích a v okrajových částech města méně často právě kvůli přehřívání v tropických dnech. Osvědčily se nám také zavlažovací vaky, které pracovníci údržby zeleně instalují k nově vysazeným stromům. Momentálně řešíme výsadbu popínavých rostlin na novém parkovacím domě a jejich zavlažování dešťovou vodou.

V současné době také probíhá tvorba Studie systému sídelní zeleně, která zmapuje současný stav zeleně na území města a bude obsahovat také návrh koncepčních změn v systému zeleně tak, aby zeleň byla přirozenou funkční a udržitelnou součástí života ve městě.

Děkujeme za rozhovor

Veřejné zakázky pod kontrolou: Kde obce nejčastěji chybují a jak se vyhnout sankcím?

Nejasné zadávací podmínky, přemrštěné požadavky na kvalifikaci nebo podcenění kontroly nabídek – to jsou nejčastější chyby, kterých se obce při zadávání veřejných zakázek dopouštějí, a to zejména v oblasti technické infrastruktury. Místopředsedkyně Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže **Markéta Dlouhá** v rozhovoru vysvětluje, jak se těmto pochybením vyhnout, proč se nevyplácí soutěžit pouze na nejnížší cenu a jaké nástroje ÚOHS obcím nabízí.

Jaké chyby při zadávání veřejných zakázek na technickou infrastrukturu obcí patří mezi nejčastější, s nimiž se ÚOHS setkává?

Zadavatelé obecně při zadávání veřejných zakázek, výstavbu technické infrastruktury obcí nevyvíjejí, často chybují hned při startu zadávání. Zásadním aspektem každé veřejné zakázky jsou zadávací podmínky. Jejich prostřednictvím zadavatelé určují mj. požadavky na poptávaný předmět plnění, požadavky na kvalifikaci dodavatele, smluvní podmínky aj. Za Úřad se nejčastěji setkáváme se situacemi, kdy znění zadávacích podmínek není dostatečně transparentně – srozumitelně – zpracováno. Zjednodušeně řečeno vyvstávají pochybnosti, co tou danou podmínkou zadavatel konkrétně myslel.

S nastavením zadávacích podmínek se velmi úzce pojí také otázka přiměřenosti a zákazu diskriminace. Zadavatelé musí počítat s tím, že čím více detailní, a tedy omezující, podmínky budou nastavovat, je vysoce pravděpodobné, že tím více budou omezovat trh. Obecně lze doporučit, aby zadavatelé např. nekumulovali řadu dílčích požadavků na prokázání technické kvalifikace v podobě předchozích zkušeností. V dalších

fázích zadávacího procesu lze za nejkritičtější označit krok zadavatele související s posouzením kvalifikace. Zde je třeba apelovat na zadavatele, aby byli důslední a řádně ověřili, že typicky dokumenty, kterými je kvalifikace prokazována, nesou potřebnou informaci o splnění požadavků stanovených v zadávacích podmínkách. V případě jakýchkoliv pochybností mají zadavatelé možnost využít svého práva a informace si ověřit.

Jaké nástroje či doporučení ÚOHS nabízí, aby samosprávy zadávaly zakázky transparentně, hospodárně a bez zbytečných rizik?

V souvislosti s tvorbou zadávacích podmínek doporučuji, aby si zadavatelé vyhradili dostatečný časový prostor pro kontrolu zadávacích podmínek a využili i kontroly „více očí“. Zda skutečně i další osoba, která zadávací podmínky nezpracovávala, text pochopí.

Rovněž při kladení jednotlivých požadavků v zadávacích podmínkách je vhodné vědět, co způsobují trhu. V tomto ohledu by měl mít zadavatel přehled; nabízí se využití průzkumu trhu či předběžných tržních konzultací (zde zadavatel vstupuje do interakce s dodavateli a jde o institut upravený zakázkovým zákonem).

Hospodárnost vynakládání veřejných prostředků je velkým tématem. Zcela esenciální by mělo být zvážení toho, jaká nabídka, resp. na základě jakých kritérií, bude pro zadavatele nejvýhodnější. Bude to skutečně ta nejlevnější? Zde je třeba se zaměřit na předmět poptávky. Jsou komodity, u nichž má skutečně smysl soutěžit na nejnižší nabídkovou cenou. Bude pak ale i řada plnění, kde by se minimálně mělo přemýšlet

o celkových nákladech v průběhu životního cyklu a tuto skutečnost promítnout např. do kritérií hodnocení, eventuálně se vyplatí zaměřit se více na kvalitu nabízeného plnění.

Pokud se zadavatelé rozhodnou např. pro hodnocení kvalitativních aspektů, není zapovězeno současně stanovit určitý cenový strop, nad který dodavatelé nemohou jít. Kvalita je bezesporu důležitým atributem, ale současně zadavatelé musí myslet na to, aby byli schopni své nákupy ufinancovat. Z hlediska předcházení rizik při zadávání veřejných zakázek jsem zastáncem toho, že v případě kritérií hodnocení je vhodné vyhledávat kritéria objektivně hodnotitelná. Do hodnocení lze takto dostat i jiné než cenové kritérium a současně mít jednoduchým způsobem nastavené hodnocení s minimem prostoru pro zpochybňování výsledků výběru.

Jak Úřad přispívá ke kultivaci soutěžního prostředí v oblasti veřejného zadávání, ať už prostřednictvím rozhodovací praxe, metodické činnosti nebo vzdělávání zadavatelů?

Byť je Úřad primárně dozorovým orgánem, snaží se maximálně své know how sdílet. Za tímto účelem Úřad vydal v loňském roce „Prů-

vodce základy veřejných zakázek“. Materiál je psán zjednodušenou formou, aby byl pochopitelný i pro „zakázkářské“ začátečníky.

Dále Úřad vydává tzv. „Sborníky rozhodnutí“, které obsahují shrnutí jednotlivých rozhodnutí. Sborníky se zaměřují na konkrétní oblasti nákupů, např. oblast stavebnictví, dopravy, zdravotnictví etc. Všechny tyto materiály jsou volně k dispozici na webových stránkách Úřadu www.uohs.gov.cz.

Pokud je zájem vidět zástupce Úřadu „na živo“, nebo alespoň v onlinovém prostředí, Úřad pořádá každý rok v květnu Májovou konferenci a ve spolupráci s externí společností zástupci Úřadu vystupují v tzv. Metodických dnech. Ty se zpravidla konají třikrát ročně a jsou vždy zaměřeny na určité téma. Letos na podzim nás čekají témata, jako je dělení veřejných zakázek či změny závazků ze smluv. Dále se zástupci Úřadu účastní nejrůznějších akcí, kde je možno naše poznatky z praxe sdílet, třeba i konferencí, seminářů a workshopů, které jsou pořádány právě pro samosprávu.

O naší metodické činnosti je též možno se více dozvědět na zmínovaných webových stránkách nebo sociálních sítích Úřadu.

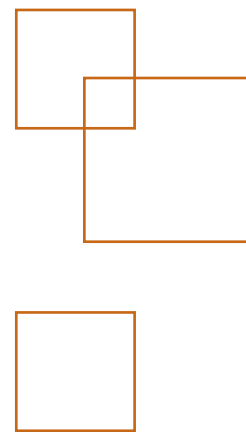
Děkujeme za rozhovor

Markéta Dlouhá je od července 2021 místopředsedkyní Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, pověřenou vedením Sekce veřejných zakázek. Vystudovala Právnickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně, profesní dráhu začala v poradenské společnosti a následně působila v advokacii se zaměřením na občanské, obchodní a trestní právo. Na ÚOHS pracuje od roku 2011, kde postupně zastávala různé odborné i vedoucí pozice. Ve své funkci prosazuje proaktivní přístup, otevřenou komunikaci a kultivaci prostředí veřejného zadávání. Od července 2023 vykonává mandát místopředsedkyně na standardní šestileté období.

Malšovická aréna jako milník Hradce Králové. Nejen sport, ale i motor rozvoje města

Projekt nového multifunkčního stadionu v Hradci Králové byl běh na dlouhou trať. Díky metodě Design and Build, zkušenostem ze zahraničí a vytrvalosti všech zúčastněných se ho však podařilo dotáhnout do úspěšného konce. O výzvách, přínosech i budoucích plánech města jsme mluvili s primátorkou **Pavlinou Springerovou**.

Když se ohlédnete za celým procesem přípravy a výstavby Malšovické arény – co se podle Vás osvědčilo a co naopak přineslo nečekané výzvy?

Jako každá velká stavba i tato se potýkala s mnoha nástrahami a obtížemi. Město usilovalo o nový stadion mnoho desítek let a než se akce podařila, proběhlo hned několik projektových příprav, které z různých důvodů nedospěly k realizaci. Asi nejambicióznější projekt byl připravován se soukromým investorem, který měl odkoupit sousední pozemky a finančně přispět, ale nakonec se z českého trhu stáhl.

Právě tyto předchozí nezdary vedly tehdejší vedení města k využití systému Design and Build, kdy jeden dodavatel zodpovídá jak za návrh, tak za realizaci stavby. Tento systém umožňuje rychlejší průběh projektu díky překrývání fází navrhování a stavby, přičemž zadavatel jedná pouze s jedním partnerem, což zjednodušuje řízení a přenáší odpovědnost na dodavatele.

Město s touto metodou nemělo velké zkušenosti a samotná smlouva o dílo byla uzavřena podle standardů Fidic Yellow Book, což je mezinárodní smluvní rámec pro projekty, kde dodavatel zajišťuje návrh i realizaci, jasně upravuje práva a povinnosti stran a klade důraz na rozdělení rizik, přičemž je vhodný pro složitější technické stavby s důrazem na funkční výsledek. Proto město využilo externí právní poradenství a zkušenosti zahraničních odborníků se stavbou stadionů v Německu.

Ani realizace nebyla bez překážek – například vypuknutí války na Ukrajině vedlo ke skokovému zdražení a špatné dostupnosti materiálů, zejména oceli, a odlivu pracovní síly. Díky obrovskému nasazení všech zúčastněných se však podařilo stavbu dokončit a následné ocenění v soutěži Stavba roku je třešničkou na dortu za mnohaleté úsilí.

Po této zkušenosti se snažíme metodu Design and Build využívat častěji a zkoušíme ji i v kombinaci s klasickým způsobem projektové přípravy. Pro některé druhy staveb je tato metoda nejen výhodná, ale často i jediná možná, zejména tam, kde projektová dokumentace významně ovlivní okruh účastníků výběrového řízení.

V čem podle Vás spočívá hlavní přínos arény pro město – z hlediska sportu, kultury i veřejného prostoru?

Nový multifunkční stadion je pro město velkým přínosem nejen z hlediska sportu, ale i kulturního a společenského života. Stal se novou dominantou města a nabízí moderní a důstojné zázemí pro fotbalisty i fanoušky, což potvrzuje vysoká návštěvnost a pozitivní odezvy veřejnosti.

Díky dotaci od Královéhradeckého kraje nyní pracujeme na tom, aby stadion plně sloužil i v rámci multifunkce. Rozšiřujeme zázemí pro cyklisty a zlepšujeme dopravní návaznosti. Dále rozsáhlý VIP prostor (tzv. Silver zóna) s kapacitou až 500 lidí umožňuje pořádání přednášek, konferencí a kulturních či společenských akcí, a zároveň poskytuje prostor pro přijímání VIP hostů města na vysoké úrovni. Letos v červnu stadion zvládl první velký koncert – skupina Chinaski zde oslavila 30 let existence. Koncert proběhl úspěšně a ukázal, že

aréna je připravena na akce tohoto typu, což rozšiřuje možnosti kulturní nabídky města a posiluje jeho image jako moderního a otevřeného města.

Výstavba arény také pomohla k rozvoji okolního území a podporuje město jako atraktivní místo pro obyvatele i investory, čímž přispívá ke kvalitě života v Hradci Králové.

Které další investice v oblasti technické infrastruktury město v posledních letech uskutečnilo nebo připravuje?

V letech 2022–2023 město realizovalo rozsáhlý projekt Inteligentního dopravního systému (IDS), kdy došlo ke kompletní výměně všech světelných signalizačních zařízení, rozvodné a datové sítě na 42 křižovatkách. Křižovatky nyní umožňují dynamické řízení provozu, preferenční průjezd vozů IZS, sledování průjezdu na červenou a komunikaci s vozidly vybavenými technologií C2X, která umožňuje bezdrátovou komunikaci mezi vozidly a jejich okolím – například s jinými vozidly (Car-to-Car), dopravní infrastrukturou (Car-to-Infrastructure), sítěmi (Car-to-Network) nebo chodci (Car-to-Pedestrian). Díky této technologii mohou vozidla v reálném čase sdílet informace o dopravě, nehodách, počasí nebo stavu semaforů, což zvyšuje bezpečnost a plynulost provozu a umožňuje například preferenci vozidel záchranného systému nebo veřejné dopravy na křižovatkách.

Projekt byl dotačně podpořen z programu ITI a oceněn v soutěži Stavba roku 2024.

Další významnou investicí byla lávka pro pěší a cyklisty přes Labe, realizovaná od podzimu 2021 do jara 2023. Stavba s konstrukcí

z ultra vysoce pevného betonu (UHPC) a ocelovými lany je hojně využívána a byla několikrát publikována v odborném tisku. Aktuálně za provozu probíhá kompletní a velmi rozsáhlá přestavba křižovatky Mileta ve spolupráci s ŘSD a Královéhradeckým krajem, zahrnující čtyři nové podchody, nové napojení fakultní nemocnice a úpravy prostoru u Zdravotnické záchranné služby Královéhradeckého kraje.

Do budoucna připravujeme výstavbu mateřské školy s důrazem na environmentální parametry a udržitelnost, kde poprvé testujeme metodu digitálního plánování, výstavby a správy staveb zvanou BIM modelování. Tato metoda využívá 3D model stavby, který kromě vizuální podoby zahrnuje také technické, časové, finanční a provozní informace, což umožňuje efektivní řízení celého životního cyklu stavby od návrhu přes realizaci až po údržbu.

Ve vzdálenějším horizontu připravujeme rekonstrukci Velkého náměstí a třídy Eduarda Beneše, které jsou pro město finančně náročné a komplikované především majetkovými poměry.

Co byste doporučila jiným městům, která se chystají na podobně velké a náročné projekty?

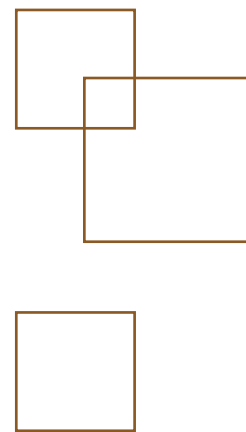
Ani u nás se tyto projekty neobešly bez potíží. Klíčové jsou dvě věci: kvalifikovaný personál a udržení kontinuity napříč volebními obdobími. Bez lidí, kteří zvládnou složité projekty a nebojí se i neznámých cest, nelze takto rozsáhlé stavby realizovat. Pro města je však stále složitější technické odborníky udržet, což je celospolečenský problém.

Dále je třeba mít na paměti, že velké stavby nelze dokončit během jednoho volebního období, a je nutné, aby nová vedení měst v klíčových projektech dokázala pokračovat. Jen tak lze dotáhnout velké investice do úspěšného konce a přinést městu skutečný užitek.

Děkujeme za rozhovor

Pavla Springerová je od listopadu 2022 primátorkou Hradce Králové a první ženou v této funkci. Působila jako děkanka a prorektorka Univerzity Hradec Králové. Vystudovala Filozofickou fakultu UP a Pedagogickou fakultu UHK. Od roku 2019 vede hnutí Hradecký demokratický klub a je také zastupitelkou Královéhradeckého kraje.

Moravičany: Chytrá čistírna ušetřila obci stovky tisíc a pomohla ustát energetickou krizi

Místo neudržitelně drahého provozu – moderní technologie, vlastní řízení i energetické úspory. Obec Moravičany na Olomoucku ukazuje, jak proměnit čistírnu odpadních vod v efektivní a soběstačné zařízení.

Největší spotřebič obce

Když v roce 2012 uvedli v Moravičanech do trvalého provozu novou splaškovou kanalizaci s čistírnou odpadních vod pro více než 1500 obyvatel, byl to zásadní krok ke zlepšení životního prostředí. Současně se však ukázalo, že nová technologie se stala největším spotřebitelem elektrické energie v obci, a tedy i největší zátěží pro její rozpočet.

Cena stočného musela pokrývat náklady na provoz i budoucí obnovu infrastruktury, což vedlo k jejímu každoročnímu navyšování. Obyvatelé na to reagovali snižováním spotřeby vody, což dále snižovalo příjmy. Do toho se začaly objevovat první známky budoucího růstu cen energií.

Spolupráce s vědci i praxí

Na základě doporučení jednoho z občanů, odborníka z Vysokého učení technického v Brně, se obec v roce 2017 zapojila do výzkumného projektu v rámci výzvy Technologické agentury ČR. Partnery byly firmy ASIO Brno a TECO Kolín, a právě VUT Brno. Cílem bylo zjistit, jak čistírnu provozovat levněji, efektivněji a s lepšími výsledky.

„Byli jsme rovnocenným partnerem. Nejenže jsme poskytli čistírnu

Antonín Pospíšil je bývalý dlouholetý starosta obce Moravičany – působil jako místostarosta od roku 2002 a od roku 2006 až do nedávného odchodu do důchodu vykonával úřad starosty jako nezávislý. V současnosti zastává roli člena zastupitelstva coby člen kontrolního a revizního výboru. Během svého vedení obce kladl důraz na rozvoj infrastruktury, plánování obce a přivádění nových obyvatel – inicioval opravy komunikací, výstavbu nové obytné zóny, vybudování splaškové kanalizace pro celou obec a realizaci protipovodňových opatření, která v roce 2024 zabránila velké vodě.

a data, ale aktivně jsme se podíleli na návrzích opatření a rozhodování o jejich testování,” popisuje tehdejší starosta a současný zastupitel **Antonín Pospíšil**, který stál u zrodu celého projektu.

Reálná data, reálné úspory

Čistírna byla vybavena online systémem sledování provozu. Každou sekundu zaznamenávala aktuální stav technologie, spotřebu energie, množství a průtok odpadní vody i další klíčové ukazatele. Partneři data analyzovali a společně navrhovali úpravy, jejichž dopad byl průběžně vyhodnocován.

Už v průběhu projektu se ukázalo, že některá opatření přinášejí znaitelné úspory. Obec se proto roz-

hodla nezůstat jen u závěrečného výzkumného výstupu, ale aplikovat doporučení do praxe.

Investice, které se vyplatily

V následujících letech investovaly Moravičany bezmála milion korun do konkrétních změn. Vedle kompletního přeprogramování systému řízení čistírny šlo i o menší zásahy – třeba zkušební připojení fotovoltaických panelů nebo instalaci záložního zdroje elektřiny pro případ výpadku dodávek.

Základem všech změn zůstalo nepřetržité sledování provozu, které umožňuje přesně vyčíslit přínosy, ale i rychle reagovat na případné negativní dopady. „Na začátku byly pochybnosti, jestli se to vůbec vyplatí. Ale výsledky

mluví jasně: máme nižší náklady, lepší řízení a ustáli jsme energetickou krizi bez dopadu na ceny pro obyvatele,” dodal Antonín Pospíšil.

Vlastní provoz i další rozvoj

Díky úsporám se obec rozhodla ponechat si čistírnu ve vlastním majetku a provozovat ji samostatně. Obyvatelé to vnímají pozitivně a podporují i další opatření vedoucí k energetické soběstačnosti.

Z úspor se financovala například instalace fotovoltaické elektrárny s bateriemi o výkonu cca 30 kWp nebo nákup generátorů pro efektivnější provzdušňování biologických nádrží. A to vše bez zásadního dopadu na stočné.

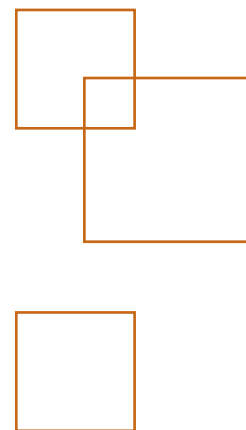
Závěrem

Moravičany ukazují, že i menší obec může být inovativní, pokud se spojí s odborníky, má odvalu dělat změny a rozhoduje se s ohledem na dlouhodobou udržitelnost. Projekt chytré čistírny dnes slouží jako inspirace dalším obcím i odborným institucím.

Moravičanská čistírna v číslech:

Parametr	Hodnota
Počet ekvivalentních obyvatel (EO)	1 556
Zahájení provozu ČOV	2012
Zapojení do výzkumného projektu	2017–2020
Investice obce po skončení projektu	cca 1 mil. Kč
Výkon nové FV elektrárny	cca 30 kWp

Dotace pro obce: Levnější energie, moderní kanalizace i čistší vzduch

Státní fond životního prostředí (SFŽP ČR) nabízí obcím širokou škálu podpory – od solárních elektráren a úsporných renovací veřejných budov přes rozvoj kanalizací a čistíren až po ekologická vozidla či projekty adaptace na změnu klimatu. Díky programům, jako RES+, Nová zelená úsporám, Operační program Životní prostředí nebo Spravedlivá transformace, mohou obce čerpat finanční prostředky na zlepšení technické infrastruktury i životního prostředí. Úspěch žádosti přitom často závisí na kvalitní a včasné přípravě projektu. Rozhovor poskytl ředitel Státního fondu životního prostředí ČR **Petr Valdman**.

Jaké dotační tituly SFŽP v současnosti nabízí obcím pro budování, rekonstrukci či rozšíření technické infrastruktury – zejména v oblasti vody, kanalizace a energetických úspor?

Možností je celá řada. Podpora obcí a samospráv běží dlouhodobě a průběžně napříč všemi programy, které Státní fond životního prostředí ČR spravuje. Naším cílem je pomoci starostům zlepšovat kvalitu života jejich obyvatel – ať už prostřednictvím dostupnější a čistší energie, posílením vodohospodářské či odpadové infrastruktury, zlepšením hospodaření s vodou nebo podporou ekologické dopravy.

Pokud si obec chce snížit výdaje na energie, může využít program RES+, který nabízí finanční prostředky z Modernizačního fondu na výstavbu fotovoltaických elektráren na veřejných budovách. Menší obce díky fotovoltaice získají zdroj levné energie, posílí vlastní soběstačnost a připraví se na sdílení energie. Větší obce, města, kraje a nově i energetická společenství se pak mohou hlásit do výzvy na komunální a komunitní projekty s instalovaným výkonem do 1 MW.

Významné úspory nákladů přinesou i energeticky úsporné reno-

Nová čistírna odpadních vod a kanalizace
v obci Krumvíř podpořena z OPŽP
Foto: SFŽP ČR

vace obecních budov – škol, kulturních domů, úřadů nebo domů pro seniory. Na ně jsou k dispozici aktuálně prostředky z Národního plánu obnovy (NPŽP-NPO č. 8/2025). Školy a školky mohou využít finance na instalaci moderního větracího systému a zlepšit dětem kvalitu vnitřního prostředí. Na renovaci památkově chráněných a architektonicky cenných budov je zaměřena podpora z Modernizačního fondu. V oblasti obecního rezidenčního bydlení je stále k dispozici program Nová zelená úsporám, který nabízí až 70procentní dotaci na energeticky úsporné renovace bytových domů, a to se zvýhodněním pro domy se sociálními byty.

Co se týče vodohospodářské infrastruktury, jde o finančně velmi náročné projekty a zájem samospráv výrazně přesahuje disponibilní prostředky rezortu. Jen od roku 2021 jsme vynaložili na tyto projekty již 23 miliard korun i evropských a národních zdrojů. Na podzim nabídneme další prostředky, a to formou zvýhodněných půjček, které pomohou obcím s financováním nákladných intenzifikací čistíren odpadních vod nad 10 tisíc ekvivalentních obyvatel.

Na modernizaci centrálních čistíren a přípravu projektů ČOV i kanalizací mohou nyní ale získat

podporu obce v krasových oblastech, kde se potýkají s přísnějšími požadavky na účinnost čištění odpadních vod. Vedle podpory centrálních řešení lze čerpat aktuálně prostředky také na decentrální řešení, vhodná zejména pro malé obce, v podobě soustav domovních čistíren s monitoringem.

S velkým zájmem ze strany obcí se tradičně setkává i možnost pořídit si s dotací vozidla na ekologický pohon. Předmětem čerstvě vyhlášené výzvy na čistou mobilitu z Národního plánu obnovy jsou tentokrát užitkové vozy na elektro či vodíkový pohon nebo cargo kola.

V Operačním programu Životní prostředí lze aktuálně žádat o prostředky na projekty, které se zabývají vybudováním technologií pro akumulaci, úpravu a rozvod srážkových vod či šedých vod ve veřejných budovách za účelem jejich dalšího relevantního využití. Podporovány jsou i projekty na revitalizaci sídelní zeleně. Obě opatření umožní obcím lépe se vypořádat s následky klimatické změny a sucha. Ze stejných evropských zdrojů jsme v červnu spustili i zcela novou formu podpory pro nákladné recyklační projekty, např. v oblasti textilu a plastu, nebezpečného odpa-

du, ale i zpracování čistírenských kalů – formou kombinací záruky za komerční úvěr spolu s investiční dotací.

Samosprávy ve strukturálně postižených regionech mají stále možnost čerpat z Operačního programu Spravedlivá transformace – ať už jde o obnovu území po těžbě, rozvoj oběhového hospodářství nebo budování kulturní, komunitní či sportovní infrastruktury, včetně cyklostezek.

Připravují se v blízké době další výzvy, které by pro obce mohly být zajímavé? Pokud ano, v jakých oblastech?

Ano, výhledově chystáme řadu nových titulů, které obcím otevřou další možnosti podpory. Kromě již zmíněných zvýhodněných úvěrů na intenzifikace čističek budou další výzvy navázány již na strategii financování implementace nové směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/3019 o čištění městských odpadních vod. V rámci této strategie bude řešena i otázka zajištění finančních prostředků na spolufinancování potřebných investic.

Čerstvě jsou v běhu výzvy pro projekty včasného varování před povodněmi či sanace nestabilních svahů a padajících skal. V oblasti

energetických úspor připravujeme výzvy pro obce v méně rozvinutých a přechodových regionech – například na ekologizaci gastro provozů, prádeln a jiných technologických zařízení.

Pokud jde o strukturálně postižené kraje – tedy Karlovarský, Ústecký a Moravskoslezský – tam se v druhé polovině roku otevře hned šest výzev z Operačního programu Spravedlivá transformace, které se zaměří na snižování energetické náročnosti veřejných budov a veřejné infrastruktury.

Jaká je podle Vašich zkušeností nejčastější překážka, na kterou obce při podávání žádostí narážejí, a co by jim pomohlo v přípravě projektů?

Z hlediska Fondu platí, že pokud jsou splněny podmínky dané výzvou, žádné zásadní překážky v poskytnutí dotace nehrozí. Zkušenost ale ukazuje, že největší výzvou bývá včasná a důkladná příprava projektů. Doporučujeme obcím sledovat harmonogram výzev a včas si vyhradit prostor

Petr Valdman se v čele SFŽP ČR dlouhodobě profiluje jako klíčová postava dotační politiky v České republice, která podporuje energetické úspory, rozvoj vodohospodářské infrastruktury, čistší energii i ekologizaci veřejného sektoru. Ve svém vedení zdůrazňuje důležitost kombinace přímých dotací, finančních záruk a úrokových pobídek v rámci národních i evropských programů – zejména při dekarbonizaci a přechodu na udržitelnou energetiku.

pro zajištění všech potřebných podkladů.

Například vyjádření jiných orgánů může trvat déle a některé dokumenty musí být právně platné už při podání žádosti. Obce by také měly při plánování rozpočtu zohlednit dlouhodobou udržitelnost projektu a počítat i s možnými úpravami podmínek výběrových řízení.

Chápu, že to může být náročné, a proto jsme připraveni pomoci – ať už prostřednictvím našich krajských pracovišť nebo skrze externí odborníky a poradce například v oblasti energetických úspor. Právě energetické poradenství je předmětem probíhající reformy, na kterou využíváme pro-

středky z Národního plánu obnovy. Od podzimu začne fungovat nový celostátní poradenský systém, který propojí stát, kraje, obce i odbornou veřejnost a vytvoří síť poradců, kteří pomohou jak lidem, tak i samosprávám najít správná řešení energetických úspor jejich budov.

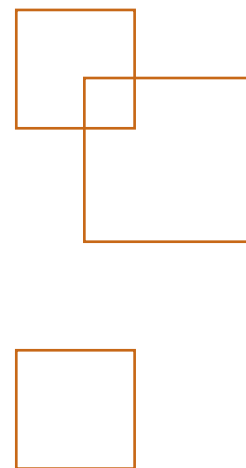
Starostům a starostkám se určitě vyplatí odebrat i námi vydávané zpravodaj Priorita, který jim každý měsíc zdarma naservíruje přehled novinek, aktuálních a plánovaných výzev i spoustu inspirativních projektů z administrace Státního fondu životního prostředí ČR.

Děkujeme za rozhovor

Za podpory OPŽP byla postavena i nová mateřská škola v Brandýse nad Labem–Staré Boleslavi
Foto: SFŽP ČR

Chlumětín získal ocenění Komunální projekt roku 2024 za inovativní přírodní čistírnu odpadních vod

Obec Chlumětín na Vysočině uspěla s unikátním projektem přírodní čistírny odpadních vod, který funguje bez dodávané elektrické energie a přispívá k ochraně přírody i místní biodiverzity. Projekt byl oceněn prestižní cenou Komunální projekt roku 2024. Starosta **Ondřej Pavlík** nám přiblížil, jak vzniklo toto ekologické řešení a jak funguje v praxi.

O obci Chlumětín a historii problému čištění odpadních vod

Chlumětín je nejseverněji položenou obcí okresu Žďár nad Sázavou v Kraji Vysočina s 232 obyvateli. Dlouhodobě se potýkala s nevyhovujícím stavem odvádění odpadních a dešťových vod z jednotné stokové sítě, která byla vybudována v 80. letech minulého století. V roce 1997 obec zřídila stabilizační nádrže pro čištění odpadních vod, ale tato technologie již nesplňovala současné požadavky, a tak byla obec nucena řešit výstavbu modernější čistírny.

Po volbách v roce 2014 začalo nové zastupitelstvo intenzivně hledat funkční řešení. Inspiraci našli na přednášce doc. Ing. Michala Kříšky Dunajského, Ph.D., který prezentoval zkušenosti z Rakouska s přírodními čistírnami. Od roku 2016 probíhala příprava projektu, získávání povolení i financí. Stavba byla zahájena v roce 2022 a po roce zkušebního provozu úspěšně zkolaudována.

Informovanost obyvatel a financování

Obyvatelé byli o nutnosti vybudování čistírny informováni dlouhodobě a většina si uvědomovala potřebu řešení. Projekt se podařilo podpořit dotacemi od Minis-

terstva zemědělství a Kraje Vysočina, které pokryly 77,3 % nákladů. Zbytek hradila obec ze svého rozpočtu. Pandemie covid-19 zvýšila ceny stavebních materiálů, ale dokončení projektu se podařilo bez výrazných komplikací.

Provoz a technické zkušenosti

Zkušební provoz byl pečlivě monitorován odběry vzorků měsíčně jak na přítoku, tak na odtoku z čistírny i mokřadu. Výsledky byly velmi pozitivní, což potvrdil i projektant. Čistírna fungovala bez vážných problémů i v zimních měsících, kdy se obávali zamrzání. Údržba je samozřejmě nutná, ale je snazší než u běžných aktivizačních čistíren. Obsluhu zajišťuje proškolený pracovník obce s minimálními časovými nároky. Provozní náklady jsou velmi nízké, náklady na údržbu areálu jsou

v ceně stočného prakticky zanedbatelné.

Ekologické aktivity a další plány obce

Obec vlastní dům s pečovatelskou službou, na jehož střechu by ráda instalovala fotovoltaické panely, pokud se objeví vhodná dotační příležitost. V letošním roce také schválila výstavbu domácí větrné elektrárny. Chlumětín v roce 2019 získal krajskou „Zelenou stuhu“ v soutěži Vesnice roku za péči o krajinu, a proto i nadále pokračuje v ekologickém trendu a udržitelném rozvoji.

Chlumětín tak ukazuje, jak lze i pro malé obce najít moderní, efektivní a šetrné řešení pro čištění odpadních vod, které zároveň podporuje životní prostředí a snižuje energetickou náročnost.

Pohled projektanta: proč je právě tento projekt výjimečný?

Na projektu přírodní čistírny odpadních vod v Chlumětíně se významně podílel také projektant **Ing. Ondřej Zedník, Ph.D.** ze zku-

Ondřej Pavlík je starostou obce Chlumětín na Vysočině, kde byl do funkce zvolen v roce 2022 jako lídr Sdružení nezávislých kandidátů. V komunální politice působí od roku 2018. Funkci vykonává jako neuvolněný starosta a věnuje se především správě obce, rozvoji technické infrastruktury a komunitnímu životu. Aktivně se zapojuje i do činnosti místního sboru dobrovolných hasičů.

šeného týmu doc. Ing. Michala Kříšky Dunajského, Ph.D. Jeho odborné zkušenosti s přírodními čistírnami pomohly dotáhnout projekt k finálnímu vysoce účinnému systému. Proto jsme ho požádali o komentář k technickým aspektům a unikátním přínosům tohoto řešení.

Jaké jsou hlavní přednosti přírodní čistírny v Chlumětíně?

Především je to její provoz bez potřeby dodávané elektrické energie pro samotný proces čištění, což výrazně snižuje provozní náklady a ekologickou zátěž. Čistírna připojku elektrické energie má, ale elektřina se využívá k napájení zařízení pro měření aktuálního průtoku a případně k provozu čerpadla dávajícího srážedlo fosforu. Kombinace mechanického předčištění s vertikálním filtrem s vegetací a umělým mokřadem

umožňuje efektivní odstranění znečištění včetně celkového dusíku a fosforu a zároveň podporuje lokální biodiverzitu.

Jaký technologický princip je použit?

Odpadní voda nejdříve prochází mechanickým stupněm, kde dochází k odstranění hrubých nečistot, a následně vertikálním filtrem, ve kterém mikroorganismy rozkládají rozpuštěné organické látky a živiny. Na filtr navazuje stabilizační nádrž s umělým mokřadem, kde dochází k odstranění zbytkového znečištění, především dusíku a fosforu.

Setkali jste se během provozu s nějakými problémy?

System funguje bez výraznějších potíží. I přesto čistírna vyžaduje drobné servisní zásahy, jako pra-

videlné seřizování vypouštěcích zařízení plnicích vertikálních filtrů nebo čištění objektu odlehčovací komory a česlí. Údržba je sice jednoduchá, ale pro bezchybný provoz čistírny nezbytná.

Jak hodnotíte ekologický přínos?

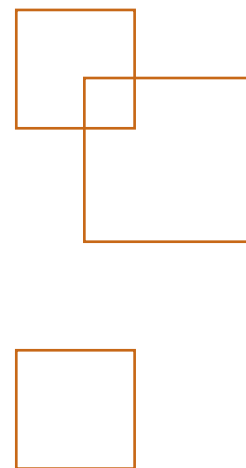
Čistírna nejenže splňuje všechny legislativní limity, které často naplňuje s výraznou rezervou, ale svým fungováním napomáhá chránit vodní ekosystémy a zlepšovat kvalitu vody v Chlumětínském potoce. Umělý mokřad je zároveň prostorem pro život řady rostlin a živočichů, což je velmi cenné z hlediska ochrany přírody v Chráněné krajinné oblasti Žďárských vrchů.

Díky odborné spolupráci týmu doc. Ing. Michala Kříšky Dunajského, Ph.D., a aktivnímu přístupu obce Chlumětín vznikl projekt, který může být inspirací pro další malé obce hledající ekologická a ekonomicky příznivá řešení čištění odpadních vod.

Oběma děkujeme za rozhovor

Stát pomáhá obcím i s technickou infrastrukturou. ÚZSVM nabízí bezúplatné převody pozemků

Při správě a rozvoji technické infrastruktury, jako jsou komunikace, kanalizace nebo veřejné osvětlení, se obce často potýkají s majetkoprávními překážkami. I v těchto případech jim může být nápomocen stát. Jedním z úřadů, který se na takovou pomoc dlouhodobě zaměřuje, je Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových (ÚZSVM). Jeho ředitelky **Kateřiny Arajmu** jsme se zeptali, jak konkrétně může ÚZSVM obcím pomoci a co všechno se změnilo díky nedávné novele zákona o majetku státu.

Jaké jsou nejčastější případy, kdy obce žádají o bezúplatný převod státních pozemků pro účely technické infrastruktury, a jaké podmínky musí splnit?

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových se dlouhodobě snaží v souladu s platnými právními předpisy maximálně podporovat rozvoj obcí nepotřebným státním majetkem. Za posledních osm let jsme obcím a krajům zdarma převedli přes 28 tisíc nemovitostí za více než 2,2 miliardy korun. Jedná se zejména o převody v souvislosti s dopravní infrastrukturou (tedy pod místními komunikacemi). V rámci těchto převodů je někdy na pozemcích umístěna i technická infrastruktura obce (vodovod, kanalizace, osvětlení). Zvláštní evidenci, která by podrobně sledovala převody majetku státu výlučně za účelem zajištění technické infrastruktury, ÚZSVM nevede.

Od 1. března letošního roku vstoupila v účinnost novela zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích (zákon o majetku státu), která přináší zásadní novinky a výrazně zjednodušuje a zpřehledňuje převody nepotřebných státních nemovitostí na obce a kraje. Novela například zavádí tzv. nárokové převody ne-

Pozemky pro výstavbu VO, chodníky
Foto: ÚZSVM

movitostí (dle § 21a – c zákona o majetku státu), čímž se zrychluje a usnadňuje převod na obce. V rámci technické infrastruktury se může jednat např. o nárokový bezúplatný převod pozemku určeného územně plánovací dokumentací k realizaci veřejně prospěšné stavby, pokud je obec stavebníkem dané veřejně prospěšné stavby.

Kromě nárokových převodů zákon o majetku státu umožňuje i „nenárokové“ převody. Postupy při převodu majetku jsou metodicky upraveny v materiálech Ministerstva financí, které jsou včetně informací pro obce a kraje veřejně dostupné na našich webových stránkách www.uzsvm.gov.cz v sekci **Informace krajům a obcím**.

Zaznamenali jste v posledních letech zvýšený zájem obcí o tyto převody, například v souvislosti s dotačními výzvami nebo rozvojem sítí (vodovod, kanalizace, veřejné osvětlení apod.)?

Počet bezúplatných převodů nemovitostí na územně samosprávné celky rok od roku roste. V roce 2020 bylo obcím v souladu se zákonem o majetku státu bezúplatně převedeno celkem 2 177 položek. V roce 2024 počet zdarma převedených majetkových položek činil již 3 655.

Například v roce 2024 ÚZSVM bezúplatně převedl obci Křetín pozemek kvůli výstavbě veřejně prospěšné stavby – opatření pro hospodaření s dešťovými vodami, sloužící zároveň jako protipovodňové opatření. Obec Čížkovice pak zdarma získala pozemek za účelem vybudování přečerpávací stanice splaškových vod.

V bezúplatných převodech nemovitostí pokračuje ÚZSVM i v letošním roce. Například zdarma převedl statutárnímu městu Karviná skupinu pozemků podél silnice první třídy, kvůli plánované opravě propustku přes Olšinský náhon. Obec Zbyslavice od ÚZSVM získala spoluvlastnický podíl na pozemku kvůli výstavbě kanalizace, která bude procházet mimo jiné také převedeným pozemkem. V druhé polovině letošního roku je také plánován bezúplatný převod pozemku obci Horní Bečva v souvislosti s rozšířením veřejného osvětlení plánované cyklostezky.

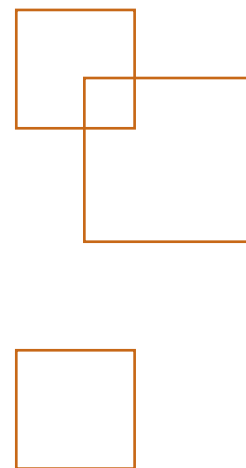
Jakým způsobem ÚZSVM obcím v těchto situacích vychází vstříc a jak dlouho typicky převodový proces trvá?

ÚZSVM se snaží veškeré převody majetku obcím maximálně urychlit, nicméně vždy musí postupovat v souladu se zákonem o majetku státu a metodikou Ministerstva financí. Délka procesu je tak ovlivněna celou řadou faktorů. V případě nárokových převodů stanoví zákon o majetku státu konkrétní lhůty pro vyjádření zájmu obce (2 měsíce). U nenárokových převodů závisí rychlost řízení mimo jiné na projednání zájmu o převod majetku v zastupitelstvu či na doložení veřejného zájmu a dalších podkladů ze strany obce, které jsou nezbytné pro řádné vyhodnocení. Nakládání s některými nemovitostmi je bohužel blokováno právní vadou. Naším cílem je maximálně podpořit rozvoj obcí a krajů v souladu s platnou legislativou.

Děkujeme za rozhovor

Kateřina Arajmu má více než 23 let zkušeností ve vedoucích pozicích v ÚZSVM, v čele úřadu je od roku 2015. Pod jejím vedením ÚZSVM úspěšně zastupuje stát v majetkoprávních soudních sporech s úspěšností přes 90 % či hospodaří s vymezeným státním majetkem. Ten pro stát nepotřebný při splnění zákonných podmínek převádí na obce a kraje, případně prodává prostřednictvím transparentních elektronických aukcí.

V Blansku funguje centrální ČOV, na některých místech pomáhají i domovní čistírny

Zástupce svazku, plusová obec, stabilní systém. Blansko má kanalizaci vybudovanou téměř na celém území. Jak si město poradilo s výstavbou čistírny odpadních vod, co řeší ve svazku s dalšími obcemi a jak vnímá potřebu státní podpory, nám popsal starosta **Jiří Crha**.

Město Blansko má kanalizační systém zavedený prakticky na celém území, výjimku tvoří tři místní části – Lažánky, Hořice a Olešná, kde žije dohromady přibližně 1000 obyvatel. Napojení Olešné na centrální čistírnu už se aktivně připravuje, město i Svazek vododů a kanalizací města a obcí, jehož je Blansko členem, počítají s využitím dotačních prostředků. Lažánky a Hořice naopak kvůli extrémní finanční náročnosti zůstávají mimo – zde se dlouhodobě osvědčují domovní čistíčky.

„Blansko má centrální čistírnu, doplněnou o systém domovních ČOV v okrajových částech. Největší kanalizační projekt v historii města proběhl přibližně před dvaceti lety v rámci programu DYJE I a II,“ uvedl starosta Jiří Crha. Tehdy došlo k intenzifikaci čistírny, rekonstrukci kanalizace v centru města i dopojení některých okolních obcí, například Ráječka a později také Olomučan. Vedle klasického rozpočtového spolufinancování město využívalo především dotační tituly.

Blansko je tzv. plusovou obcí ve Svazku vododů a kanalizací – generuje více prostředků, než spotřebovává, a tyto finance se pak uplatňují při investicích v rámci svazku nebo při splácení úvěrů.

„Díky tomu se nám daří projekty nejen plánovat, ale i realizovat,“ dodává starosta.

K otázce nové výstavby v místech s omezenou kapacitou ČOV přistupuje město individuálně – rozhodující je územní plán i stanoviska příslušných orgánů. Možné je i řešení prostřednictvím septiku nebo domovní čističky, záleží však na konkrétní situaci.

V souvislosti s dalšími investicemi do kanalizací a čistíren považuje Jiří Crha za klíčovou jasnou a předvídatelnou podporu státu. „S rostoucími nároky na kvalitu čištění odpadních vod je třeba, aby stát vytvořil podmínky, a to

nejen dotační tituly, ale i koncepční metodiku, která umožní obcím lépe plánovat. Dopravní a technická infrastruktura jsou jednou z největších zátěží obec-

ních rozpočtů a bez odpovídající podpory bude obtížné plánovat nové akce,“ uzavírá starosta Blanska.

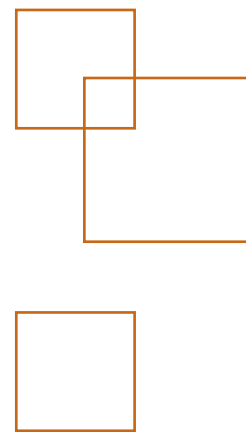
Jiří Crha je starostou města Blansko od listopadu 2018. Předtím působil jako místostarosta města a je také zastupitelem Jihomoravského kraje; v letech 2020–2023 působil jako radní kraje a od listopadu 2023 je 1. náměstkem hejtmána JMK pro oblast dopravy a sportu. Během svého působení v čele Blanska se významně podílel na rozvoji infrastruktury včetně dopravních a technických projektů, zelených ploch a sportovišť, a řídí ambiciózní stavební projekty, jako např. výstavbu nového krytého bazénu či přemostění města. Je známý svým pragmatickým přístupem k městskému rozvoji a důrazem na efektivní využívání veřejných prostředků ve prospěch obyvatel města.

Třinec: Kanalizační síť na většině území, ale výzvy přetrvávají

Město v podhůří Beskyd kombinuje městské i venkovské prvky. Vybudovat infrastrukturu pro všechny obyvatele proto není jednoduché. Jak si s tím Třinec poradil, vysvětluje primátorka **Věra Palkovská**.

V dalším z cyklu článků o infrastruktuře měst a obcí přinášíme inspiraci z Třince. Třetí největší město Moravskoslezského kraje je známé nejen svým průmyslovým zázemím, ale i členitým územím, které kombinuje městskou zástavbu s venkovskými oblastmi. Tento specifický charakter má přímý dopad na podobu a rozvoj veřejné infrastruktury, včetně kanalizací a čistíren odpadních vod.

„Třinec má zhruba 34 tisíc obyvatel, ale svou rozlohou patří mezi největší města v kraji. Jsme prakticky stejně rozlehlí jako slovenská Žilina. Kromě centrální městské části, tvořené převážně sídlištní zástavbou z 50. až 80. let, zahrnuje Třinec deset příměstských částí, které mají spíše venkovský charakter,“ vysvětluje primátorka města Věra Palkovská.

Z miliardového projektu vznikla páteří kanalizační síť

Významný posun ve vybudování kanalizační infrastruktury zaznamenal Třinec díky projektu Revitalizace povodí Olše, který probíhal v partnerství s dalšími sedmi obcemi. Třinec v projektu sehrál roli vedoucího partnera a celý projekt dosáhl hodnoty přibližně jedné miliardy korun, přičemž zhruba 700 milionů pokryly dotační prostředky.

Výsledkem projektu je více než 110 kilometrů nové kanalizační sítě, výstavba pěti čistíren odpadních vod, rekonstrukce dvou kilometrů stávající kanalizace a možnost

Dr. Věra Palkovská je od roku 2006 primátorkou Třince. Předtím působila jako radní a místostarostka a byla zastupitelkou Moravskoslezského kraje. Zaměřuje se na školství, sociální oblast a rozvoj města. Za svou práci získala ocenění Osobnost veřejné správy a byla vyhlášena Nadějnou političkou roku.

nápojení pro 16 tisíc obyvatel. Napojenost na kanalizační síť tak v dané oblasti vzrostla z původních 55 na 80 procent.

Kombinace centrálních i individuálních řešení

I přes rozsáhlé investice zůstávají části města, kde kanalizace vybudovaná není. Důvodem jsou nejen vysoké náklady, ale také technické překážky. V některých lokalitách hraje roli i náročný terén, komplikované majetkoprávní vztahy a rozptýlená zástavba.

„Ve venkovských částech města řešíme odpadní vody individuálně – ať už domovními čistírnami, septiky s dodatečnými filtry, nebo výjimečně jímkami. Každý případ posuzujeme podle platné legislativy, stavební úřad spolupracuje s vodoprávním úřadem při povolování jednotlivých zařízení,“ dodává primátorka.

Významnou roli hrají i nové stavební záměry. Ročně se v Třinci postaví přibližně 50 nových rodinných domů, přičemž většina z nich využívá vlastní domovní ČOV. Centrální čistírna odpadních vod na Balínách je v soukromém

vlastnictví a její kapacita je zatím dostačující.

Investice z vlastních zdrojů i z dotací

Třinec při financování rozvoje infrastruktury využívá kombinaci rozpočtových prostředků a dotačních titulů. Ne všechny projekty se ale daří z dotací pokrýt – město tak některé stavby financuje výhradně z vlastních zdrojů.

„Například nová čistírna odpadních vod u turistické chaty na Javorovém vrchu vzniká kompletně z městského rozpočtu. Investice přesahující tři miliony korun má nejen zlepšit komfort návštěvníků, ale především chránit citlivé horské prostředí,“ říká Věra Palkovská. Z městského rozpočtu je rovněž financována výstavba kanalizačního řádu v Oldřichovicích. Více než 500 metrů kanalizace a přibližně 120 metrů přípojek vyjde na více než 7 milionů korun.

Dotační podpora? Jen pro „malé“ nebo „velké“

Přestože město o dotace aktivně žádá, ne vždy na ně dosáhne. „Třinec je příliš velký na to, aby

mohl čerpat dotační tituly určené pro malé obce. Zároveň je ale z pohledu územního členění často srovnáván s městy, která mají úplně jiný charakter. Na příměstské části, které jsou fakticky vesnicemi, tak mnohdy žádná podpora nedopadá,“ upozorňuje primátorka.

Město by proto uvítalo systematictější přístup státu: „Potřebovali bychom cílené dotační programy na výstavbu a rozšíření kanalizací i pro města do 50 tisíc obyvatel, a to s dostatečnou alokací, aby se dostalo na všechny žadatele. Uvítali bychom také programy pro občany, například na výměnu nevyhovujících žump za domovní ČOV.“

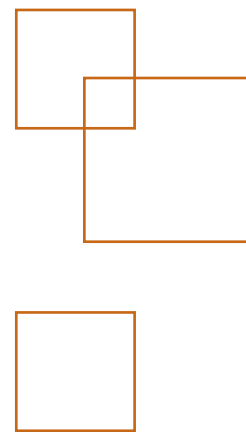
Kanalizace jako běh na dlouhou trať

Případ Třince ukazuje, že vybudování komplexní infrastruktury v rozlehlém městě s kombinovanou zástavbou je dlouhodobý proces, který vyžaduje dobré plánování, finanční stabilitu i citlivé zohlednění místních podmínek.

„Je to běh na dlouhou trať. Ale pokud budeme hospodařit dobře, máme šanci i nadále investovat do rozvoje kanalizační sítě, krok za krokem připojit další části města a zároveň chránit naše životní prostředí,“ uzavírá Věra Palkovská.

Loštice: Odpady řeší s rozumem, důsledně a bez zbytečných nákladů

Další inspirativní zkušenost s odpadovým hospodářstvím přináší starostka města Loštice **Šárka Havelková Seifertová**. Město klade důraz na osvětu, zapojení škol i modernizaci vybavení. Důsledné třídění považují v Lošticích za samozřejmou součást každodenního života. Výsledkem je nejen spokojenost obyvatel, ale i konkrétní úspory a prestižní ocenění.

Jak se vám v Lošticích daří propojovat různá opatření v oblasti odpadového hospodářství do funkčního celku?

Novela zákona o odpadech č. 541/2020 Sb., která nabyla účinnosti 1. ledna 2021, nám otevřela cestu k modernímu a efektivnímu systému odpadového hospodářství. Zákon přinesl přísnější limity třídění, výrazně zvýšil náklady na skládkování směsných komunálních odpadů a motivoval města převzít větší odpovědnost za své odpadové hospodářství.

Odpadové hospodářství úzce souvisí s kvalitou životního prostředí, které je jedním ze základních pilířů zdravě fungující společnosti. Vnímáme odpad nejen jako ekologickou zátěž, ale i jako cenný zdroj, který lze znovu využít. V době, kdy se stále intenzivněji projevují klimatické změny, hledáme společně s kolegy způsoby, jak jejich dopad zpomalit a zmírnit.

S přijetím novely jsme začali přistupovat k odpadům jako ke komplexnímu problému. Už od 1. ledna 2022 jsme zavedli nový systém poplatků za svoz a likvidaci odpadu, který závisí na velikosti nádoby a frekvenci svozu. To přimělo obyvatele více přemýšlet o množství produkovaného odpadu a o tom, jak jej minimalizo-

vat. Spustili jsme i osvětovou kampaň, která pomohla lidem nový systém pochopit a přijmout.

Současně jsme rozšířili možnosti třídění na maximum. Dnes mohou občané třídit prakticky všechny odpady, které lze dále zpracovat. Díky tomu se nám daří optimalizovat náklady na odpadové hospodářství a od zavedení systému poplatků neměníme. Největším úspěchem považujeme změnu vnímání odpadu jako zdroje a nejen zátěže.

Za úspěch považujeme i to, že mám kolem sebe tým lidí, kteří nový přístup sdílí, a společně tak dokážeme propojit jednotlivá opatření do funkčního, udržitelného celku.

Co považujete za klíčové pro to, aby lidé ve městě pozitivně přijali například i třídění gastroodpadu?

Klíčová je kombinace osvěty, ekonomické motivace a osobní odpovědnosti. Lidé musí pochopit, že jejich zodpovědnost začíná už nákupem – za odpad, který vznikne, totiž nesou oni sami odpovědnost. Město přijímá od občanů odpad pouze tehdy, pokud je správně vytríděný a uložený do odpovídajících nádob. Nevytříděný odpad zpracovatelé odmítají nebo za něj požadují vyšší poplatky, což pak zatěžuje obecní rozpočet.

Ve své komunikaci otevřeně vysvětlujeme, proč je třídění důležité nejen z hlediska životního prostředí, ale i financí. Náklady na odpadové hospodářství rostou, a pokud je nebudeme umět kontrolovat, bude to znamenat méně peněz na školství, péči o veřejná prostranství či investice do infra-

struktury. Město by proto nemělo tyto výdaje krýt z jiných oblastí rozpočtu, aby občané chápali, že cena za odpad závisí i na jejich přístupu.

U gastroodpadu navíc zdůrazňujeme, že výroba potravin spotřebovává obrovské množství přírodních zdrojů. V době, kdy v některých částech světa lidé hladoví, je plýtvání potravinami neodpustitelné. Správným tříděním gastroodpadu pak můžeme získat obnovitelný zdroj energie místo toho, aby potraviny skončily na skládce.

Jaké výzvy jste v posledních letech museli řešit a na co jste naopak nejvíce pyšní?

Největší výzvou je změnit u lidí myšlení a udělat z třídění odpadů přirozenou součást každodenního života – stejně samozřejmě, jako je pozdrav sousedovi. Chceme, aby si každý uvědomoval odpovědnost za svůj odpad. Tento přístup je běžný v mnoha vyspělých evropských zemích, například ve Švýcarsku, kde je netřídění společensky nepřijatelné.

Někteří lidé systém kritizují, říkají, že je drahý nebo že delší interval svozu způsobuje zápach. To však často pramení z nedostatečné informovanosti. Sama žiji ve čtyřčlenné domácnosti s nádobou na

odpad o objemu 120 litrů, kterou vyvážíme jednou za 28 dní. Díky důslednému třídění ji většinou ani nenaplníme a roční náklady máme 1 061 Kč, zatímco dříve jsme platili přes 2 400 Kč. Co se týče zápachu, pokud je bioodpad a gastroodpad správně separován, směsný komunální odpad nezapáchá.

Velkým problémem bylo nakládání se stavební sutí na sběrném dvoře. Snažili jsme se lidem vyjít vstříc omezeným množstvím zdarma, ale systém byl zneužíván, množství odpadu se zdvojnásobilo a rostly náklady na jeho likvidaci. Proto jsme letos museli stavební odpad zpoplatnit. Stavební odpad není součástí komunálního odpadu a jeho likvidaci by měl platit přímo původce odpadu.

Jsme pyšní, že jsme po změně zákona rychle zareagovali a zavedli nový systém poplatků za odpad, díky kterému se nám meziročně podařilo snížit množství směsného komunálního odpadu o 30 %. Od roku 2022 také využíváme zákonem garantovanou skládkovací slevu. Díky snížení množství směsného komunálního odpadu uplatňujeme slevu na celý objem zbytkových odpadů uložených na skládce, což se mnohým obcím nedaří a nám pomáhá udržet vyrovnaný rozpočet bez nutnosti zvyšovat poplatky.

Šárka Havelková Seifertová je od roku 2014 starostkou města Loštice v okrese Šumperk a ve funkci působí již třetí volební období. Vede město jako zástupkyně uskupení SNK Občané pro Loštice. Věnuje se zejména rozvoji infrastruktury, investičním projektům, podpoře místních služeb a zlepšování podmínek ve školství. Pod jejím vedením se Loštice zaměřují na posilování místní identity a udržitelný rozvoj, přičemž využívají i své tradice spojené s výrobou Olomouckých tvarůžků.

Když centrální kanalizace nestačí: Paceřice sází na domácí čistírny

Obec Paceřice na Liberecku zvolila při řešení odpadních vod odvážnou, ale inovativní cestu. Místo nákladné centrální kanalizace investovala do systému domácích čistíren odpadních vod. Řešení reaguje nejen na geografické a ekonomické limity obce, ale i na zpřísněné legislativní požadavky. Jak tento model funguje v praxi a co obnáší jeho dlouhodobý provoz?

Domácí čistírny jako jediná smysluplná volba

Paceřice se skládají z pěti menších místních částí, rozestých v kopcovité krajině. Tato geografická rozdrobenost znemožňovala výstavbu klasické kanalizační sítě s napojením na jednu centrální čistírnu. „Ekonomicky schůdné řešení prostě neexistovalo,“ říká starosta **Pavel Tesař**. „Současně ale bylo jasné, že způsob likvidace odpadních vod, jaký jsme měli – septiky napojené na dešťovou kanalizaci – je dlouhodobě neudržitelný. Zápach a problémy v obci byly čím dál častější.“

Rozhodnutí padlo v době, kdy vešel v platnost přísnější režim nakládání s odpadními vodami podle novelizovaného zákona o vodách. „Z hlediska legislativy jsme už nemohli zůstat pasivní. Bylo nutné jednat,“ dodává starosta.

Obec za občany udělala maximum

Důležitým předpokladem úspěchu bylo získání důvěry obyvatel a jejich ochota na změnu přistoupit. „Občanům jsme vysvětlili, že to pro ně bude ekonomicky výhodné. Nebudou se muset o nic starat, protože veškeré papírování i realizaci zařízení zajistí obec,“ říká

Pavel Tesař. Obec vzala celý proces na svá bedra – od projektové dokumentace, přes stavební povolení až po výstavbu. Navíc garantuje údržbu zařízení po dobu deseti let. „Důvěra občanů byla klíčová. Myslím, že to, že jsme jim nabídli kompletní servis, rozhodlo.“

Přísný dohled, ale za vysokou cenu

Zajištění provozuschopnosti čistíren není jednoduché. Systém vyžaduje pravidelnou odbornou údržbu a detailní evidenci. Tu zajišťují proškolení pracovníci obce. „Kontrolujeme stav kalu, čistotu výstupní vody i mechanické části zařízení. Pravidelně odstraňujeme plovoucí tuky. Vše vedeme v po-

drobné evidenci podle jednotlivých zařízení,” vysvětluje starosta.

Obec i dodavatel technologie mají navíc přístup do systému dálkově, což umožňuje včasné zásahy při případné poruše. I tak ale provoz 38 domácích čistíren znamená vysokou administrativní i finanční zátěž. „Za velkou nevýhodu považujeme náklady na provozní kontroly a likvidaci kalů. Ty musíme podle pravidel udržitelnosti projektu hradit po celou

dobu deseti let,” uzavírá Pavel Tesař.

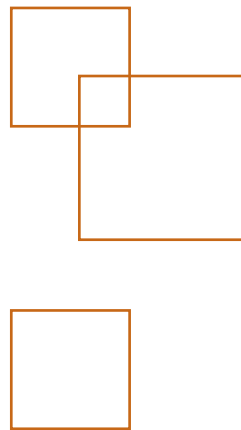
Paceřice ukazují, že i menší obec může najít cestu, jak naplnit legislativní požadavky a současně nabídnout obyvatelům funkční a komfortní řešení. Model domácích čistíren je sice náročný na správu, ale v daných podmínkách představoval nejefektivnější možnou variantu.

Pavel Tesař je starostou obce Paceřice v okrese Liberec od roku 2022. Před svým zvolením starostou působil jako člen zastupitelstva. V současnosti se aktivně podílí na rozvoji obce, včetně projektů zaměřených na infrastrukturu a bezpečnost.

Když záleží na každé sekačce

O tom, jak se v Heřmanově Městci vypořádávají s každodenní péčí o veřejnou zeleň, úklid i technické zajištění městských akcí, jsme hovořili s místostarostkou **Zuzanou Dvořákovou**. Podělila se s námi o praktické zkušenosti se zajištěním technických služeb, provozem strojů i personálními výzvami, kterým čelí menší města napříč republikou. Potvrzuje, že ve městě do 5000 obyvatel dobře funguje menší, sehraný tým a vlastní technické zázemí – bez potřeby zřizovat samostatné technické služby. Pohled vedení radnice doplňuje i Renata Brychtová ze správy majetku města.

Technická infrastruktura totiž není jen o silnicích a kanalizaci. Do této kategorie bezesporu patří i každodenní údržba veřejného prostoru – od sečení trávy přes úklid až po technické zajištění kulturních akcí.

Paní místostarostko, kdo se v Heřmanově Městci stará o údržbu veřejného prostoru?

Máme tým osmi stálých zaměstnanců, bez kterých by město prostě nefungovalo. Zajišťují vše – sečení, úklid, opravy i technické zázemí pro různé akce, od farmářských trhů po kulturní festivaly. Na jednorázové nebo náročné zakázky, jako jsou prořezy vzrostlých stromů nebo sekání rozsáhlých ploch, si najímáme externí firmy.

Podle čeho by se město (obec) mělo rozhodnout, jestli stačí menší skupina pracovníků, nebo je čas založit technické služby?

To záleží vždy na konkrétním městě – na jeho velikosti, potřebách, možnostech i představách. Někde technická skupina řeší jen údržbu zeleně, jinde provozuje i nákladní dopravu, sběrný dvůr nebo třeba bioplynovou stanici. Není na to univerzální odpověď.

Kolik lidí máte v týmu a daří se vám obsazovat potřebné pozice?

Máme oněch zmíněných osm lidí na plný úvazek, kteří zvládají běžný provoz. Ale sehnat nové kolegy, zvláště na obsluhu těžké techniky, je čím dál těžší. Chybí jak kvalifikovaní lidé, tak motivace – práce venku není pro každého.

Odkud pocházejí prostředky na pořízení techniky?

Zatím jen z běžného městského rozpočtu. V posledních dvou letech jsme pořídili dva multifunkční zahradní traktůrky. Úvěry ani dotace jsme zatím nevyužili.

Co všechno dnes máte k dispozici a jak techniku vybíráte?

Veškerá technika je vybírána na základě potřeb technické skupiny. Nemáme preferované značky, důležitá je spolehlivost a dostupnost servisu. Mezi osvědčené značky, které běžně využíváme, patří STIGA, John Deere, AVIA, Zetor,

Zuzana Dvořáková je místostarostkou města Heřmanův Městec, kde působí jako členka Rady města a místopředsedkyně povodňové komise. V rámci své funkce se podílí na řízení městského úřadu a zastupuje starostu v plném rozsahu v době jeho nepřítomnosti. Aktivně se zapojuje do organizace a podpory místních školních a kulturních akcí. Její práce zahrnuje také koordinaci humanitárních sbírek a krizových opatření, jako byla organizace sbírky pro obce postižené povodněmi v roce 2024. Její přístup je charakterizován otevřenou komunikací s veřejností a aktivním zapojením do komunitního života města.

Mitsubishi nebo Hilty. Výběr techniky vychází z praktických potřeb a doporučení pracovní skupiny – nepreferujeme konkrétní značky, ale hledáme spolehlivé a servisně dostupné stroje.

Vystačíte si s vlastním vybavením, nebo si někdy techniku také půjčujete?

Základní park máme vlastní – traktůrky, malé sekačky, ruční nářadí. Speciální techniku, jako jsou vysokozdvížné plošiny nebo velké křovinořezy, si pronajímáme příležitostně. Formální dohody o sdílení techniky s okolními obcemi zatím nemáme.

Co vám dělá největší starosti z provozního hlediska?

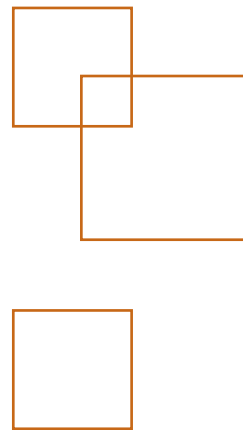
Jednoznačně největší starostí je sehnat lidi, kteří zvládnou pracovat venku i s technikou.

Chybí lidé s kvalifikací na obsluhu strojů a zároveň s ochotou pracovat. Navíc máme omezené možnosti kvůli mzdovým tabulkám – šikovný operátor si v soukromé firmě vydělá víc než u nás.

Děkujeme za rozhovor

Bez vody to nepůjde

S ředitelem státního podniku Povodí Vltavy **Petrem Kubalou** jsme si povídali o možnostech zapojení obcí při obnově území a technické infrastruktury poškozené vodním živlem, o preventivních opatřeních, která pomáhají předcházet povodním, i o každodenní výměně informací mezi samosprávami a správci vodních toků.

Pane řediteli, jakým způsobem může Povodí Vltavy spolupracovat s obcemi při obnově technické infrastruktury poškozené vodním živlem, například mostků, lávek nebo opěrných zdí?

Je potřeba si nejprve uvědomit, jaké kompetence státní podniky Povodí mají. Jsou zřízeny zákonem č. 305/2000 Sb. o povodích za účelem správy významných vodních toků, toků tvořících státní hranici a dalších drobných toků, pokud jim byly svěřeny. Zajišťují provoz a údržbu vodních děl ve vlastnictví státu a při tom musí postupovat podle zákona o státním podniku. Konkrétní pravidla nakládání s majetkem státu určuje statut podniku, který vydává Ministerstvo zemědělství. Většina těchto úkonů podléhá jeho souhlasu.

V praxi to znamená, že se Povodí Vltavy významně podílí na zabezpečovacích pracích přímo v korytech vodních toků, a to jak bezprostředně během povodně, tak při odstraňování škod – vždy na vodních dílech a korytech vodních toků, k nimž máme právo hospodařit. Pokud jde o majetek obcí či jiných vlastníků, jako jsou mosty nebo opěrné zdi, nemůžeme do něj zasahovat. Tam může naše role spočívat spíše v prevenci, poskytování informací, technické a logistické pomoci nebo v realizaci protipovodňových opatření v rámci programů Ministerstva zemědělství či Ministerstva životního prostředí, prostřednictvím SFŽP.

Zmínil jste prevenci. Hraje Povodí Vltavy v ochraně před povodněmi velkou roli?

Ano, jednoznačně. Jsme účastníkem ochrany před povodněmi. Informujeme povodňové komise o průtocích a stavech na tocích, navrhujeme vyhlásování či odvolávání stupňů povodňové aktivity, účastníme se hlášené povodňové služby. Spolupracujeme s obcemi nejen při krizových situacích, ale i při přípravě preventivních opatření, například při výstavbě protipovodňových opatření. Také posuzujeme jejich povodňové plány, poskytujeme odborné konzultace a doporučení. Co ale vždy zůstane na konečném rozhodnutí obce je, jaké území a proti jaké povodni chce ochránit.

Nabízí podnik obcím nějakou technickou či metodickou podporu při údržbě a správě infrastruktury v okolí vodních toků?

Ano, například naši pracovníci spolupracují na proškolení povodňových orgánů obcí. V rámci cyklické přípravy plánů povodí – zejména dílčích plánů povodí, které se aktualizují každých šest let řešíme s obcemi ochranu vod, omezení nepříznivých účinků povodní a sucha, udržitelné užívá-

Petr Kubala je generálním ředitelem státního podniku Povodí Vltavy, který spravuje území o rozloze téměř 30 tisíc km². Vystudoval inženýrskou geologii a hydrogeologii na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy a po absolvování působil ve Výzkumném ústavu vodohospodářském T. G. Masaryka. Do Povodí Vltavy nastoupil v roce 1995 a postupně zastával různé pozice od referenta, přes vedoucí pozice a od roku 2010 je generálním ředitelem. Podílí se na správě povodí, legislativních procesech, na prevenci a ochraně před povodněmi i suchem. Čtyři roky byl prezidentem Mezinárodní komise na ochranu Labe a je také předsedou Svazu vodního hospodářství ČR.

ní vodních zdrojů i zásobování vodou. Starostové a jejich týmy často využívají konzultace s našimi úsekovými technikami, kteří znají místní podmínky a mohou nabídnout praktické rady.

Jak by měly obce postupovat, pokud se chtějí aktivně zapojit do preventivní spolupráce s Povodím Vltavy, například při koordinaci údržby, výměně informací nebo společném plánování?

Spolupráce probíhá již při přípravě aktualizace plánů povodí a programů opatření, jejichž cílem je dosáhnout dobrého stavu vod. Další spolupráce je zaměřena logicky na ochranu vod, snižování následků povodní a sucha, využívání energetického potenciálu

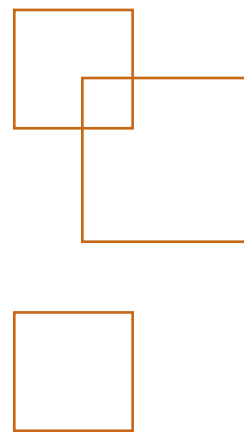
toků či v podpoře rekreace, rozvoje území a v dalších oblastech. Financování některých těchto opatření může zajistit stát, ale prostředky státního podniku lze použít jen na majetek státu, který spravujeme.

Pokud jde o výměnu informací, pravidla stanoví vodní zákon, konkrétně § 21 a následující, tedy informační systém veřejné správy ve vodním hospodářství. I přes tuto formální strukturu považují za klíčovou osobní komunikaci – naši úsekovi technici by měli být v kontaktu se zástupci obcí přímo v terénu. Osobně se účastním mnoha jednání se zástupci samospráv. Máme společný zájem a ten je jasný, bez vody to prostě nepůjde.

Děkujeme za rozhovor

Státní hmotné rezervy pomáhají obcím překlenout krizové situace

Povodně, tornáda, silné bouře i výpadky energií. Když přírodní živly naruší infrastrukturu obcí, je třeba jednat rychle. Právě v takových situacích se obce mohou opřít o pomoc státu prostřednictvím Státní správy hmotných rezerv. Co přesně obcím nabízí, jak žádat o pomoc a co přinese nový systém krizového řízení, vysvětluje její předseda **Pavel Švagr**.

Když dojdou místní zdroje, nastupují státní rezervy

Povodně, vichřice, tornáda nebo výpadky energií – živelní události posledních let ukazují, jak zranitelná může být infrastruktura obcí. Když dojde k jejímu narušení, je klíčová rychlá a efektivní pomoc. V těchto chvílích se dostávají ke slovu Státní hmotné rezervy (SSHR), jejichž pohotovostní zásoby slouží právě k podpoře krizového řízení v regionech.

„Obce mohou v krizových situacích počítat s naší pomocí. Poskytujeme techniku i materiál, který jim pomůže překlenout nejhorší chvíle – ať už jde o výpadky vody, elektřiny, poničené mosty nebo nutnost provizorní dopravy,“ říká předseda SSHR Pavel Švagr.

Pomoc, kterou SSHR poskytuje, je velmi různorodá. Od cisternových vozů na pitnou vodu přes elektrocentrály, čerpadla, protipovodňové zábrany, vysoušeče až po provizorní mostní soupravy nebo těžkou techniku, například tahače, jeřáby či vyprošťovací tanky. Zásoby lze využít i k zajištění kritické infrastruktury, například při delších výpadcích energií nebo narušení dodávek vody.

Pavel Švagr stojí v čele Správy státních hmotných rezerv od roku 2014. Má dlouholeté zkušenosti z oblasti veřejné správy, krizového řízení i hospodářské politiky. V minulosti působil například jako náměstek ministra průmyslu a obchodu, podílel se na přípravě legislativy v oblasti pohonných hmot a bezpečnostních zásob. Pod jeho vedením prochází SSHR modernizací a aktivně se zapojuje do posilování krizové připravenosti státu i spolupráce s kraji a obcemi.

Žádosti přes krizové štáby ORP

Proces žádosti o pomoc ze státních rezerv je přesně definovaný. Obce samy přímo SSHR nežadají – jejich požadavky putují přes jednotlivé úrovně krizového řízení. Nejprve se obrací na krizové štáby obcí s rozšířenou působností (ORP), které požadavky předávají krajům prostřednictvím systému IS Krizkom. Teprve kraj může požádat Ústřední krizový štáb, který pak rozhoduje o vyžádání prostředků od SSHR.

„Správa státních hmotných rezerv je připravena reagovat velmi rychle, ale musí to být na základě žádosti a rozhodnutí příslušného úřadu. Nemá možnost, aby si obec žádala zásoby přímo. To by vedlo k chaosu a nerovnoměrné pomoci,“ upozorňuje Švagr.

Ve většině případů musí být spotřebovaný materiál nahrazen, nespotřebovaný se vrací zpět do systému SSHR.

Pomoc v praxi: voda, elektřina, mosty

Státní hmotné rezervy v posledních letech opakovaně pomáhaly – například během povodní v září 2024, kdy tlaková níže Boris zasáhla severní a střední Moravu. SSHR tehdy poskytla elektrocentrály, cisterny a mostní provizoria, které pomohly obnovit základní infrastrukturu.

Pomoc přišla také při známém tornádu na jižní Moravě v roce 2021, kdy byly zasaženy obce Hrušky, Moravská Nová Ves a Lužice. SSHR tehdy ve spolupráci s Ministerstvem vnitra dodala

techniku pro záchranáře, včetně elektrocentrál a cisteren. Během velkých povodní v roce 2013 byly aktivovány zásoby SSHR, zejména elektrocentrály, čerpadla a mostní konstrukce.

Nový systém KRIZKOM26: moderní, přehledný, rychlý

Aktuálně SSHR spolupracuje na modernizaci systému krizového řízení. Nový informační systém KRIZKOM26, který má být spuštěn ve druhé polovině roku 2026, sjednotí stávající agendy, zlepší přehled o dostupných rezervách a umožní rychlejší reakce.

„Naším cílem je, aby byl nový systém přívětivý, rychlý a hlavně plně funkční v reálném čase, protože krize nečeká. Zpětná vazba od krajů i obcí je pro nás při vývoji klíčová,“ dodává Pavel Švagr.

Nový systém bude sloužit nejen k vyžadování a evidenci věcných prostředků, ale i k plánování zásob a propojení s dalšími systémy krizového řízení napříč celým státem.

Foto: SSHR

Ze statistiky mohou těžit města i obce

Jak mohou statistiky pomoci obcím při plánování rozvoje, výstavbě infrastruktury nebo zajištění veřejných služeb? O tom, jaké datové sady a nástroje Český statistický úřad nabízí, jsme hovořili s první místopředsedkyní ČSÚ **Evou Krumpovou**.

Jaké konkrétní datové sady nebo výstupy ČSÚ mohou obcím pomoci při plánování, obnově či výstavbě technické infrastruktury?

ČSÚ nabízí obcím široké spektrum dat z různých oblastí. Při poskytování údajů za nižší územní celky se často objevuje otázka ochrany důvěrných údajů, což ve statistické terminologii znamená, že nesmíme poskytnout takové údaje, ze kterých by mohla být určena identita subjektu. Přesto se nám celou řadu různých dat daří nabízet a zveřejňovat. Klíčová jsou například data pro územně analytické podklady, která každoročně aktualizujeme ke dni 30. 6. a zveřejňujeme pro úroveň obce, správního obvodu, kraje či za Česko jako celek. Dále poskytujeme podrobné výsledky ze Sčítání lidu, domů a bytů, které zahrnují údaje o rodinném stavu, vzdělání, domácnostech, dojíždce nebo vybavenosti bytového fondu. V podobném režimu je poskytována řada údajů pro Místní akční skupiny a pro Metropolitní území a aglomerace, a to spolu s aktuálními číselníky těchto územních jednotek.

Obce mohou využít i demografická data – počty obyvatel, věkové složení, migraci, sňatky a rozvody, a to i v členění podle pohlaví a hlavních věkových skupin. Zveřejňujeme také informace o hromadných ubytovacích zařízeních,

Eva Krumpová, je od srpna 2017 1. místopředsedkyní Českého statistického úřadu (ČSÚ), dříve působila ve funkci vedoucí oddělení evropských fondů (květen–srpen 2017). Ve statistickém úřadě pracuje již od roku 1997, nejprve jako odborný pracovník se zaměřením na environmentální výdaje, později jako vedoucí projektů a rozvoje na Univerzitě J. E. Purkyně v Ústí nad Labem. Specializuje se na metodiku sběru dat, projektové řízení a dotační management, aktivně se podílí na digitalizaci sběru statistických dat, včetně projektu Portálu respondenta a využívání strojového učení. Je členkou odborných skupin, jako je Státní volební komise nebo Rada vlády pro informační společnost.

jejich kapacitě a návštěvnosti, nebo o ekonomických subjektech podle právní formy, odvětví či velikosti. Územní členění ekonomických subjektů vychází z adresy sídla, nikoliv z místa podnikání.

K dispozici jsou i údaje o dokončených bytech v jednotlivých obcích, kde je kromě celkového počtu dokončených bytů také možné využít členění na byty dokončené v rodinných a bytových domech nebo v jiných stavbách. Samozřejmostí je také zveřejnění výsledků všech druhů voleb nejen do úrovně obcí, ale i do úrovně jednotlivých volebních okrsků. Rychlost a přehlednost zveřejnění výsledků přispívá k jejich transparentnosti a každý má možnost zjistit, jak dopadly konkrétní volby v jeho obci či okrsku.

Rozsáhlým zdrojem dat zveřejňovaných i v nižším územním detailu než jen na úrovni obcí jsou data ze Sčítání lidu, domů a bytů. Vybrané údaje jsou veřejně dostupné například za části obcí nebo základní sídelní jednotky, podrobnější data poskytujeme na vyžádání. Výstupy z tohoto rozsáhlého šetření jsou jedinečné svým rozsahem, který zatím nelze pokrýt jinak než plošným šetřením. Unikátní jsou zejména údaje o rodinném stavu, vzdělanostní struktuře, hospodářcích domácnostech či dojížděcí do zaměstnání a škol a také řada údajů o struktuře a vybavenosti domů a bytů.

V pravidelných pětiletých cyklech je zjišťována také existence vybavení obcí veřejnou technickou a občanskou vybaveností, jako např. vodovod, kanalizace, ply-

nofikace či sportovní a kulturní zařízení. Kromě toho zpracováváme a zveřejňujeme údaje o vybavení obcí z rezortních informačních systémů, jako jsou kapacita školských a zdravotnických zařízení a zařízení sociálních služeb, vybrané údaje o hospodaření obcí, registrované nezaměstnanosti nebo o struktuře pozemků.

Všechny tyto informace jsou dostupné v databázi „Městská a obecní statistika“, kterou lze využít i pro individuální výběry. Obce se mohou obrátit na naše krajská pracoviště, kde jim rádi poradíme.

V čem podle Vás spočívá hlavní přínos statistiky pro samosprávy – existují například nástroje nebo datové vizualizace, které jim práci usnadňují?

Hlavní výhodou oficiální statistiky je její nestrannost a metodická srovnatelnost. Většina dat je dostupná na webu ČSÚ (csu.gov.cz) i jako otevřená data. Pro snadnější orientaci slouží aplikace **Vše o území**, která nabízí přehledné grafy a základní údaje o obcích.

Pro pokročilejší práci s daty se uživatelům nabízí **Statistický geoportál** s aplikacemi jako **Statistický atlas** nebo **Mobilita**. Nově jsou k dispozici i otevřené datové sady s geograficko-statistickým obsahem k prohlížení a stahování v **Datovém portálu GIS**, se kterými mohou uživatelé pracovat ve svých programech a aplikacích. Pro detailnější analýzy lze pak využít službu **Georeporty API**, která poskytuje mikroagregovaná data na úrovni adresních bodů. Stačí pouze doložit komerční systémový

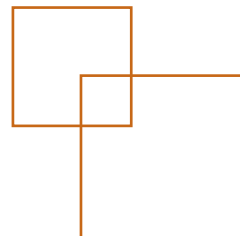
(serverový) certifikát vydaný českou certifikační autoritou a podepsat s ČSÚ bezplatnou smlouvu o poskytnutí přístupu k této službě – tuto možnost již aktuálně několik měst využívá.

Základní informace o obcích jsou dostupné i v **Mobilní aplikaci ČSÚ**, která umožňuje vyhledávání podle polohy nebo názvu obce a zobrazuje údaje o obyvatelstvu, ekonomice, bydlení či nezaměstnanosti, a nedílnou součástí jsou také základní informace ze Sčítání 2021.

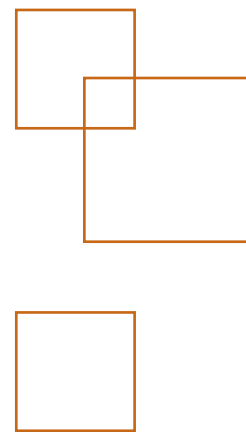
Plánuje ČSÚ do budoucna rozšíření služeb směrem k samosprávám, například formou uživatelsky přívětivějších přehledů, interaktivních map nebo datových rozcestníků podle území?

Ano, na modernizaci našich nástrojů a rozšíření nabídky služeb pracujeme trvale. Všechna data jsou dostupná ve **Veřejné databázi (VDB)** a současně i v nově budované modernizované databázi **DataStat**, kde je možné si nastavit vlastní filtr na data za konkrétní obec, ukládat tabulky a napojit je na své systémy s možností automatické aktualizace. Probíhá také vývoj nové verze aplikace „Vše o území“, která nabídne interaktivní grafy a přehledy podle jednotlivých obcí. Naším cílem je, aby byla práce s daty pro samosprávy co nejjednodušší a nejefektivnější a pomáhala kvalitnímu rozvoji v daných místech.

Děkujeme za rozhovor

V Košíkách budujeme infrastrukturu jako prostor pro život. Každý kout obce má svůj smysl, říká starosta Šlechta

V obci Košíky na Uherskohradištsku neberou obecní infrastrukturu jen jako síť trubek, kabelů a cest. „Pro nás je to součást prostoru, ve kterém žijeme. A má-li v něm být lidem dobře, musí dávat smysl po všech stránkách – funkčně, esteticky i komunitně,” říká starosta **Jaroslav Šlechta**. Dále přibližuje, jak v obci přistupují k péči o veřejný prostor, technické služby i komunitní zázemí.

„Veřejnému prostranství v Košíkách věnujeme velkou pozornost a péči. Není to jen o sečení trávy, i když i tu zajišťují naši zaměstnanci a v sezóně dva brigádníci,” začíná Jaroslav Šlechta. „V roce 2020 jsme realizovali projekt Revitalizace zeleně v Košíkách za dva miliony korun, na kterém jsme spolupracovali s architektem. A nespolehneme jen na odborníky. Zapojujeme také spolky, sportovce nebo knihovnu. Třeba právě dětská návštěvníci knihovny se podíleli na návrhu Multifunkční budovy, která dnes slouží jako komunitní centrum, dětský klub, učebna i muzeum.”

Na otázku, jak obec zajišťuje technické služby, odpovídá starosta prakticky: „Veškeré služby zajišťujeme svépomocí. Mimo svozu tříděného odpadu, který jsme vyřešili v rámci spolupráce s dalšími sedmi obcemi vlastním Kuka vozem. Výkup tříděného odpadu řešíme flexibilně – každý měsíc poptávám jednotlivé výkupny a vozíme materiál tam, kde dostaneme nejvíc. Směsný komunál zajišťuje firma Recovera.”

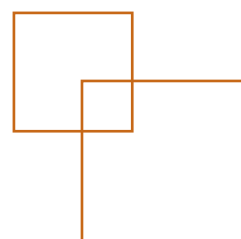
Podle Jaroslava Šlechty má obec pod kontrolou i další složky odpadového hospodářství: „Textil nám sváží firmy TextilEco a Recovera na požádání. Co se týká gastroodpadu, ten zatím neřešíme, protože máme jen malou mateřinku s dvaceti dětmi. A ten malý kuchyňský odpad, který tam vzniká, dáváme do kompostéru.“

Zvláštní důraz kladou v Košíkách

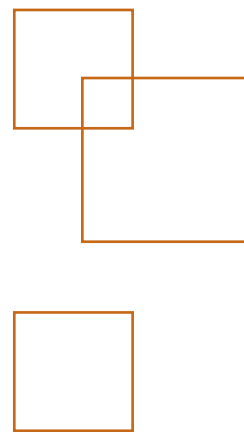
na komunitní život. „Multifunkční budova, kterou jsem už zmínil, je pro nás klíčová. Každá věková skupina tam najde to své – děti mají odpolední programy i letní příměstské tábory, dospělí a senioři cvičení či kulturní akce. K tomu máme areál Na Obecnici, kde se konají koncerty, divadla, košty, oslavy... Všechno to má smysl jen tehdy, když to lidi oprav-

du používají. A u nás to funguje. Díky promyšlené koncepci se nám daří udržovat živou komunitu napříč generacemi,“ uzavírá starosta Šlechta.

Jaroslav Šlechta je starostou obce Košíky ve Zlínském kraji od roku 1998. Během svého dlouholetého působení se zasadil o významné projekty, jako je výstavba multifunkční budovy, víceúčelového hřiště či plynofikace a kanalizace obce. V roce 2018 obdržel ocenění „Nejlepší starosta 2014–2018“ od Svazu měst a obcí ČR. V posledních letech se zaměřil na ekologické projekty, včetně výstavby tůní pro zadržování vody v krajině.

Občany připravujeme na změny postupně a s předstihem, říká primátor Olomouce Miroslav Žbánek

Olomouc patří mezi města, která environmentální změny zavádějí s předstihem a občany na ně připravují postupně. Zeptali jsme se primátora města **Miroslava Žbánka** na klíčové oblasti, které ukazují, jak může fungovat moderní a odpovědná komunální politika. Olomouc potvrzuje, že město může být moderní, ekologicky odpovědné a zároveň ohleduplné k obyvatelům.

Olomouc se dlouhodobě věnuje třídění odpadu. Co všechno už funguje a jak připravujete občany na nové povinnosti, například v oblasti gastroodpadu?

Děláme věci s předstihem, protože nechceme občany vystavovat šokovým změnám. Naopak – připravujeme je na ně postupně, necháváme je vyzkoušet nové systémy a zároveň máme možnost včas odladit případné nedostatky. Příkladem je pilotní projekt sběru gastroodpadu, který jsme spustili už v roce 2021 na sídlišti Povel. Zde bylo rozmístěno 40 speciálních nádob na kuchyňské zbytky. V srpnu 2024 jsme projekt rozšířili do další městské části – Tabulového Vrchu, kde jsme přidali dalších 40 nádob a lidem jsme rozdali 4 000 malých kbelíků pro třídění přímo v domácnosti.

Tato forma kontaktu a osvěty se nám osvědčila. Občané nejsou zaskočení, chápou smysl projektu – snižujeme množství směsného odpadu, jehož likvidace je pro město velmi nákladná. Jen za loňský rok jsme díky tomu vybrali 48 tun gastroodpadu, což je výrazný nárůst oproti 33 tunám v roce 2023. Do budoucna jsme připraveni rozšířit sběr do dalších

částí města, až to bude potřeba nebo nařízeno legislativně.

Třídění textilu funguje v Olomouci už poměrně dlouho. Jaký je přístup města a jaký je o tuto službu zájem?

Sběr textilu probíhá u nás už od roku 2012, a opět – jsme připraveni na legislativní změny. Spolupracujeme se dvěma subjekty: TextiEco, které zajišťuje sběr v režimu odpadového zákona, a Střediskem SOS, které textil sbírá pro charitativní účely. Celkem mají občané k dispozici zhruba 100 míst, kde mohou staré oblečení nebo domácí textil odevzdat, ať už do kontejnerů, nebo přímo do sběrných míst. Místa jsou uvedena i na webu www.olomouctridi.cz.

Zájem občanů roste. V roce 2023 jsme sesbírali 252 tun textilu, v roce 2024 už to bylo 306 tun. Tento systém dobře funguje nejen z hlediska životního prostředí, ale i sociální pomoci. Navíc lidé oceňují, že je možnost textil odevzdat pohodlně a blízko svého bydliště.

Jaké další kroky podnikáte směrem k udržitelnosti a jaké inovace se osvědčily například v péči o městskou zeleň nebo veřejné osvětlení?

Velkým tématem posledních let je pro nás veřejné osvětlení. Vzhledem ke stoupajícím cenám elektřiny jsme už v roce 2022 začali s plánovanou modernizací. Do konce letošního roku vyměníme 4 664 svítidel z celkových 14 tisíc. Financujeme to tak, že investici

postupně splácíme z úspor energie. Tímto způsobem už nyní šetříme více než 6 milionů korun ročně. Jsme nejúspěšnějším žadatelem v rámci dotačních výzev Národního plánu obnovy – získali jsme tři příspěvky po 10 milionech korun.

Pokud jde o městskou zeleň, zalévání dřevin a keřů provádíme promyšleně i v letech, kdy je srážek dost. Využíváme cisterny s 1m³ vody, u stromů aplikujeme 80–100 litrů na jednu závluku. U keřových záhonů jde o 60 litrů na m² výsadby. Zalévací vaky používáme jen u mladých stromků, dáváme přednost kvalitně tvarovaným závlukovým mísám. To vše má zajistit, aby výsadba přežila i horká léta bez zbytečného plýtvání vodou.

Děkujeme za rozhovor

TÉMA KONFERENCE:

ENERGETIKA KOLEM NÁS

- Plyn – přechodné nebo dlouhodobé řešení?
- Malé modulární reaktory – perspektiva pro ČR
- Budoucnost nových investic do OZE

9. října 2025 v 9:00 hodin

pavilon E sál E4

PRESS Centrum kongresová část

Svaz energetiky České republiky si Vás dovoluje pozvat na odbornou konferenci, která se koná v rámci doprovodného programu 66. MSV 2025 v Brně.

Přihlaste se pomocí QR kódu. Účast na konferenci je bez vložného.

ASEKOL PŘEDCHÁZENÍ VZNIKU ODPADŮ

11. ročník národní
konference

13. 11. 2025

Aktuální témata z oblasti
předcházení vzniku odpadů:

- LEGISLATIVA
- TŘÍDICÍ CÍLE PRO ROK 2025
- NOVÉ SYSTÉMY ROZŠÍŘENÉ
ODPOVĚDNOSTI VÝROBCE (EPR)
- PŘÍKLADY SPRÁVNÉ PRAXE

 asekol
ZE STARÉHO NOVÉ!

GENERÁLNÍ
PARTNER

www.predchazeniodpadu.cz

Nejlepší starostové a primátoři České republiky: Svaz ocení lídry místní samosprávy už počtvrté

Každé čtyři roky má veřejnost i odborná porota možnost ocenit výjimečnou práci těch, kdo stojí v čele obcí a měst – starostek, starostů a primátorů. Soutěž „Nejlepší starosta/primátor“, kterou od roku 2010 vyhlašuje Svaz měst a obcí ČR, vstoupí na jaře 2026 do svého čtvrtého ročníku.

Slavnostní vyhlášení výsledků se díky podpoře předsedy Senátu Parlamentu ČR Miloše Vystrčila chystáme uspořádat v reprezentativních historických prostorách horní parlamentní komory. Jde o další krok v dlouhodobě úspěšné spolupráci mezi SMO ČR a Senátem. Řada současných i bývalých senátorů a senátorek má bohaté zkušenosti z regionální politiky i starostenské praxe, a proto dobře rozumí každodenní práci i výzvám samospráv. To je cenné v zákonodárném procesu, v jehož rámci mají senátoři možnost legislativní návrhy upravovat a v krajním případě i zamítnout. Soutěž Nejlepší starosta/primátor se tak stává příležitostí symbolicky připomenout tuto silnou vazbu mezi Senátem a samosprávami a ocenit osobnosti, které svou dlouhodobou a systematickou činností významně přispívají k rozvoji našich obcí a měst.

Tři ocenění v každém kraji i Cena veřejnosti

Z přihlášek, které mohou zasílat samotní starostové i občané, odborná porota vybírá tři nejvýraznější starosty nebo primátory v každém ze 13 krajů. Soutěž je určena představitelům samospráv, jejichž město nebo obec je členem SMO ČR. Občanští nominanti z řad nečlenských obcí však mohou být zařazeni do hodnocení v kategorii Cena veřejnosti, kterou Svaz uděluje zvlášť. Kromě hlavní kategorie mohou být oceněni také **nejlepší starostové městských částí a obvodů statutárních měst**.

Jak soutěž probíhá?

Hodnocení probíhá dvoukolově, na základě přihlášek a předložených materiálů. Odborná porota hodnotí především:

- výsledky dosažené ve funkčním období,
- přínos pro rozvoj infrastruktury, životního prostředí nebo občanské vybavenosti,
- přístup k participaci, komunikaci s občany a otevřenosti úřadu,
- schopnost čerpat dotace a realizovat projekty s dlouhodobým dopadem.

Slavnostní ocenění vždy na prestižních místech

Soutěž proběhla poprvé v roce 2014 a ocenění byla tehdy předána na Pražském hradě za účasti prezidenta republiky Miloše Zemana. Pod jeho záštitou se konal také druhý ročník v roce 2018, kdy prezident osobně předával ceny vítězům ve dvou krajích.

Třetí ročník, vyhlášený po volebním období 2018–2022, završilo slavnostní předávání 16. června 2022 na pražském Žofíně. Celodenní program doplnil tzv. **Kontaktní den starostů**, během něhož měli zástupci obcí možnost konzultovat své projekty s partnery a odborníky.

Hledáme inspirativní lídry

„Starostové a starostky jsou páteří české demokracie. Na nich stojí konkrétní výsledky – od kanalizací přes školy až po péči o společenský život. Touto soutěží chceme ukázat, kolik inspirativních osobností samospráva má a co vše se dá během jednoho volebního období dokázat,“ říká předseda Svazu **František Lukl**.

Připravujete se už teď?

Nový ročník soutěže za období **2022–2026** bude oficiálně vyhlášen v zimě 2025. **Vyhlášení výsledků i slavnostní předání cen proběhne na jaře 2026 v Senátu.** Starostky a starostové, kteří chtějí být zařazeni do soutěže, budou moci zaslat své přihlášky, fotografie a další podklady elektronicky prostřednictvím datové schránky nebo e-mailem.

Máte v obci nebo městě starostu, který by si ocenění zasloužil? Neváhejte a přihlaste ho do dalšího ročníku!

Sledujte web Svazu měst a obcí ČR, kde se včas dozvíte všechny informace o podmínkách a termínech soutěže.

Všestranná elektrická dodávka PV5 za speciální cenu a se 7letou zárukou.

Se státní dotací Ministerstva životního prostředí.

Movement that inspires

Již od

350 000 Kč bez DPH

při započítání dotace
(platí pro Kia PV5 Essential L2H1, 51,5 kWh, N1)

Využijte výhodné podmínky v rámci projektu MŽP
Výzva č. 11/2025 – Udržitelná mobilita

Určeno pro veřejný sektor a neziskové organizace:

- obce
- kraje
- městské části
- příspěvkové organizace
- školy
- NNO
- státní sektor

Více informací na narodniprogramzp.cz

Elektrická platforma E-GMP.S

Robustní konstrukce, maximální modularita, navrženo pro profesionální provoz.

Dojezd až 416 km, rychlodobíjení za 30 min.

Díky baterii 5. generace s podporou DC dobíjení až 150 kW.

Napájení spotřebičů – V2L (3,6 kW)

Vozidlo může fungovat jako zdroj energie pro vaše zařízení.

Nízko umístěný nákladový prostor (399 mm)

Ergonomické řešení, ideální pro častý provoz ve městě.

Dobíjecí wallbox

Připravíme a nainstalujeme přímo u vás v budově.

Moderní infotainment (Android Automotive)

Včetně nástrojů pro správu firemních flotil.

Veškerá technická data a specifikace jsou modelovými hodnotami, všechny údaje se mohou změnit. Vyobrazení vozů je pouze ilustrativní a může obsahovat doplňkovou výbavu. Modely, specifikace a ceny je vždy nutné konzultovat s dealerem Kia. Státní dotace není nároková a při výběru dodavatele je žadatel povinen postupovat v souladu se zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, nebo v souladu s Pokyny pro zadávání zakázek pro programy spolufinancované z rozpočtu SFŽP ČR. Pro její čerpání je nutné splnit odpovídající podmínky uvedené v dotační výzvě – Dotace ekomobilita číslo 11/2025. Uvedená cena 350 000 Kč (platí pro Kia PV5 Essential L2H1, 51,5 kWh, N1) je kombinací speciální nabídky (Kia Dotace PBV), schválené dotace MŽP a je uvedena bez DPH.

Gynekologická prevence vám může zachránit život. Využijte každoroční prohlídku zdarma

Pravidelné preventivní prohlídky a screeningová vyšetření jsou jedním z nejúčinnějších způsobů, jak včas odhalit vážná onemocnění a zvýšit šanci na úplné uzdravení. Český systém veřejného zdravotnictví nabízí ženám i mužům řadu bezplatných preventivních programů, ale jejich využívání stále není stoprocentní. U žen jsou především pravidelné gynekologické prohlídky zásadním klíčem k ochraně zdraví. Víte, na co konkrétně máte nárok? Informuje Vlastimil Válek, ministr zdravotnictví.

Gynekologická prevence však není jediným nástrojem, jak pečovat o své zdraví. Ženy i muži by neměli zapomínat na preventivní prohlídku u praktického lékaře, která je hrazena jednou za dva roky, ani na mamografické vyšetření, které mají ženy od 45 let jednou za dva roky zdarma. Důležitý je také screening rakoviny tlustého střeva – od 1. ledna 2025 se věková hranice pro jeho zahájení snižuje z 50 na 45 let, a to kvůli rostoucímu počtu případů tohoto onemocnění u mladších ročníků. Vyšetření formou testu okultního krvácení do stolice je nenáročné a provádí se jednou za dva roky.

Mezi zvažované změny do budoucna patří například zavedení nového systému úhrad pro gynekology, tzv. paušální měsíční platby za každou registrovanou pacientku, podmíněné absolvováním preventivní prohlídky alespoň jednou za 24 měsíců. Cílem je motivovat lékaře k aktivnímu zvání žen na vyšetření a zvýšit dostupnost péče.

Pravidelná gynekologická prevence je pro zdraví žen zásadní. Ženy od 15 let mají v rámci veřejného zdravotního pojištění nárok na bezplatnou gynekologickou prohlídku jedenkrát ročně, a to nejdříve po uplynutí 11 měsíců od poslední návštěvy. Součástí vyšetření je i stěr z děložního čípku, který slouží k včasnému odhalení rakoviny děložního hrdla. Tento jednoduchý a rychlý úkon dokáže zachytit přednátorové změny ještě před tím, než se rozvinou do závažného onemocnění.

Kromě pravidelných prohlídek je významným prvkem ochrany také očkování proti lidskému papilomaviru (HPV). Vakcína chrání proti nejčastějším typům viru, které způsobují většinu případů rakoviny děložního čípku, a je doporučována dívkám i chlapcům. U vybraných věkových skupin je očkování plně hrazeno zdravotní pojišťovnou, a proto se vyplatí zajímat se o možnost jeho využití co nejdříve.

Do podpory prevence se mohou aktivně zapojit i města a obce. Mohou informovat veřejnost prostřednictvím plakátů, letáků, webových stránek či sociálních sítí, spolupracovat s místními lékaři a zdravotními pojišťovnami na pořádání přednášek nebo preventivních dnů a distribuovat informační materiály do domácností. Čím více se o možnostech prevence bude vědět, tím větší je šance, že se případné onemocnění podaří zachytit včas.

Prevence je investicí, která se vždy vyplatí! V případě gynekologických prohlídek může doslova zachránit život.

Technické řešení vnitřních rozvodů: Co přinese revize norem a jak vypadá osvědčená praxe

V době rostoucích nároků na kvalitu a spolehlivost elektronických komunikací se otázka správného návrhu a realizace vnitřních rozvodů stává klíčovým tématem nejen pro projektanty a dodavatele, ale i pro samotné uživatele. Přípravovaná revize normy ČSN 34 2300 slibuje sjednocení osvědčených postupů a přizpůsobení aktuálním technologickým trendům. Tento článek přináší přehled současných technických řešení, která se v praxi osvědčila, a nabízí doporučení pro efektivní návrh a realizaci vnitřních optických a datových rozvodů v bytových domech.

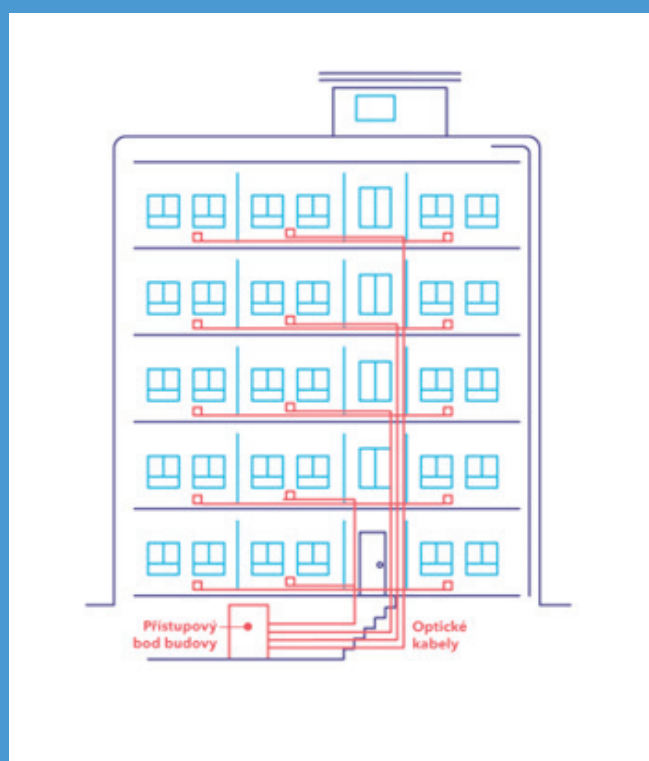
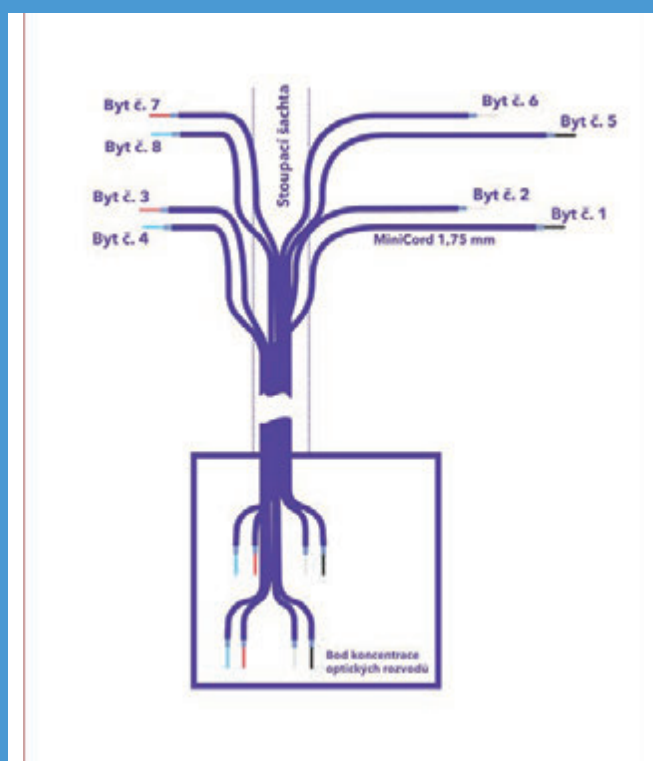
Dvě základní cesty k realizaci optických rozvodů:

1. Dedikované kabely pro každý byt:

Toto řešení předpokládá instalaci samostatných jedno vláknových kabelů s jedno vidovým vláknem (single-mode) podle standardu ITU-T G.657. B3, který minimalizuje útlum při ohybu. Kabely se vedou v chráničcích (tzv. husí krky nebo lišty) až do jednotlivých bytů. Tento přístup je technicky jednoduchý, ale nevýhodou je vysoký počet kabelů ve stoupačkách, zejména ve vícepodlažních domech.

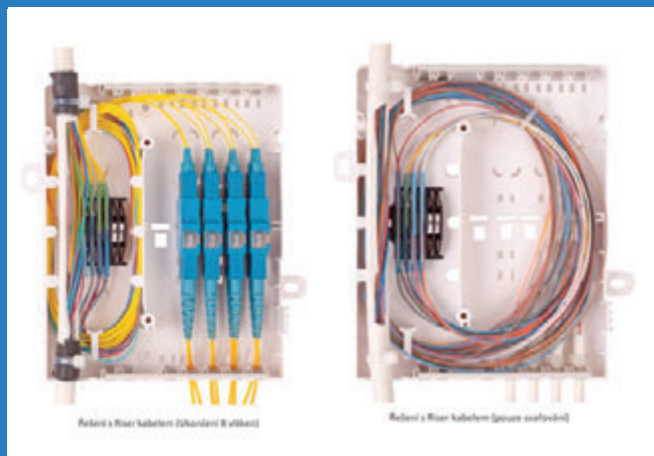
2. Patrové rozvaděče s riser kabelem:

Alternativu představuje tzv. riser kabel s vytažitelnými vlákny, který prochází celou stoupačkou. V jednotlivých patrech je připojen na patrové rozvaděče, ze kterých jsou vlákna vedena do bytů. Vlákna lze spojovat svařováním nebo konektory. Toto řešení snižuje prostorové nároky a zjednodušuje kabelové vedení.

Přístupový bod budovy: klíčový uzel

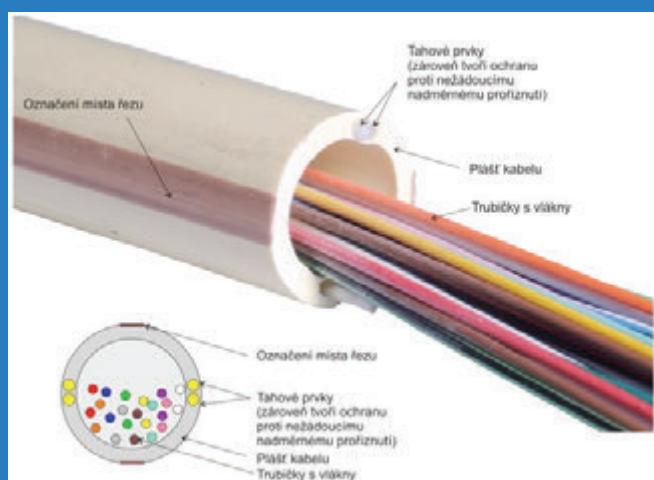
Přístupový bod budovy (tzv. Building Entry Point) je místo, kde dochází ke spojení mezi veřejnou a vnitřní infrastrukturou. Jeho umístění není pevně stanovené, ale z praktických důvodů se nejčastěji nachází v přízemí nebo v suterénu. Připojení operátorů je nejvhodnější realizovat přes stojanový rozvaděč ODF nebo multi operátorský nástěnný box MODB s konektory typu SC/APC nebo LC/APC. Kvalitní zakončení je důležité nejen pro provozní spolehlivost, ale i pro jednoduché napojení jednotlivých poskytovatelů služeb.

Domácí síť: nejen internet, ale i chytrá domácnost

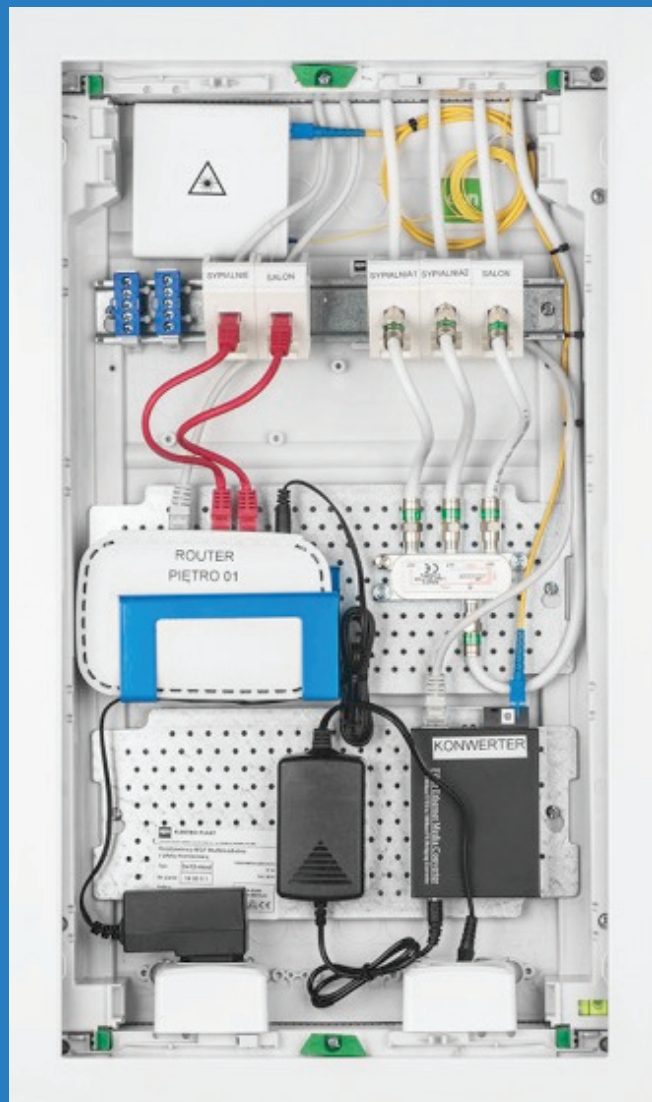
Přestože platná legislativa GIA nepřináší změny v oblasti rozvodů uvnitř bytů, právě tato část sítě je pro uživatele klíčová. Moderní domácnosti často vyžadují propojení nejen pro internet, ale i pro systémy řízení osvětlení, vytápění, zabezpečení či výrobu energie. Osvědčeným řešením je strukturovaná kabeláž pomocí UTP kabelů kategorie 5E nebo 6, vedených v přístupných chráničkách s rezervními trasami pro budoucí potřeby.

Pro bezdrátové pokrytí je doporučeno využívat Wi-Fi technologie minimálně ve standardu Wi-Fi 6 (802.11ax), ideálně formou tzv. mesh sítě. Ta zajišťuje plynulý přechod signálu mezi více přístupovými body bez výpadků připojení.

Instalace vždy odborníky

Bez ohledu na zvolené technické řešení by měla být instalace vnitřních rozvodů svěřena odborné firmě. Neodborné zásahy mohou vést k obtížně odhalitelným poruchám, které se často projeví až při zapojení koncových služeb a vyžadují nákladné opravy.

O společnosti CETIN:

Společnost CETIN provozuje největší telekomunikační síť v Česku, která pokrývá 99,6 % populace a poskytuje velkoobchodní služby operátorům. Investuje do rozvoje optických a 5G sítí a dbá na nejvyšší standardy kybernetické bezpečnosti.

4. ročník konference

SVĚTLO

Architektura – udržitelnost – umění

12. listopadu 2025

OREA Hotel Pyramida
Praha

Eva Jiříčná a Petr Vágner
exkluzivní hosté
konference Světlo 2025

Moderuje Michala Hergetová

REGISTRACE NA KONFERENCI

www.konferencesvetlo.cz

HLAVNÍ
PARTNEŘI

PRECIOSA

HLAVNÍ
MEDIÁLNÍ
PARTNER

Světlo
časopis pro světlo a osvětlování

PARTNER

MEDIÁLNÍ
PARTNEŘI

ARCHIZOOM

ARCHITECT+

ZÁŠTITA

EARCH.CZ

DVS.cz
deník veřejné správy

KONSTRUKCE
časopis pro stavebnictví a strojírenství

MAGAZÍN ČAS

PRO
města
a obce

SILNICE
ZELEZNICE

stavebnictví

Ministerstvo dopravy

SMO
Společnost pro moderní osvětlování

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

POŘADATEL

SPS
SVAZ PODNIKATELŮ
VE STAVEBNICTVÍ

KZPS

Akce je hrazena z prostředků
na úhradu nákladů vzniklých
dle § 320a zákoníku práce
na sociální dialog v roce 2025.

ORGANIZÁTOR

sekurkon
SCHEMÁŘE, KURZY, KONFERENCE

Kolektivní systém ASEKOL vybudoval za 20 let existence největší síť pro sběr elektroodpadu

V odpadovém hospodářství obecně platí, že čím je odpad rozměrově menší, tím je větší pravděpodobnost, že daný odpad skončí tam, kde by rozhodně skončit neměl. V nejhorším případě ve volné přírodě či veřejném prostranství, v méně horším případě ve směsném komunálním odpadu, tedy nevyužitý na skládce či ve spalovně. Toto pravidlo platí samozřejmě i v případě elektrozařízení či elektroodpadu. Kolektivní systém pro sběr a recyklaci elektroodpadu ASEKOL odhaduje, že v roce 2025 vznikne okolo 90 miliónů kusů drobného elektroodpadu. Mezi nejčastější druhy elektroodpadu patří hračky s obsahem

baterií, malé domácí spotřebiče, LED svítidla a různé drobné elektrozařízení v rámci IT techniky (myš, USB kabely, nabíječky atd.)

Za uplynulých 20 let vytvořil ASEKOL silný, stabilní a důvěryhodný systém, který propojuje výrobce, obce a koncové zákazníky. Základem úspěchu je kombinace plnění všech zákonných povinností výrobců elektrozařízení, snadno dostupné sběrné sítě, častých inovací a aktivní práce na poli osvěty a legislativy. Udržitelnost není jednorázový projekt, ale kontinuální proces s množstvím proměnných faktorů.

Partnerství, které má smysl.

SMO

 asekol

Klíčem je jednoduchost a dostupnost. Lidé jsou ochotní třídit, když mají kam. V průzkumech veřejného mínění, které jsou zaměřeny na postoje veřejnosti či spotřebitelů k třídění a recyklaci odpadu, se opakovaně ukazuje, že dostupnost a celková vstřícnost nastavení systému sběru a recyklace tříděného odpadu (v našem případě elektroodpadu) je pro efektivitu a úspěšnost takového systému zcela zásadní. To se týká primárně menších elektrozařízení, která by snadno skončila v komunálním odpadu. Proto ASEKOL dlouhodobě investuje do sběrné infrastruktury.

ASEKOL zavedl koncept červených pouličních kontejnerů přístupných 24/7. Červené kontejnery v podstatě navazují na systém sběru tříděného komunálního odpadu, jako je papír, sklo, plasty, kovy či nápojové kartony. V uplynulém roce ASEKOL změnil design červených kontejnerů, který zvyšuje zabezpečení i kapacitu, čímž se snižují náklady na logistiku. Velmi oblíbené se rovněž staly mobilní svozy pro domácnosti, při kterých ASEKOL svezí vysloužilé spotřebiče občanům přímo z jejich bydliště. Tato služba je často jedinou možností, jak odevzdat nefunkční zařízení pro seniory či osoby se zdravotním postižením.

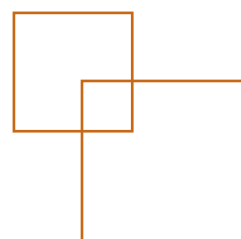
Obecně lze konstatovat, že lidé třídí elektroodpad čím dál tím více. Podle United Nations Univer-

sity, čtyři roky po přijetí elektroodpadové směrnice, tedy v roce 2007, bylo obecně v Evropě dosahováno v rámci malého elektroodpadu velmi nízké míry sběru blížící se nule. A dnes se díky třídění a sběru v rámci červených kontejnerů daří recyklovat milióny kusů drobných elektrospotřebičů a vrátit do výroby stovky tun materiálů, jako jsou kovy, plasty nebo sklo.

Edukace široké veřejnosti včetně dětí je pro třídění zcela zásadní, proto se ASEKOL v rámci své činnosti zaměřuje také na osvětovou činnost v oblasti třídění, recyklace, omezení spotřeby, předcházení vzniku odpadu či re-use možností. ASEKOL dlouhodobě podporuje vzdělávací program pro školy a školky Recyklohraní, jehož aktivit využívá téměř 4 tisíce škol v ČR. Každý rok rovněž umožňuje dětem exkurze do zpracovatelských závodů, kde mohou na vlastní oči vidět princip recyklace. Také aktivně spolupracuje s Národní radou osob se zdravotním postižením a společně a pomáhá vytvářet pracovní příležitosti pro chráněné dílny. V oblasti opětovného použití a oprav spotřebičů je ASEKOL partnerem projektu Opravme Česko nebo Remobil.

ASEKOL již 20 let chrání přírodu sběrem vysloužilých elektrospotřebičů. Za dobu existence společnost expandovala na okolní trhy na Slovensko, do Polska i Německa a vybudovala největší síť pro sběr elektroodpadu.

Díky recyklaci elektroodpadu společně šetříme přírodní zdroje a chráníme životní prostředí. Poděkování patří městům a obcím zapojených do sběrné sítě a samozřejmě všem občanům, kteří vysloužilá elektrozařízení poctivě třídí. Sběrných míst má ASEKOL v Česku tisíce a je velmi jednoduché si najít Vaše nejbližší na webu www.asekol.cz/sberna-mista.

Najděte si vaše nejbližší sběrné místo

Největší sběrná síť pro zpětný odběr elektrospotřebičů a baterií v ČR

Více než
4000 v ČR

Červené kontejnery

Speciální sběrné nádoby určené pro odkládání drobných elektrozařízení a baterií. Do stacionárních kontejnerů patří drobná odpadní elektrozařízení. Rozměr 50 × 36 × 40 cm.

mys

sluchátka

klávesnice

baterie

fotoaparát,
videokamera

počítač

kazetový
přehrávač

mixér

elektronický
nástroj

mp3 přehrávač

smartphone

elektronická
hračka

toustovač

rychlovarná
konvice

telefon

nabíječka

vrtačka

kalkulačka

tiskárna

žehlička

cervenekontejnery.cz

Sběrné dvory

Více než
1300 v ČR

Na sběrném dvoře můžete odevzdat všechny elektrospotřebiče bez omezení rozměru.

televizor

monitor

počítač

pračka

sušička

lednice

myčka

tiskárna

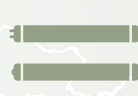
kancelářská
tiskárna

elektronický
nástroj

baterie

zářivky

žárovky

rychlovarná
konvice

toustovač

kompresor

pneumatické
kladivo

pila

vrtačka

vysavač

asekol.cz/sberna-mista

Tvorbu prostředků na financování obnovy vodárenské infrastruktury již nelze odsouvat.

Nově se Plán financování obnovy vodovodů a kanalizací musí plnit v plné výši.

S účinností od 1. 1. 2026 se majitelům vodárenské infrastruktury významně zpříšňují povinnosti spojené s Plánem financování obnovy vodovodů a kanalizací (PFO). Změny vyplývají z novely vyhlášky č. 428/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Co je Plán financování obnovy?

Plán financování obnovy vodovodů a kanalizací je strategický a rozvojový dokument, který stanovuje hodnotu vlastněného majetku a způsob, jakým bude obec, město či jiný vlastník vodohospodářské infrastruktury v dlouhodobém horizontu zajišťovat finanční prostředky na její obnovu.

„Na základě PFO lze plánovat investice, hledat rezervy a vyhodnocovat priority“ říká Ing. Irena Hlavatá, vedoucí odd. administrace a provozu VaK ve společnosti VODA CZ SERVICE.

Dotace a udržitelnost

Příjemci finančních prostředků (na stavbu nových vodovodů nebo kanalizací) ze Státního fondu životního prostředí musí podle podmínek dotačního programu tyto stavby správně udržovat. Znamená to, že při provozování vodovodů a kanalizací musí zajistit tvorbu zdrojů dle zpracovaného a Fondem schváleného nástroje udržitelnosti v souladu s návrhem PFO dle OPŽP. Příjemce dotace je tedy povinen po dobu udržitelnosti projektu pravidelně plnit v plné výši prostředky potřebné na obnovu majetku, a to jako nákladovou položku, která musí být zahrnuta do výpočtu ceny pro vodné nebo stočné.

Problém je v tom, že výše této částky často nestačí na skutečné potřeby oprav a obnovy. Proto je potřeba si spočítat rozdíl mezi těmito dvěma částkami a postarat se o to, aby byla zajištěná dostatečná částka pro budoucí obnovu vodovodů a kanalizací.

„Řada obcí, včetně těch malých, už plán částečně naplňovala v minulosti – zejména v případech, kdy čerpaly dotace z SFŽP,“ říká Ing. Irena Hlavatá, vedoucí oddělení administrace a provozu VaK ve spo-

lečnosti VODA CZ SERVICE.

„Obecní rozpočet je napjatý, ale pokud chceme zachovat kvalitu služeb a předejít haváriím, musíme investovat do obnovy. Dřív jsme opravovali až ve chvíli, kdy bylo zle. Teď víme, co je potřeba obnovit dřív, a snažíme se na to každý rok vyčlenit peníze.

Je to předvídatelnější i levnější. Přesně k tomu nám Plán obnovy pomáhá,“ říká Vojtěch Špinler, starosta obce Orlické Záhvoří.

Doporučení pro starosty a zastupitelstva

- Jestliže doposud nemáte PFO sestaven podle nových metodik MZe, začněte s přípravou již nyní.
- Spolupracujte s odborníky s praxí v oblasti vodního hospodářství.
- Kalkulujte s cenou služeb. Vodné a stočné by mělo již nyní zohledňovat budoucí potřebu obnovy.
- Nezapomínejte na komunikaci s občany. Zvyšování ceny služeb je citlivé téma – transparentnost a vysvětlení důvodů je klíčem k veřejné podpoře.

Popsaná legislativní změna není jen další „papírovou povinností“. Díky stárnutí vodohospodářských sítí a vysokým nákladům na jejich nahodilou opravu je systematická obnova ekonomicky i provozně efektivnějším řešením. Jde o strategický nástroj, jak ochránit hodnotu obecního či městského majetku, stabilizovat ceny služeb pro obyvatele a zároveň zajistit dlouhodobou funkčnost vodohospodářské infrastruktury. Nicméně bude zajímavé sledovat opravdovou praxi a přístup jednotlivých municipalit...

Rychlý internet i bez výkopů: T-Mobile pomáhá obcím budovat digitální infrastrukturu

Operátor ve spolupráci s vedením měst a obcí buduje optické sítě, které umožňují nejrychlejší připojení k internetu v domácnostech i veřejných budovách. Moderní infrastruktura nejen zvyšuje kvalitu života obyvatel, ale přispívá i k atraktivitě obcí pro firmy, investory a digitální služby budoucnosti. Vedle pokrývání „bílých míst“ mobilním signálem se zaměřuje i na individuální požadavky samospráv, například připojení škol, úřadů nebo kamerových systémů.

Při budování infrastruktury vycházíme obcím vstříc

Tanvald, Benešov, Neratovice nebo Česká Lípa jsou jen některá z měst a obcí, ve kterých T-Mobile naprojektoval a na vlastní náklady vybudoval infrastrukturu optické sítě. Optika představuje aktuálně nejrychlejší způsob připojení k internetu a využívání webových služeb při podnikání, vzdělávání nebo zábavě – bez ohledu na to, pro jakého poskytovatele se majitelé nových optických přípojek rozhodnou. Při budování nových optických sítí s přípojkami až do jednotlivých domů vychází operátor vstříc také konkrétním požadavkům měst a obcí na vybudování metropolitní síťové infrastruktury, připojení budov městských úřadů a škol nebo například zdravotnických zařízení. Samotná výstavba probíhá s minimem výkopových prací a bez zásadního dopadu na obyvatele. Životnost optické sítě je projektována nejméně na následujících 60 let, s možností dalšího zvyšování propustnosti prostřednictvím výměny aktivních prvků s postupujícím technologickým vývojem.

Úzká spolupráce s vedením měst a obcí

Budování nejmodernější optické sítě v Česku by nebylo možné bez vstřícnosti vedení měst a obcí při projektování, získávání územních rozhodnutí a zřizování služebností k městským pozemkům na trasách nového vedení nebo prodeji jejich částí z důvodu umístění nezbytné infrastruktury.

Řada úspěšných projektů spolupráce ukazuje, že vedení měst i obcí má skutečně velký zájem podpořit další rozvoj digitalizace. Dostupnost moderní optické infrastruktury znamená také vyšší atraktivitu pro firmy i investory a zvyšuje hodnotu nemovitostí. T-Mobile v současné době jedná o možnosti vybudování nové optické sítě na mnoha dalších místech po celé republice. Proběhla také řada setkání na úrovni krajů i na XX. sněmu Svazu měst a obcí ČR. Na základě dotazníků vyplněných představiteli samospráv vyplynuly také nové podněty k možné spolupráci na dalších projektech.

Česko bez bílých míst

Kromě nejrychlejšího internetu přes optickou síť potřebují města a obce také pokrytí nejnovější mobilní sítí 5G. T-Mobile proto společně s ostatními operátory intenzivně pracuje na dokrývání bílých míst.

Také v tomto případě je zcela klíčová spolupráce s vedením měst a obcí, typicky při umísťování vysílačů mobilní sítě na střechy obecních budov. Starostové mohou navíc na portálu Českého telekomunikačního úřadu (ctu.gov.cz/dokryvani-bilych-mist) požádat o zařazení své obce na seznam nepokrytých míst. ČTÚ následně provede místní měření dostupnosti a kvality signálu mobilních sítí a po vyhodnocení případně zařadí obec na seznam bílých míst.

T-Mobile aktuálně nabízí vysokorychlostní internet už více než 1,2 milionu domácnostem ve více než 200 městech a obcích po celé republice. V roce 2025 plánuje pokrytí rozšířit o dalších 180 tisíc domácností, a to jak vlastní výstavbou, tak ve spolupráci s partnery.

V tajence najdete citát.

POMŮCKA: ASY, EIGER, ERIS, LARIN	POSLEDNÍ MÍČ V SETU	STATEČ- NOST	ZDRAVOTNĚ NEZÁVADNÁ (POTRAVINA)	IBÍŠEK JEDLÝ	INICIÁLY HERCE TOKOŠE		KLONY	MALO- OBCHODNÍ CENA ZKR.	LEBKÁ KNIŽNĚ	STÁT ZAPADNÍ ASIE	OBEC OKRESU HODONÍN		PAŘEZY NÁŘEČNĚ	CITO- SLOVCE BOLESTI	NĚKDO BÁSNICKY	LESKLÉ NATĚRY
DROBNÁ ŠELMA						MLETÍM OPOTŘEBIT						BALÍK KARET				
NAŘÍZENÍ PANOVNIKA						POTOMEK ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA						DLOUHÁ CHVÍLE 2. DÍL TAJENKY				
BYTOST					CHEM. ZN. ZINKU 1. DÍL TAJENKY			LITERÁRNÍ ÚTVARY ČIČVA						OZN. NAŠICH LETADEL KOŽNÍ NEMOC		
INICIÁLY ZPĚVÁKA ADAMSE			POLICEJNÍ AUTO HODY					STAVITEL ARCHY SEVERSKÉ JMÉNO					STAROŘÍM- SKÉ MINCE INICIÁLY EINSTEINA			
DRUH ROZVODU V MOTORU				MUŽSKÉ JMÉNO INTERNÁT HOVOR.					VŽDYŤ BRITSKÝ ZPĚVÁK						STÁT NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ	IBSENOVO DRAMA
OPERNÍ ZPĚVÁK SERGEJ ???						ŘECKÁ BOHYNĚ SPORU NOVINY					RUSKÝ RE- VOLUCIONÁŘ KNÍŽE ??? DRACULA					
	DVAKRÁT SNÍŽENÝ TÓN A	TLÍT ROSTLINA PODOBNÁ HERMÁNKU					NA LEVÉ STRANĚ ROZPOČET ZASTAR.						LETADLO DĚTSKÝ JM. ZPĚV. TURNEROVÉ			
NEPRAVI- DELNOST								POZDRAV ZASTAR. KAPALNÝ KOV (HG)						SLOVENSKÁ POLNÍ MÍRA NĚČÍ		
CHEM. ZN. SAMARIA			MŘÍŽKA KORPUS					NÁSTROJ LADIČE PŘESTO								
SPZ PRAHY				HOŘEKO- VATI UMĚLECKÁ ŠKOLA ZKR.					KONÁNÍ OVANUTÍ HOVOR.						KONEC NĚMECKY	VZRUŠENÍ HOVOR.
OPÁLENÉ						TADY NÁŘEČ. ODPADY ZE STAVBY					KVANTOVÝ GENERÁTOR SVĚTLA POZITIVUM					
	NA TOM MÍSTĚ BÁSNICKY	STÁT JIHO- VÝCH. ASIE PRAŽSKÝ ŽELEZÁŘ					RÁNA HOVOR. PEČET ZASTAR.						JÍŘINA DOMÁCKY AMERICKÁ UNIVERZITA			
KREVNÍ SRAŽENINA								UCTIVÁNÍ MN. Č. TÝM ANGLICKY						DISKŽOKEJ ANGL. ZKR. VYVŘELINY		
CELNÍ KÓD ANGOLY			VZDÁT ČEST FILMOVÝ SNÍMEK					POSTEL HOVOR. DRUH HORNINY								
MEZINÁROD- NÍ TELEVIZ- NÍ FESTI- VAL ZKR.				ŠVÝCARSKÁ HORA SDRUŽ. INK. PLAT. OBYV.					DĚLA SLOVEN. SKUTEČ- NOST						NĚMECKÝ ZÁPOR	ČÍSLOVKA ŘADOVÁ MN. Č.
STOPA						HLAVEŇ ZASTAR. OTRHAT					LACINO ZAÚPĚNÍ SLOVEN.					
	OBKLÁDAT PRKNY	PLÁŽ UPRAVITÍ VLASY					CITOSLOVCE MLASKNUTÍ TÝKAJÍCÍ SE KARET						ANO ANGLICKY HALASIT			
OKRES ČR							ÚČASTNÍK DĚJE ZDRHO- VADLA							INICIÁLY ZPĚVÁKA MLÁDKA JÍZLIVÁ		
TŘEBAŽE			GÁZA TYRŠŮV ODZNAK ZDATNOSTI					VÝROBNÍ SOBOTA ZKR.								
POHYB VZDUCHEM				MODEL TOYOTY TVRDÝ ANGLICKY					NESCHOPNÝ MLUVIT DOKTOR TEOLOGIE						VAŘENÉ VEPŘOVÉ MASO	KRISTÝNA DOMÁCKY
UŽITEK SLOVEN.					PULZOVÁNÍ KAMARÁD. POZDRAV						CUPITÁNÍ DRUH HNOJIVA					
TEN, KDO VÁŽE						OSLOVENÍ PŘI TYKÁNÍ CELNÍ KÓD ITALIE			ZÁNĚTLIVÝ INICIÁLY ZPĚVÁKA PENKA							
ANGLICKÁ PŘEDLOŽKA			DĚŠŤ ANGLICKY					MĚSTSKÁ DIVADLA PRAŽSKÁ ZKR.				JMÉNO TENISTY LENDLA				
UKAZOVACÍ ZÁJMENO			UVNITŘ PRAŽDNÍ					KOZÍ PACH				HMOTNOST OBLAU				

Vyplněnou tajenku nám zašlete nejpozději do 15. 10. 2025 na adresu kockova@smocr.cz.
Prvních 5 obdrží malý dárek.

Doprava ve městech chytře a efektivně

Systémy chytrého parkování

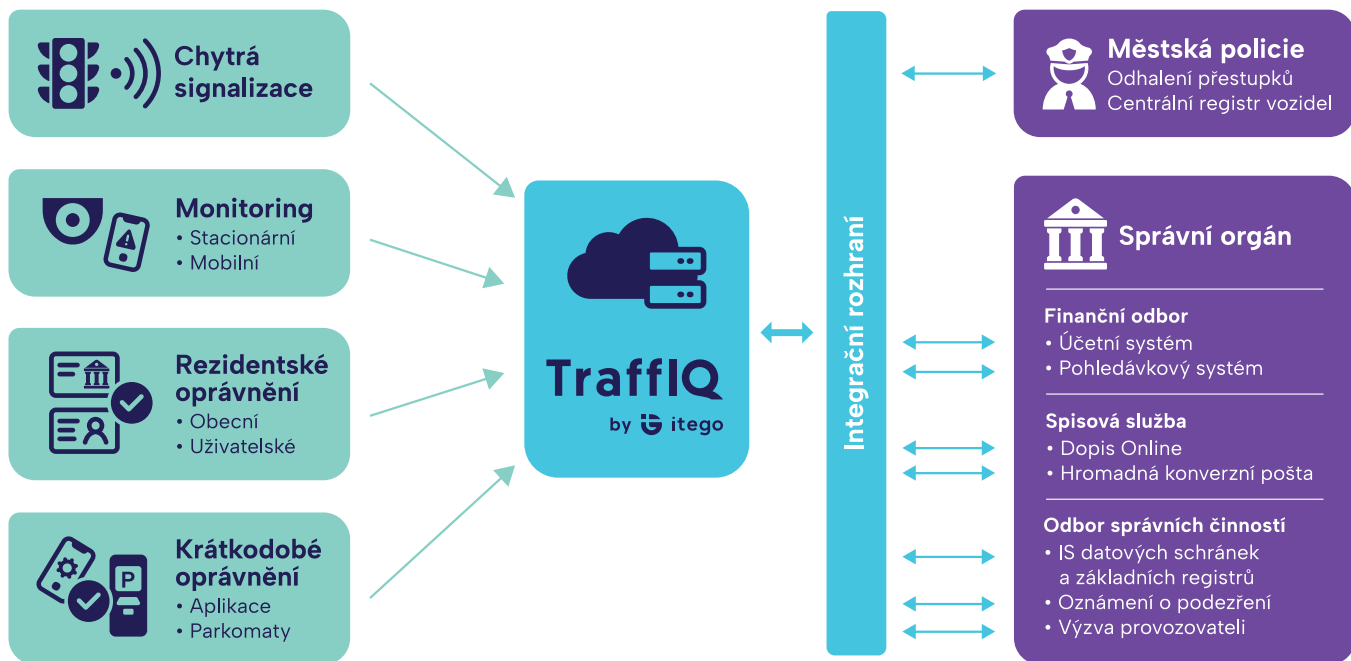

- Zóny placeného stání
- Rezidentní parkování
- Automatizovaná parkoviště
- Regulace vjezdů

Monitoring a navádění provozu

- Monitoring provozu v reálném čase
- Hlídkání přestupků (např. jízda na červenou)
- Chytrá signalizace a navádění provozu
- Data pro strategické rozhodování a plánování

Realizace:

B | R | N | O

Teplice

Obce chtějí stavět a renovovat. Dotazník odhalil konkrétní potřeby pro Sociálně-klimatický fond

Výsledky průzkumu, do kterého se zapojilo 270 obcí, ukazují jasný směr: samosprávy jsou připraveny investovat do dostupného bydlení, pokud dostanou vhodnou podporu.

Jak má vypadat podpora z připravovaného Sociálně-klimatického fondu, aby skutečně pomohla obcím řešit nedostatek dostupného bydlení a zároveň snížila energetickou náročnost, a tak i zlevnila provoz, budov? Odpověď na tuto klíčovou otázku hledal rozsáhlý průzkum realizovaný v červenci 2025, který oslovil starosty a místostarosty z celé České republiky. Jeho výsledky mají přímo ovlivnit nastavení podmínek fondu, ze kterého budou obce v budoucnu čerpat podporu na bytovou výstavbu a renovace.

Investiční hlad obcí je obrovský

Čísla mluví jasně: tři ze čtyř obcí (přesně 75,9 %) plánuje v následujících letech výstavbu nových nájemních bytů. To není žádný teoretický zájem – obce mají konkrétní představy. Nejčastěji chtějí stavět 4 až 10 bytových jednotek (45 % obcí), poté 1–3 byty (25,5 %), což ukazuje, že poptávka není po megalomanských výstavbách, ale po menších, rychle realizovatelných projektech odpovídajících velikosti menších bytových domů nebo větších objektů rodinného typu.

„Vidíme obrovský potenciál. Více než polovina obcí (52,6 %) navíc vlastní nevyužité nebo energeticky náročné objekty vhodné k renovaci či přestavbě na dostupné byty – od starých škol po administrativní objekty,“ říkají výsledky průzkumu. 142 obcí z 274 respondentů má nemovitosti, které by mohly dostat druhý život jako dostupné bydlení.

Renovace jako dvojí výhra: lepší bydlení i nižší provoz

Zájem není jen o výstavbu nového. Téměř polovina obcí (44,4 %) uvažuje o renovaci stávajících obecních bytových domů, kde už dnes bydlí zranitelné domácnosti. Zde jde často o budovy z druhé poloviny 20. století, které potřebují komplexní energetickou modernizaci. Obce od renovací očekávají především kvalitu bydlení (56,2 %), levnější provoz díky úsporám energií (42,9 %) a znovuzískání obyvatelnosti (35,2 %).

Bydlení jako personální politika obcí

Komu obce chtějí stavět? Odpověď je jednoznačná: mladým rodinám (77,5 % obcí) a preferovaným profesím ve veřejných službách (41,3 %). Je to logické – mladé rodiny tvoří páteř místních komunit, zajišťují

naplněnost škol a školek, rozvíjejí místní ekonomiku. Obce tak jasně říkají: bydlení je i personální politikou regionu – bez startovacích bytů a dostupného nájmů hůř udrží učitele, pečující či zdravotníky.

Ale pozor – obce nemyslí jen na „silné“ skupiny obyvatel. Čtvrtina obcí (24,2 %) plánuje výstavbu speciálně pro energeticky chudé a zranitelné domácnosti s příjmy do 6. decilu (čistý příjem jednočlenné domácnosti cca 33 tisíc Kč měsíčně). Pětina obcí (21,7 %) uvažuje o sociálním bydlení pro nejchudší – domácnosti do 4. příjmového decilu (čistý příjem jednočlenné domácnosti cca 23 tisíc Kč měsíčně). Energetickou zranitelnost potvrzuje jako realitu 49,6 % obcí – mezi zájemci o dostupné nájemní bydlení jsou energeticky zranitelné domácnosti.

Zajímavé je, že obce si uvědomují potřebu vyváženého mixu nájemníků. Třetina obcí (30,4 %) považuje za optimální poměr 30 % energeticky chudých ku 70 % běžných nájemníků. Téměř pětina (18,9 %) by dokonce přijala vyrovnaný poměr 50:50.

Koncentrovaný problém vyžaduje komplexní řešení

Průzkum odhalil, že 29,6 % obcí se potýká s objekty s vysokou koncentrací sociálně vyloučených lokalit (SVL). Jde o učebnicové průsečíky sociální a energetické zátěže – v 83,6 % případů mají tyto budovy vysokou energetickou náročnost s neizolovanou fasádou, starými okny a neefektivním topením.

Dobrou zprávou je, že třetina obcí (34,4 %) má zájem aktivně se podílet na revitalizaci nebo odstranění takových lokalit. Ukazuje to, že samosprávy nechtějí problém přehlížet, ale řešit ho systémově.

Problém je však v překážkách: „Největší překážkou je nedostatek financí na rekonstrukci nebo demolici,“ uvedla téměř polovina obcí (49,6 %), které mají zájem o revitalizaci. Druhým problémem je, že objekty často nejsou ve vlastnictví obce (37,6 %). Třetina obcí (33,1 %) navíc zápasí s nedostatkem volných obecních bytů pro přestěhování zasažených domácností.

Pro úspěšnou revitalizaci obce nejvíce potřebují přechodové či krizové byty (57,8 %) a metodicko-právní a sociální podporu. Bez těchto prvků revitalizace často uvízne na půli cesty, čímž se problém pouze přesune, ale nevyřeší.

Jasný vzkaz: zjednodušte a zvyšte dotace

Obce jsou ve svých požadavcích na budoucí nastavení Sociálně-klimatického fondu velmi konkrétní. Přímé investiční dotace považuje za nejdůležitější podporu 71,5 % obcí. Polovina navíc uvítá kombinaci zvýhodněného úvěru s dotací (51,1 %).

Ale pozor – současný systém podpory vidí obce kriticky. Celých 60,4 % obcí považuje nastavení programu Nová zelená úsporám za nepříliš vhodné. Proč? Hlavní problémy jsou složitá administrace (56,3 % obcí), vysoká vlastní spoluúčast (46,7 %) dlouhá příprava projektů (46,7 %) a nejistota ohledně výše dotace (44,1 %).

Řešení obce vidí jasně: 67,4 % požaduje zjednodušení podmínek dotačních programů. To není překvapující – když má malá obec připravit složitou projektovou dokumentaci a zaplatit vysokou spoluúčast, často na to prostě nemá personální a odborné kapacity ani prostředky.

Co obce aktuálně nejvíce potřebují? Pomoc s papírováním

Průzkum odhalil i to, s čím obce nejvíce bojují. Více než polovina (57,4 %) nejvíce potřebuje pomoc s admi-

nistrací a podáním žádosti o podporu. Druhým nejžádanějším typem pomoci je technická a projektová příprava (56,3 %).

Je to logické – menší obce nemají specializované odbory ani externí poradce. Pokud má Sociálně-klimatický fond skutečně fungovat, musí nabídnout těmto obcím komplexní servis od prvotního nápadu až po dokončení projektu.

Pozitivní je, že kde obce regionální poradenské služby využily, hodnotí je většinou dobře. Problém je v tom, že o možnostech podpory stále ví příliš málo obcí – pouze 28,9 % aktivně využívá poradenství SFPI.

Obce jsou připraveny investovat zodpovědně

Výsledky průzkumu vysílají jasný signál: obce nejsou pasivní příjemci dotací, ale aktivní investoři do budoucnosti svých komunit. Mají konkrétní plány, znají své potřeby a jsou připraveny investovat vlastní prostředky.

Zároveň nepřemýšlejí jen sobecky. Víc, než polovina obcí s problematickými objekty chce situaci řešit, čtvrtina cíleně plánuje bydlení pro energeticky chudé domácnosti. To ukazuje na sociální odpovědnost samospráv. Klíčem k úspěchu bude nastavení fondu tak, aby skutečně odpovídal potřebám obcí.

Příležitost, kterou nesmíme promarnit

Sociálně-klimatický fond přináší jedinečnou příležitost. Na jedné straně stojí obce s jasnou investiční chutí a konkrétními plány, které mohou být z fondu zafinancovány. Na straně druhé jsou tisíce domácností, které potřebují dostupné a energeticky úsporné bydlení.

Průzkum ukázal, že obce jsou připraveny být partnery státu při řešení bytové krize i energetické transformace. Stačí jim dát nástroje, které skutečně fungují. Rámec, který vydefinovaly odpovědi 270 dotazovaných samospráv, tvoří solidní základ pro nastavení fondu, který bude obcím skutečně sloužit.

**Průzkum „Nastavení opatření Sociálního klimatického fondu“ realizoval Svaz měst a obcí ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí a Ministerstvem pro místní rozvoj v červenci 2025. Aktivně se do něj zapojilo 270 obcí z celé České republiky, průzkum trval 15 dní.*

Autor:

Monika Štěpánová, Gabriela Hůlková,
Kateřina Šveřepová

